İSTANBUL KADI SİCİLLERİ

GALATA MAHKEMESİ

7

NUMARALI SİCİL

(H. 985-986 / M. 1577-1578)

PROJE YÖNETMENİ

M. ÂKİF AYDIN

BİLİM KURULU

M. ÂKİF AYDIN
İDRİS BOSTAN
FERİDUN EMECEN
İSMAİL E. ERÜNSAL
MEHMET İPŞİRLİ
MUSTAFA OĞUZ

EDİTÖR

COŞKUN YILMAZ

İSAM
TÜRKİYE DİYANET VAKFI
İSLÂM ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

Son okuma: İdris Bostan
Tashih: Kenan Yıldız
İndeks: Şefik Bilal Çavuşoğlu
Kelime birliği: Mustafa Birol Ülker
Kapak ebrusu: Alparslan Babaoğlu
Kapak tasarımı: MimEmin
Sayfa tasarımı: Ender Boztürk
Fotoğraf: İsmail Küçük

Baskı: Mas Matbaacılık A.Ş.
Hamidiye Mahallesi Soğuksu Caddesi No: 3
Kağıthane 34408 İstanbul
Tel: (90212) 294 10 00

İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM)
İcadiye Bağlarbaşı Cad. 40
34662 Üsküdar-İstanbul
Tel. (90216) 474 08 50 Faks (90216) 474 08 74
www.isam.org.tr

© Her hakkı mahfuzdur.

İstanbul, Ekim 2011

İstanbul kadı sicilleri Galata Mahkemesi 7 numaralı sicil (H. 985-986 / M. 1577-1578) / haz. Mehmet Akman - Fethi Gedikli ; kontrol eden M. Âkif Aydın ; proje yönetmeni M. Âkif Aydın ; editör Coşkun Yılmaz. – İstanbul : Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), 2011.

168 s. ; 28 cm. + 1 ad. CD – (İSAM Yayınları ; 122. Kadı Sicilleri Dizisi ; 33)

Dizin var.

ISBN 978-605-5586-71-3

İSTANBUL KADI SİCİLLERİ

GALATA MAHKEMESİ

7

NUMARALI SİCİL

(H. 985-986 / M. 1577-1578)

Hazırlayan

MEHMET AKMAN - FETHİ GEDİKLİ

Kontrol Eden

M. ÂKİF AYDIN

İSAM yayınları

İçindekiler

TAKDİM / 9
İMLA ESASLARI / 15
GALATA MAHKEMESİ 7 NUMARALI SİCİL / 19
KONU BAŞLIKLARI / 21
METİN / 33
TIPKIBASIM / 168

TAKDİM

Osmanlı Devleti'nin din, dil, etnik yapı ve kültür bakımından homojen olmayan bir bölgede altı asır ayakta kalmasının şüphesiz askerî, idarî, iktisadî, sosyal, kültürel ve demografik sebepleri vardır. Dünya târihinde çok sık rastlanmayan böyle bir başarıyı tek bir sebeple açıklamak elbette mümkün değildir. Ancak bu başarının altında Osmanlı yönetim ve hukuk anlayışının çok önemli bir rol oynadığı unutulmamalıdır. Bu sebeple olacak ki son zamanlarda yerli ve yabancı araştırmacıların Osmanlı yönetim tarzına ve hukuk anlayışına yönelik ilgilerinde gözle görülür bir artış olmuştur. Osmanlı hukukunun en önemli kaynağı ise şüphesiz sayıları on binleri aşan mahkeme defterleridir.

Osmanlı mahkeme defterleri sadece hukuk târihi bakımından değil, Osmanlı Devleti'nin sosyal, siyasî, iktisadî ve kültürel târihi bakımından son derece önemli birer bilgi kaynağıdır. Bu defterlerde biz sadece mahkemeye intikal etmiş hukukî ihtilafları değil, vergi kayıtlarını, vakıf senetlerini, bağış, kira, satış, ödünç gibi her türlü hukukî işlemleri, pazarlarda satılan ürünlerin ve ticarî malların listesini, fiyatlarını, miras taksimlerini, terekeye dahil olan eşyayı, kamu binalarının imar veya tamir bilgilerini, meslek kuruluşlarının faaliyetlerini, esnafın tâbi olduğu standartları, evlenme ve boşanma kayıtlarını, merkezden gelen ferman ve hükümlerin suretlerini, hâsılı Osmanlı siyasî, iktisadî ve sosyal târihinin zengin bir fotoğrafını bulmaktayız. Yine bu defterlerde açıkça görülmektedir ki kadı sadece bir yargıç değil, yerine göre mahallin idarî ve mülkî âmiri, yerine göre vergi müfettişi veya noter yahut da Osmanlı ordusuna lojistik destek sağlayan bir askerî görevlidir. Bu bilgileri bu çeşitlilik ve zenginlikte hiçbir târih kitabında, hatırat yahut seyahatnâmede veya arşiv belgelerinde bulamayız.

Geniş Osmanlı coğrafyasında altı asır boyunca kadıların tutmuş oldukları sicillerin tamamı bugüne kadar gelmiş değildir. Ancak yine de 20.000'i Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde bulunan şehirlere ait olmak üzre 30.000'i aşkın sicilin elimizde olması önemli bir zenginliktir. İstanbul mahkemelerine ait ve bugün elimizde bulunan kadı sicilleri ise yaklaşık 10.000 civarındadır. Bu koleksiyon içinde İstanbul sicillerinin önemi şuradadır: O üç kıtaya yayılan bir imparatorluğun merkezi olmasının ötesinde bünyesinde dinî ve etnik çeşitliliği de en zengin biçimde bu şehir toplamıştır. Bizans döneminden intikal eden Hıristiyan unsurların yanına fetihle birlikte eklenen Müslüman-Türk unsurlar ve İspanya başta olmak üzre Avrupa'dan göç etmek zorunda kalan Yahudiler üç imparatorluğa (Roma, Bizans, Osmanlı) merkezlik yapmış İstanbul'a ayrı bir çeşitlilik ve zenginlik kazandırmıştır. Yukarıda saymaya çalıştığımız dava ve kayıt türleri böyle bir dinî ve mezhebî farklılığı da beraberinde taşımaktadır. Dilleri, dinleri, ırkları ve kültürleri birbirinden farklı bu insanlar dört asır boyunca nasıl bir birliktelik sergilemişler, karşılıklı ilişkileri nasıl bir seyir izlemiştir? Ayrı komünler halinde mi yaşamışlar, yoksa belli/önemli ölçüde iç içe mi olmuşlardır? Ticarî münasebetleri, sosyal ilişkileri, diğer alanlardaki beraberlikleri hangi zeminde cereyan etmiştir? İşte bütün bu soruların cevabını bulmak, bu çok yönlü birlikteliğin izlerini takip etmek dönemin mahkeme defterleri sayesinde mümkün olmaktadır. İstanbul mahkeme defterleri bu yönüyle sadece İstanbul'un değil, bütün imparatorluğun sosyal târihinin bir aynası görünümündedir.

Osmanlı kadı sicillerinin bu önemine rağmen bugüne kadar yeterli sayıda kadı sicilinin neşredildiği ve araştırmacılar tarafından gerektiği ölçüde kullanıldığı ileri sürülemez. Bunda bu tür yayınların gerçekleştirilmesindeki bilimsel zorluğun ve ekonomik olarak kârlı görülmeyişin önemli rolü olsa gerektir.

TDV İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM) bu alandaki çalışmaları kolaylaştırmak ve teşvik etmek amacıyla yıllar önce İstanbul Müftülüğü'nde bulunan yaklaşık 10.000 defterin mikrofişlerini hazırlatmış ve araştırmacıların istifadesine sunmuştu. Bilahare bu alandaki hizmetini daha da genişleterek İstanbul dışındaki şehirlere ait ve şu anda Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde toplanmış bulunan yaklaşık 9.000 defterin mikrofilmlerini de temin edip araştırmacıların hizmetine sundu. Buna son dönemlerde Türkiye dışındaki Osmanlı coğrafyasından temin ettiği mahkeme defterlerinin elektronik kopyalarını da eklemeye başladı. Bugün Manastır, Saraybosna, Mostar, Livno, Priyedor, Temeşvar, Visoko, Kırım ve Şam mahkeme defterlerinin küçümsenemeyecek bir miktarının elektronik kopyaları İSAM Kütüphanesi'nde bulunmaktadır.

Bu alandaki yayın eksikliğini giderme düşüncesiyle de İstanbul mahkemelerinin defterlerini belli bir plan dahilinde neşretmeyi gerekli gördük. İstanbul denince dört bölge klasik tabiriyle İstanbul (sur içi İstanbul'u) ve bilâd-i selâse (Üsküdar, Galata, Eyüp) söz

konusu olmaktadır. Bu mahkemelere ait 10.000 defterin tamamını yayımlamak mümkün olmadığından biz de ilk etapta bu dört bölgeden yaklaşık her on yıldan birer defter seçerek kırk defter yayımlamayı planladık. Böylece ilk defterlerden itibaren yayımlayacağımız on defterle o bölgenin bir asrına ışık tutmayı hedefledik.

Sicillerin yayını için M. Âkif Aydın, İdris Bostan, Feridun Emecen, İsmail. E. Erünsal, Mehmet İpşirli ve Mustafa Oğuz'dan oluşan bir bilim kurulu oluşturuldu. Projenin editörlüğünü Coşkun Yılmaz üstlendi.

Defterlerin yayımlanmasında şöyle bir yol izlendi: Önce bir uzman defterin transkripsiyonunu gerçekleştirdi. Sonra bir târihçi veya hukuk târihçisi ile orijinal metin ve transkribe edilen metin karşılıklı mukabele edildi. Daha sonra elde edilen metin bilim heyetinde bulunan bir uzman tarafından, en son olarak da proje yönetmeni olan bu satırların yazarı tarafından tekrar okundu. Her kontrol aşamasında tereddüt edilen kelimeler bilim heyeti tarafından asıl metinle karşılaştırıldı.

Yayımlamayı hedeflediğimiz defterler büyük kısmı itibariyle Türkçe tutulmuştur. Ancak özellikle ilk defterlerde yer yer Arapça tutulmuş kayıtlara da rastlanmaktadır. Bunların Türkçe tercümelerini vermeyi tercih ettik. Ancak Türkçe kayıtlardaki dönemin ağdalı dili yanında Arapça'dan tercüme metinlerin bugünün Türkçe'siyle verilmesi önemli bir üslup farkını beraberinde getirecekti. Bunu önlemek için bu tür Arapça kayıtların tercümesinde çok aşırıya kaçmamak şartıyla o günün türkçesini tercih ettik. Öte yandan Türkçe tereke kayıtlarının bir bölümünün keza iki satırlık bazı kefalet kayıtlarının Arapça olarak tutulduğu görülmektedir. Bunların ifade ettiği anlam özet olarak konu başlığında belirtildiğinden bunları ayrıca tercüme cihetine gitmedik. Öte yandan bu metinlerde sıklıkla Arapça gramer hataları yapıldığını, mesela tekil yerine çoğul, çoğul yerine tekil kelimelerin kullanıldığını gözlemledikse de aslına sadık kalarak bunları aynen vermeyi tercih ettik. Keza bu metinlerde Arapça ve Farsça'nın karışık olarak kullanıldığı da bir başka belirtmemiz gereken noktadır. Arapça metinler arasında veya târihlendirmeler sırasında fî karye veya fî gurre sözcüklerini sonraki kelimelerle bitiştirirken Arapça kuralına uygun olarak mı yoksa Farsça terkiple mi birleştirileceği noktasında tereddüt edilen yerlerde çoğu kere Arapça imlasını tercih ettik.

Defterlerin önce varaklar halinde tutulduğu, daha sonra târih sırasına veya konularına göre bir araya getirilip ciltlendiği anlaşılmaktadır. Bu bakımdan defterlerde tam bir kronolojik sıra takip edilmiş değildir. Defterler farklı kâtipler tarafından tutulduğu için yazıların okunabilirliği veya imla bakımından doğruluğu kâtiplerin yetişme seviyeleriyle yakından ilgilidir. Buna bağlı olarak bazı defterlerde imla hataları çok fazla olabilmektedir. Metnin doğru anlaşılması için kimi kayıtlarda doğru imlayı metinde, yanlış imlayı dip notta gösterdik.

Defterlerin zaman içinde yıpranmışlığı veya kâtiplerinin yazılarının düzgün olmayışı bazı kelimelerin okunmasını imkânsız kılmış veya güçleştirmiştir. Okunmayan veya doğruluğunda tereddüt edilen kelimeler özel işaretlerle belirtildi. Aynı kelimenin defterlere göre farklı yazılışı da karşılaşılan önemli güçlüklerden biridir.

Defterlerin imlasında araştırmacılar ve Osmanlı târihine merak edenler tarafından daha rahat okunmasını temin maksadıyla ağır bir transkripsiyon usulü benimsenmedi. Türkçe'de hâlihazırda kullanılan kelimelerde bugünkü imla tercih edildi. Diğerlerinde özellikle bir başka kelimeyle karıştırılma ihtimali olan sözcüklerde bunu önleyecek ölçüde bir transkripsiyon usulü benimsendi. Araştırmacılara kolaylık sağlama düşüncesiyle her kaydın içeriği özet olarak başlık haline getirildi. Ayrıca bütün kelimeleri içine alan özgün indeks çalışması da bir CD halinde verildi.

Birinci kitabın yayın aşamasında projenin desteklenmesi noktasında İstanbul 2010 Kültür Başkenti Ajansı'yla bir dizi görüşmelerimiz oldu. Ajans İstanbul'un sosyal ve kültür târihinde önemli bir yeri olan mahkeme defterlerinden otuz tanesinin neşredilmesine destek kararı aldı. Bu desteğin projenin hayata geçirilmesi açısından ne kadar önemli olduğu tartışmasızdır.

Bu sicilin hazırlanmasında çok değerli yardımlar aldık. Her şeyden önce bilim kurulu üyelerimize ve editörümüze burada özellikle teşekkür ederim.

Metni hazırlayan Mehmet Akman ve Fethi Gedikli'yi burada şükranla anmalıyım.

Osmanlı mahkeme defterlerinin orijinallerinin bulunduğu İstanbul Müftülüğü'nün katkıları da özellikle zikre değer. İstanbul müftüsü değerli bilim adamı Prof. Dr. Mustafa Çağrıcı'nın kıymetli yardımlarına bilhassa teşekkür etmek isterim.

İstanbul mahkemeleri defterlerinin yayın projesinin hayata geçirilmesine her türlü yardımlarını, desteklerini esirgemeyen İstanbul 2010 Kültür Başkenti Ajansı yöneticilerine, başta yönetim kurulu başkanı Şekip Avdagiç'e ve yönetim kurulu üyelerine, genel sekreter Yılmaz Kurt, danışma kurulu üyesi Prof. Dr. İskender Pala ve edebiyat yönetmeni Ahmet Kot'a özellikle teşekkür ederim. Son olarak İstanbul Müftülüğü Şer'iyye Sicili Arşivi mensuplarının, dizgi operatöründen tasarımcısına, fotoğrafçısından tashihçisine varıncaya kadar İSAM mensuplarının desteklerinin bu neşirdeki rolünü de unutmamalıyım.

Neşrini planladığımız mahkeme defterlerinin tamamı yayımlandığında Osmanlı hukuk ve iktisat târihi ve genel olarak Osmanlı sosyal târihi hakkında daha güvenilir ve ayrıntılı verilere dayanan değerlendirmeler yapma imkânı hâsıl olacak. Bunun Osmanlı târihçiliğine yeni bir boyut getireceğine inanıyorum. İstanbul kadı sicillerinin yanı sıra Osmanlı Devleti'nin muhtelif bölgelerine ait sicillerin yayımlanması da şüphesiz fotoğrafın bütününü görmek bakımından gereklidir. Ümit ediyorum bu alanda

muhtelif kurumlar tarafından yapılacak yayınlar, yakın bir gelecekte kadı sicillerinin ortaya koyduğu fotoğrafın daha netleşmesi sonucunu doğuracaktır.

Son olarak İstanbul 2010 Kültür Başkenti Ajansı ve Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM) olarak böyle bir neşriyat dizisini gerçekleştirmekten büyük mutluluk duyduğumuzu belirtmeliyim. 17 Ekim 2011

Prof. Dr. M. ÂKİF AYDIN

Proje Yönetmeni

İMLA ESASLARI

1. Bilinen ve günümüzde kullanılan adlar günümüz imlasıyla yazılmıştır (Abdurrahman, Halil, Nuri, Şaban gibi).

2. Günümüzde kullanılmayan özel adlarda ayın ve hemzeler gösterilmiştir (İbrahim b. Şey'enlillâh, Şücâ' b. İvaz gibi).

3. قصه‌خان, اصلخان, دمورخان, تیمورخان gibi bileşik adlar bitişik ve tiresiz olarak yazılmıştır (Kıssahân, Aslıhan, Demirhan, Timurhan gibi).

4. Sicilde Türkçe fiiller imla bakımından çok farklı şekillerde yazılmış olabilmektedir. Bu sebeple bu tür farklı imla ile yazılan fiiller için günümüz Türkçe'si esas alınmış ve bir imla birliği oluşturulmaya çalışılmıştır. Mesela ایدب , ایدوب , ادب gibi üç farklı şekilde yazılan etmek yardımcı fiili için "*edip*" imlası kabul edilmiştir. Diğer Türkçe fiiller de aşağıdaki örneklerde olduğu gibi günümüz imlası ile yazılmıştır.

كيروب .....girip
اتدم.....ettim
اتدرب.....ettirip
اولونب.....olunup
اولدغنه.....olduğuna
اولدقدن .....oldukdan
طوتولوب.....tutulup

5. Fiillerin yanı sıra Türkçe isimlerin yazılışında da farklı imlaların mevcut olduğu görülmektedir. Mesela yer kelimesi ير ve يير şeklinde yazılabilmektedir. Bunlar da günümüz Türkçe'sine uygun olarak "*yer*" şeklinde okunmuştur. İmlası günümüz Türkçe'sine göre yazılan bazı kelimeler aşağıda verilmiştir:

چاعشر.....çakşır
بابوج.....papuç
بيل .....bel
پتمز.....pekmez
توروا.....torba
درلك.....terlik
دولبند .....tülbent
كندو.....kendi
كوكلك .....gömlek
هكبه.....heybe

6. Osmanlı Türkçesi'nde ط ile yazılan d sesi (dokuz, ada kelimelerinde olduğu gibi) t değil d harfiyle yazılmıştır. Fakat ط ile yazılan tutmak fiili (tutulup - طوتلوب) örneğinde olduğu gibi t ile yazılmıştır.

7. Kelime başında bulunan elif-hemze ve ayın gösterilmemiştir.

8. Arapça aslında çift sessizle biten bazı kelimeler yalın halde ise günümüz imlasında olduğu gibi sesli şekilde yazılmıştır (hüküm, vakıf, misil, fasıl, asıl, nefis örneklerinde olduğu gibi). Fakat bu kelimeler tamlama halinde ise sondaki sesli harf gösterilmemiştir. (fasl-ı husûmet, hükm-i şerîf, vakf-ı mezkûr, nefs-i Üsküdar örneklerinde olduğu gibi).

9. Türkçe'de kullanılan yaygın nispet -ye'leri şeddeli okunmuştur. (şer'iyye, vasiyye gibi).

10. Arapça aslında son harfi şeddeli olan bazı kelimeler yalın halde iken tek harfle yazılmıştır (hacc-hac, gıbb-gıb gibi).

11. Özel isimlerden sonra gelen hal ve iyelik ekleri apostrof işareti ile ayrılmıştır (Ayas Bey'in, Karagöz'ün gibi).

12. Cer harfleri ile birlikte kullanıldığında Allah ismi bitişik yazılmıştır (yemîn billâh gibi).

13. Millet ve dil isimleri büyük harfle başlatılmıştır (Bosneviyyü'l-asl, Rûsiyyü'l-asl gibi).

14. Harf-i tarifle başlayan isimlerde harf-i tarif satır başında olmadıkça küçük harfle yazılmıştır (el-Hâc gibi).

15. Birden fazla kelimeden oluşan yer ve müessese isimlerinde birinci kelimenin ilk harfi büyük, sonraki kelimenin ilk harfi küçük yazılmıştır (Hizâne-i âmire gibi).

16. Özel isimlerden önce gelen meslek isimleri büyük harfle başlatılmıştır (Terzi Ali, Kasab Mustafa gibi).

17. Masdar, fail ve sair kelimelerin harf-i cerle kullanıldığı, kefilu bi'l-mâl, gâ'ibu ani'l-meclis gibi tamlamalarda kefil bi'l-mâl, gâ'ib ani'l-meclis yazımları tercih olunmuştur.

18. Harf-i tarifli tamlamalarda ü'lü geçişler tercih olunmuştur: şuhûdü'l-hâl, sâlifü'z-zikr, mârrü'z-zikr, malûmü'l-esâmi gibi. Tamlama bulunmayan kelimelerde sesliden sonra gelen sessizin kalın veya ince okunuşu u veya ü kullanımına göre belirlenmiştir: muhâla'a, mütekarrir gibi.

19. Harf-i cer ve edatlar bir arada kullanıldığında bitişik yazılması tercih edilmiştir: fimâ, keyfemâ, hasbemâ gibi. Harf-i cer ve edatlar tek başına geçtiğinde ise herhangi bir kelimeyle birleştirilmemiştir: mâ vaka'a, an nakd gibi.

20. Osmanlı Türkçesi'nde دایما , ساير şeklinde yazılan kelimeler sâir, dâimâ şeklinde yazılmıştır.

21. Metinde geçen yer adları da günümüz imlasıyla yazılmıştır. Bunların bazıları, ilki sicildeki imlası ikincisi ise günümüz imlası gösterilmek üzere aşağıda listelenmiştir.

a. Günümüz imlasıyla yazılmış yer adları:

Burusa.....Bursa

Şili .....Şile

Tekvur dağı .....Tekfurdağı

Re'islü.....Reisli

Çengerköy.....Çengelköy

b. Sicildeki aslına uygun olarak yazılan yer adları

كاكيويزه Gekvize (Gebze)

22. Arapça kelimelerde geçen hemze (') ile, ayn harfi (') ile gösterilmiştir.

23. Kaf ve gayın ile başlayan uzun hecelerde a, ı, u üzerinde düz çizgi kullanılmıştır. (kānûn, bâkī, gāib ani'l-meclis örneklerinde olduğu gibi). Ancak "kadı" gibi çok kullanılan kelimelerde herhangi bir işaret kullanılmamıştır.

ÖZEL İŞARETLER

- Metinde defterin fiziksel özelliklerinden dolayı okunamayan yırtık, kopuk, silik yerler (…) şeklinde gösterilmiştir.
- Okunuşu tereddütlü kelimeler ? işareti ile gösterilmiştir.
- Metinde okunamayan yerler …? işareti ile gösterilmiştir.
- Metnin aslında kâtip tarafından boş bırakılmış yerler ( ) şeklinde gösterilmiştir.
- Üzeri çizilerek iptal edilmiş kelime veya cümleler << >> işareti içinde gösterilmiştir.

GALATA MAHKEMESİ 7 NUMARALI SİCİL

Galata Mahkemesi 7 Numaralı Kadı Sicili 985-986 (1577-1578) yılları arasında Galata Mahkemesi'nden verilen hüccetlerin sûretlerini ihtiva etmektedir. Defterin kapağında Sicillât-ı Şer'iye Dairesi'nce yapıştırılan etikette şu kayıt yer almaktadır: "985 ve 986 seneleri Galata Kadılığı Defter-i Kassâm ve Hucec".

Defter 31 x 10,5 cm. ebadındadır. Defter sayfa usulüyle numaralandırılmış olup yetmiş dört sayfadır; 70 ve 71. varaklar boştur. Genellikle tarih sırasına uyulduğu görülmekle birlikte numaralama defter ciltlendikten sonra yapıldığı için tutarsızlıklar bulunmaktadır. Defterdeki 223 kaydın 134'ü Arapça'dır.

Konulara göre bakıldığında, gönüllü âzat, mükâtebe ve tedbir olmak üzere sicilde en çok köle âzadı kaydı yer almaktadır. Beytülmâl eminince zaptedilen terekelere ilişkin istihkak davaları da dikkat çekici yoğunluktadır. Sicilde iki vakfiye sûreti mevcuttur. Ceza hukukuyla ilgili hiçbir kayıt yoktur. Bunların başka bir deftere/defterlere yazıldığı anlaşılmaktadır. Çok sayıda tereke kaydı mevcuttur. Vekâlet, satış, borç ikrarı, ödeme, mülkiyet ihtilafları, rehin, sulh, ibra, mehir, nafaka, vesâyet ve vasiyet gibi diğer hususlarda da kayıtlar vardır.

Hükümlerin uzunluğuna veya yazı cinsine bağlı olarak sayfalarda ortalama iki ya da üç hüccet kaydedilirken, beytülmâlin zaptettiği terekelerle ilgili siciller bir sayfayı aşan uzunluktadır. Farklı yazı karakterlerine bakılarak birden fazla kâtip tarafından kaleme alındığı söylenebilir. Bunlardan bir tanesi "kâtibü'l-hurûf" ibaresinden anlaşıldığı üzere Mülâzım Mustafa adında bir kâtiptir. Kâtiplerin hüccetlere kimi zaman hoş katkılar yaptıkları da olmuştur. Donanmaya gitmeyi taahhüt eden zimmî Atanas hakkında kâtip kendince duasını hüccete şöyle eklemiş: "Eğer gitmezse mezkûr Atanas ve Ergiri ve Dimitri müslüman olalar inşâllah" (s. 57-1). Nâibin kimliği hakkında bir mâlûmat mevcut

değilse de 7 Şâban 985'te Galata kadılığına Cevvîzâde diye meşhur Mehmed b. Şeyh Mehmed'in atandığı defterdeki kayıttan anlaşılmaktadır (34-1).

Bazı hüccetlerin kenarlarında hangi meseleyle ilgili olduğunu gösteren ıtknâme, kitâbetnâme, vakfiye gibi kayıtlar vardır. Umumiyetle tarihler hüccetlerin sonunda kaydedilmesine rağmen bu defterde bazan hüccetler kayedilmeden önce günün tarihi üste atılmış, ardından o gün görülen işlerin hücceti altına sırayla yazılmıştır. Bazı hüccetlerin kenarına kef ve hâ harfleri, bazılarının kef, bazılarının kef, ayın harfleri konulmuştur. Birer yerde sîn ve sâd harfleri de kullanılmıştır. Bunların, kâtibin kullandığı kısaltmalar olduğu âşikâr ise de neye tekabül ettiği tam olarak anlaşılamamıştır.

MEHMET AKMAN – FETHİ GEDİKLİ

KONU BAŞLIKLARI

1 [1-1] Câriyelerle ilgili Ebüssuûd Efendi'ye ait bir fetva sûreti / 35

2 [2-1, Arapça] Sâliha bt. Mehmed Çelebi'ye babasından intikal eden ev ve bahçedeki hisselerin Üsküdar kadısı İbrahim Çelebi Efendi b. İlyas Çelebi'ye satıldığı / 35

3 [2-2] Müteveffa Mehmed Çelebi b. Ahmed'in Hoca Ali mahallesindeki evinin mirasçılar arasında taksim olunduğu / 36

4 [3-1, Arapça] Rıdvan Ağa b. Abdullah'ın Ceneviz asıllı kölesini âzat etmesi / 36

5 [3-2, Arapça] Âişe Hatun bt. Cafer'den kendilerine intikal eden evlerin vârislerce Sancaktar Ali'ye satılması / 37

6 [4-1, Arapça] Noksan hüccet / 37

7 [4-2, Arapça] Beytülmâlce zaptedilen Kamer bt. Pîrî'nin muhallefâtında alacak iddiasının kabulü / 38

8 [4-3] Beytülmâlce zaptedilen Kamer bt. Pîrî'nin evinin yarı hissesinin müzayede ile Mehmed b. Hüseyin'e satıldığı / 38

9 [4-4, Arapça] Kamer bt. Seydi'nin sülüs-i malını teçhiz ve tekfini için vasiyet ettiği / 38

10 [4-5, Arapça] Mehmed b. Mahmud adlı küçüğe vasî tayin olunduğu / 39

11 [5-1, Arapça] Mahmud b. Abdullah'ın müdebber câriyesi Hasnâ bt. Abdullah'ın hürriyetine hükmedilmesi / 39

12 [5-2, Arapça] Selimşâh bt. Mustafa'nın Rus asıllı câriyesini âzat ettiği / 39

13 [5-3] Müteveffa Ahmed Çelebi'nin muhallefâtında kalan bazı eşyaya istihkak iddiasının kabulü / 40

14 [6-1, Arapça] Safiye bt. Şaban adlı küçüğe vasî tayin olunduğu / 40

15 [6-2, Arapça] Safiye bt. Şaban adlı küçüğün malları için nâzır tayin olunduğu / 40

16 [6-3] Merhume Kamer bt. Abdullah'tan intikal eden terekedeki bir kısım miras payının kızı Safiye'ye hibe edildiği / 41

17 [6-4, Arapça] Reis İshak Çelebi b. Abdullah'ın Çerkez asıllı kölesini âzat ettiği / 41

18 [6-5, Arapça] Cuvan v. [Andon] adlı Frenk asıllı kölenin âzat edilmesi / 41

19 [7-1, Arapça] Râcil Hüseyin Bey b. Abdullah'ın Rus asıllı câriyesini âzat ettiği / 41

20 [7-2] Kamer bt. Abdullah'ın muhallefâtında bulunan altın bilezik ve inci için Safiye adlı kızının istihkak iddiasının kabulü / 42

21 [8-1] Kamer bt. Kadın bt. Abdullah'ın muhallefâtı / 42

22 [8-2] Kamer bt. Abdullah'tan efendisi oğlu Hamza'ya intikal eden miras payının onun gāib olması nedeniyle beytülmâle teslim edildiğine dair iptal edilen hüccet / 44

23 [9-1, Arapça] Muslihiddin Reis b. Abdullah'ın Frenk asıllı câriyesini âzat ettiği / 44

24 [9-2] Müteveffa Bekir Çavuş b. Ali'nin yetimesi Kerime'nin vasîsine alacaklarının ödenmesi / 44

25 [10-1, Arapça] Nefise bt. Abdullah'ın müdebber üç câriyesinin hürriyetine hükmedildiği / 45

26 [10-2, Arapça] Selma bt. Abdullah'ın Frenk asıllı kölesini mükâtebe yoluyla âzat ettiği / 45

27 [10-3, Arapça] Sâkine bt. Memi Reis'in Kıbrıs asıllı câriyesini âzat ettiği / 46

28 [11-1, Arapça] Memi Reis b. Abdullah'ın Frenk asıllı câriyesini âzat etmesi / 46

29 [11-2] Meryem bt. Abdullah'ın kocasından kendine intikal eden hisseler ile mehrini talep etmesi için Ahmed b. Kasım'ı vekil tayin ettiği / 46

30 [11-3, Arapça] Memi b. Abdullah'ın Bosna asıllı câriyesini âzat ettiği / 47

31 [11-4] Kamer bt. Abdullah'ın efendisi Hasan'ın kardeş çocuğunun muhallefâttan hisse talebinin kabulü / 47

32 [12-1] Mütevellî Hoca Hasan'ın muhallefâtı / 47

33 [12-2] Yusuf b. Abdullah'ın muhallefâtı / 48

34 [13-1] Hasibe bt. Abdullah'ın muhallefâtı / 49

35 [13-2] Berber Hasan b. Abdullah'ın muhallefâtı / 50

36 [14-1, Arapça] Bayram b. Abdullah'ın teçhiz ve tekfinine sarfedilmek üzere iki altın vasiyet ettiği / 51

37 [14-2, Arapça] Yusuf b. Abdullah'ın muhallefâtında zevcesi Meryem b. Abdullah'ın alacak iddiasının kabulü / 51

38 [14-3, Arapça] Osman adlı küçüğe vasî tayin olunduğu / 52

39 [15-1] Osman b. Mehmed'in, babasından intikal eden miras payını beytülmâlden aldığı / 52

40 [15-2, Arapça] Emine bt. Muslihiddin'in Rus asıllı mükâteb kölesinin hürriyetine hükmedildiği / 52

41 [15-3] Yusuf b. Abdullah'tan Osman b. Mehmed'e intikal eden bin on akçeye vasî tarafından el konulduğu / 53

42 [16-1, Arapça] Yaya Kasım b. Abdullah'ın zevi'l-erhâm olduğu için Nefise bt. Sarıca'ya mirasçılığına hükmedildiği / 53

43 [16-2, Arapça] Mustafa Bey b. Abdullah'ın sattığı malın parasını aldığı / 54

44 [16-3] Yakob b. Papaz nâm Ermeni'nin sattığı gem bedeli olan yetmiş akçeyi aldığı / 54

45 [17-1] Güllâle bt. Abdullah'ın Ahmed Çelebi b. Abdullah'ı vekil etmesi / 54

46 [17-2] Yusuf b. Abdullah'ın muhallefâtı / 55

47 [17-3] Noksan hüccet / 55

48 [17-4, Arapça] Abdülhalim b. Mustafa'nın Macar asıllı câriyesini âzat ettiği / 55

49 [18-1, Arapça] Mehlika bt. Abdullah'ın evini vakfettiği / 56

50 [18-2, Arapça] Sâliha bt. Hasan'ın Kasım b. Abdullah'ı vekil tayin ettiği / 57

51 [19-1] Mehmed Çelebi b. Ahmed Çelebi'nin muhallefâtından oğlu tarafından alınan eşyanın iadesi / 57

52 [19-2] Mehmed Çelebi b. Ahmed Çelebi'nin muhallefâtından oğlunun aldığı altının iadesi / 57

53 [19-3] Mehmed Çelebi b. el-Hâc Yusuf'un, müteveffa Ahmed Çelebi b. el-Hâc İbrahim'den alacaklı / 58

54 [20-1, Arapça] Kocasının beytülmâlce zaptedilen muhallefâtından kadının mehir alacağının sabit olduğu / 58

55 [20-2, Arapça] Hüseyin b. Abdullah'ın Gürcü asıllı kölesini âzat ettiği / 59

56 [20-3, Arapça] Güllâle bt. Abdullah'ın miras payını ve mehrini talebe vekil tayini / 59

57 [20-4] Meryem bt. Abdullah'ın Ahmed Çelebi b. Mehmed'i vekil tayini / 59

58 [20-5] Maksud Bey b. İbrahim'in oğlu Mustafa'ya nafaka takdir edilmesi / 60

59 [21-1, Arapça] Hüseyin Bey b. Abdullah'ın vasiyetini tenfize vasî tayin ettiği / 60

60 [21-2, Arapça] Hüseyin Bey'in Rus asıllı câriyesini tedbir yoluyla âzat ettiği / 60

61 [21-3, Arapça] Hüseyin Bey'in kölesini âzat etmesi / 61

62 [22-1, Arapça] Hüseyin Bey'in Gürcü asıllı kölesini vasiyet yoluyla âzat etmesi / 61

63 [22-2, Arapça] Mustafa Çelebi b. Mehmed'den beytülmâle intikal eden evin Mehmed b. Mehmed'e satıldığı / 61

64 [22-3, Arapça] Rıdvan Reis b. Abdullah'ın, Kıbrıs asıllı kölesini âzat ettiği / 62

65 [23-1] Beytülmâl emininin ölenin sülüsünden hacca gitmek üzere Derviş Mehmed'e beş yüz akçe verdiği / 62

66 [23-2] Fâtıma bt. Hüsrev Bey'in miras hakkını aldığı / 62

67 [23-3] Ölen câriyenin metrûkâtının Ayas Paşa oğulları Hüseyin Bey ve Davud Bey'e intikal ettiği / 63

68 [24-1] Eşe mehir olarak verilen eşya ile câriyenin kocanın muhallefâtına katılmadığı / 63

69 [24-2, Arapça] Küçüğün vasîsinden eşin mehr-i müeccelinin alındığına dair / 64

70 [24-3] Ayas Paşa oğulları Hüseyin ve Davud beylere düşen anneleri Nevbahar adlı câriyenin metrûkâtının beytülmâlden alındığı / 64

71 [25-1] Beytülmâlin alacağını alıp rehini iade ettiği / 64

72 [25-2] Budak b. Mustafa'nın el-Hâc Mustafa b. Mehmed'e borçlu olduğu / 65

73 [25-3, Arapça] Beytülmâlcilerin Mustafa b. Mehmed'den beytülmâle intikal eden evi Hüseyin b. Mehmed'e satıp bedelini aldıkları / 65

74 [25-4, Arapça] Muslihiddin b. Abdullah'ın Rus asıllı câriyesini âzat ettiği / 65

75 [26-1, Arapça] Muslihiddin b. Abdullah'ın kölesini âzat ettiği / 66

76 [26-2, Arapça] Beytülmâlcilerin Hüseyin b. Abdullah'tan beytülmâle intikal eden evi Mehmed b. Ferhad'a satıp bedelini aldıkları / 66

77 [26-3] Hâric-i Galata'da Hoca Ali mahallesinde ölen reis-i mücellidân Mehmed Çelebi b. Ahmed'in evinin oğlu Süleyman'a intikal ettiği / 66

78 [27-1] İbrahim b. Abdullah'ın evin yarı hissesini karısından satın aldığı / 67

79 [27-2] Beytülmâlin, ölen kadından beytülmâle kalan mirası aldığı / 68

80 [27-3, Arapça] Hamzalı karyesinde vefat eden Receb b. Hızır'ın Mehmed b. Abdürrahim'i vasî tayin ettiği / 68

81 [27-4, Arapça] Muhallefâtı beytülmâlce zaptedilen el-Hâc Mustafa b. el-Hâc Mehmed'in malının sülüsünü vasiyet ettiği / 68

82 [28-1] Yusuf b. Abdullah'ın muhallefâtı / 68

83 [28-2, Arapça] Receb b. Hızır'ın kardeşi Hacı'ya sekiz bin akçe borçlu olduğu / 69

84 [28-3, Arapça] Hızır b. Mahmud Ağa Evkafı'nın Receb b. Hızır'a ödünç verdiği / 69

85 [29-1] Hamzalı karyesinde ölen ve arkada ana baba bir erkek kardeşini ve karısını bırakan Receb'in muhallefâtı / 70

86 [29-2, Arapça] Murad Bey b. Abdullah'ın, muhallefâtı beytülmâlce zaptedilen Mehmed Reis b. Ramazan'da alacağı olduğu / 71

87 [29-3, Arapça] Fâtıma bt. Musa'nın Mehmed b. Hüseyin'i miras ve mehir davalarına vekil etmesi / 71

88 [29-4, Arapça] Mehmed b. Ramazan'ın Murad Bey b. Abdullah'ı vasî kıldığı / 71

89 [30-1, Arapça] Mehmed Reis b. Ramazan'ın Frenk asıllı kölesini vasiyet yoluyla âzat ettiği / 71

90 [30-2, Arapça] Mehmed Reis b. Ramazan'ın, Kıbrıs asıllı kölesini vasiyet yoluyla âzat etmesi / 72

91 [30-3, Arapça] Murad Reis b. Abdullah'ın Kıbrıs asıllı kölesini âzat ettiği / 72

92 [30-4, Arapça] Hürrem bt. Veli'nin Çerkez asıllı câriyesini âzat ettiği / 73

93 [31-1] el-Hâc A'mâ mahallesinde ölen Maksud Odabaşı b. İbrahim'in muhallefâtı / 73

94 [33-1] Hüseyin Reis'in muhallefâtı / 77

95 [34-1, Arapça] Ahmed Reis b. Abdullah'ın Kıbrıs asıllı câriyesini âzat etmesi / 78

96 [34-2, Arapça] Ahmed Reis b. Abdullah'ın Rus asıllı kölesini mükâtebe yoluyla âzat ettiği / 79

97 [34-3, Arapça] Ahmed Reis b. Abdullah'ın Frenk asıllı kölesini anlaşmalı olarak âzat ettiği / 79

98 [34-4] Hüseyin Reis b. Abdullah'ın beytülmâl emininde olan sülüs-i malının vasîsince alındığı / 79

99 [35-1] Sütlüce'de ölen Hüseyin Reis b. Abdullah'ın vasiyeti / 80

100 [35-2, Arapça] Mehmed adlı küçüğe vasî tayin olunduğu / 80

101 [35-3, Arapça] Mehmed Reis b. Ramazan'ın, Sefer b. İsmail'e borcu olduğu / 80

102 [36-1, Arapça] Selim Kethüdâ'nın, Ceneviz asıllı kölesini sözleşmeli olarak âzat ettiği (mükâtebe) / 81

103 [36-2, Arapça] Ahmed Reis b. Abdullah'ın, Mehmed b. Ramazan'da köle bedelinden alacağı olduğu / 81

104 [36-3, Arapça] Sefer b. İsmail'in, Mehmed b. Ramazan'daki alacağını beytülmâl emininden aldığı / 81

105 [36-4, Arapça] Ahmed Reis b. Abdullah'ın, Mehmed b. Ramazan'daki alacağını beytülmâl emininden aldığı / 82

106 [36-5, Arapça] Aynî bt. Abdullah'ın kocası Sinan b. Hüseyin'de mehir alacağı olduğu / 82

107 [37-1, Arapça] Sinan b. Hüseyin'in malının üçte birini vasiyet ettiği / 82

108 [37-2, Arapça] Sinan b. Hüseyin'in, evini Kasım Paşa Vakfı'na istiğlâl yoluyla sattığı / 83

109 [37-3] Ali Yeniçeri b. Abdullah'ın yetimlerinin beytülmâl zaptındaki parayı aldığı / 83

110 [37-4, Arapça] Anaları Ümmühani bt. Satılmış'tan gelen malların muhafazası için iki küçüğe Mehmed Çelebi b. Yusuf'un vasî tayin edildiği / 83

111 [38-1, Arapça] Zaîm Mustafa Bey'in, Abaza asıllı kölesini sözleşmeli olarak âzat ettiği ve sözleşme bedelini aldığı / 84

112 [38-2] Kasım b. Abdullah'ın Frenk asıllı kölesini sözleşmeli olarak âzat ettiği / 84

113 [38-3, Arapça] Osman adlı küçüğe vasî tayin olunduğu / 85

114 [39-1, Arapça] Meryem bt. Mustafa'nın Rus asıllı kölesini sözleşmeli olarak âzat ettiği / 85

115 [39-2, Arapça] Murad Ağa b. Abdullah'ın, Macar asıllı kölesini sözleşmeli olarak ve vasiyet yoluyla âzat ettiği / 85

116 [39-3, Arapça] Murad Ağa b. Abdullah'ın, Frenk asıllı kölesini sözleşmeli olarak ve vasiyet yoluyla âzat ettiği / 86

117 [39-4, Arapça] Murad Ağa b. Abdullah'ın, Efrenci asıllı kölesini sözleşmeli olarak ve vasiyet yoluyla âzat ettiği / 86

118 [39-5, Arapça] Murad Ağa b. Abdullah'ın, İspanyol asıllı kölesini sözleşmeli olarak ve vasiyet yoluyla âzat ettiği / 86

119 [40-1, Arapça] Fâtıma ve Âişe adlı küçüklere vasî tayin olunduğu / 86

120 [40-2, Arapça] Mehmed ve Ahmed adlı küçüklere vasî tayin olunduğu / 87

121 [40-3, Arapça] Mehmed b. Ubeydullah adlı çocuğa nafaka takdir edildiği / 87

122 [40-4, Arapça] Ahmed b. Ubeydullah adlı çocuğa nafaka takdir edildiği / 87

123 [40-5, Arapça] Fâtıma bt. Ubeydullah adlı çocuğa nafaka takdir edildiği / 87

124 [40-6, Arapça] Âişe bt. Ubeydullah adlı çocuğa nafaka takdir edildiği / 88

125 [40-7] Geride kocası ve kızını bırakan Hurşid Hatun'un terekesi / 88

126 [41-1] Merhume Zâhide bt. Yahya'nın terekesi / 88

127 [42-1, Arapça] Mehmed b. Çelebi b. Karagöz'ün Çerkez asıllı kölesini âzat ettiği / 90

128 [42-2, Arapça] İsmi bt. Abdi adlı küçüğe nafaka takdiri / 90

129 [42-3] İsmail b. Ramazan'ın vefat eden kardeşi Mehmed Reis b. Ramazan'a mirasçılığının sabit olduğu / 90

130 [42-4] Mehmed Reis b. Ramazan'ın mirasının eşi Fâtıma ile kardeşi İsmail arasında sulh yoluyla paylaşıldığı / 91

131 [43-1, Arapça] Abdullah'ın eytâmına vasî olan Pîrî Çavuş b. Mehmed Çavuş'un, Mahmud Çelebi b. el-Hâc Mehmed'i vekil ettiği / 91

132 [43-2, Arapça] Cemile bt. Sefer'in kardeşini evliliği konusundaki hukukî işlemleri için vekil etmesi / 92

133 [43-3, Arapça] Ubeydullah'ın, Ramazan Çelebi'de ipek bedelinden olan alacağının çocuklarının vasîsince alındığı / 92

134 [43-4, Arapça] Ubeydullah'ın Ermeni Kosta'da ödünçten doğan alacağının kefil Ramazan'dan alındığı / 92

135 [43-5, Arapça] Receb Paşa oğlu Mustafa Çelebi'nin, Frenk asıllı kölesini âzat ettiği / 92

136 [44-1, Arapça] Veli Reis b. Musa'nın Rus asıllı ümmülveled câriyesini âzat ettiği / 93

137 [44-2, Arapça] Osman Bey b. Abdullah'ın veraset takibine vekil edildiği / 93

138 [44-3, Arapça] Mehlika bt. Abdullah'ın, zevci topçu Kasım b. Abdullah'a mehr-i müeccelini bağışladığı / 93

139 [45-1, Arapça] Şah Hubân bt. Abdullah'ın Kıbrıs asıllı câriyesini vasiyet yoluyla âzat ettiği / 94

140 [45-2] Yahya b. Abdullah ile damadı Hasan Reis b. Mustafa'nın birbirlerini miras davalarından ibrâ ettikleri / 94

141 [45-3, Arapça] Memi Reis'in kölesini âzat ettiği / 95

142 [46-1] Hamamcı Keyvan'ın Yakub Ağa Vakfı'na, hamam kirasından borcu olduğu / 95

143 [46-2] Sipahi Mehmed Çelebi b. Ali'nin, âzatlı kölesi müteveffa Keyvan b. Abdullah'ın zevcesi Hümâ bt. Mahmud'u ibrâ ettiği / 95

144 [46-3, Arapça] Mihri Hatun bt. el-Hâc Hızır'ın Kıbrıs asıllı kölesini sözleşmeli olarak âzat ettiği / 96

145 [47-1] Hümâ bt. Mahmud'un, Mehmed Çelebi b. Ali'yle olan davalarından feragati / 96

146 [47-2] Zeyni Hatun bt. Hüdaverdi Reis'in, babasının Ferhad Paşa mahzeninde kalan ve sonradan satılan iki topunun bedeli olan seksen altını aldığına dair / 96

147 [47-3, Arapça] Hasan Reis b. Abdullah'ın Yanol v. Nikolo'da olan alacağını tahsil ettiği / 97

148 [47-4] Ferhad Paşa oğullarının vekillerinin Zeyni Hatun'un babasından kalan iki top bedelinden kalanı, masraflarını düşüp verecekleri / 97

149 [48-1] Abaza asıllı kölenin âzat edildiği / 97

150 [48-2, Arapça] Ali Bâli b. Memi Reis'in, kız kardeşi Sitti Hatun'la olan ihtilafına Mehmed b. el-Hâc Ali'yi vekil ettiği / 98

151 [48-3, Arapça] Mustafa b. Ahmed'in, Megril asıllı câriyesini âzat ettiği / 98

152 [48-4, Arapça] Haydar Bey b. Abdullah'ın, Ferhad Bey b. Abdullah'ı sülüs-i malına vasî atadığı / 98

153 [49-1, Arapça] Haydar b. Abdullah'ın ölüm hastalığında sülüs-i malını vasiyet ettiği / 99

154 [49-2, Arapça] Mihriban Hatun'un Ferhad b. Firuz'u, beytülmâl emini ve Âişe bt. Abdullah ile olan husumetine vekil ettiği / 99

155 [49-3, Arapça] Memi Reis b. Abdullah'ın, terekeden ödünç alacağını talep ettiği / 99

156 [49-4, Arapça] Sinan Paşa Vakfı'nın terekede alacağı olduğu ve müteveffanın evinin vakıfta rehin bulunduğu / 100

157 [49-5] Mustafa Çelebi b. Osman'ın Ali Ağa b. Abdullah'tan satın aldığı kölenin ayıplı çıktığı / 100

158 [50-1] Beytülmâl emininin, eşin terekeden mal sakladığı iddiasının sabit olmaması / 100

159 [50-2, Arapça] Âişe bt. Sinan'ın Rus asıllı câriyesini âzat ettiği / 100

160 [50-3, Arapça] Âişe Hatun bt. Abdullah'ın zevcelik haklarının davasına Mehmed b. el-Hâc Mehmed'i vekil etmesi / 101

161 [50-4] Âişe bt. Derviş'in mirasının, mirasçıları olan annesi Nazenin bt. Abdullah'a ve anne bir kardeşi Mustafa'nın babası Hürrem b. Abdullah'a teslim edildiği / 101

162 [51-1, Arapça] Hayreddin Paşa Vakfı kâtibi İskender b. Abdullah'ın Gürcü asıllı kölesini âzat ettiği / 101

163 [51-2, Arapça] Mehmed Reis b. Ali'nin, Frenk asıllı kölesini sözleşmeli olarak âzat ettiği / 102

164 [51-3, Arapça] Günlük dört akçe olan yetimin nafakasının yarım akçe arttırılması / 102

165 [51-4, Arapça] Mehmed Çelebi b. Kaptan Murad Reis'in Frenk asıllı kölesini sözleşmeli olarak âzat ettiği / 102

166 [52-1, Arapça] el-Hâc Ubeydullah'ın Rus asıllı câriyesini âzat ettiği / 103

167 [52-2, Arapça] Memi Reis b. Abdullah'ın Frenk asıllı kölesini vasiyet yoluyla âzat ettiği / 103

168 [52-3, Arapça] Hayreddin Reis b. Hacı'nın Frenk kölesini âzat ettiği / 103

169 [52-4, Arapça] Ahmed b. Abdullah'ın Kıbrıs asıllı kölesini âzat ettiği / 104

170 [53-1, Arapça] Safiye adlı çocuğa vasî tayin olunduğu / 104

171 [53-2, Arapça] Memi Reis b. Abdullah'ın, müteveffada ödünçten alacağı kaldığı / 104

172 [53-3] Merhum Memi Reis'in borcuna yeter menkul malı olmaması sebebiyle Yalakâbâd'daki çiftliğinin satılması / 104

173 [54-1] Ümmühan bt. Satılmış'ın terekesinin mirasçılar arasında taksimi / 105

174 [54-2] Mehlika bt. Abdullah'ın muhallefâtı / 106

175 [55-1] Seyyid Hüseyin b. Seyyid Mustafa'nın, amcası Seyyid Ahmed b. Seyyid Yusuf'un karısı Gazal'ı muhallefâta ilişkin davada ibrâ ettiği / 107

176 [55-2, Arapça] Ali b. Veli'nin, Kıbrıs asıllı kölesini sözleşmeli olarak ve vasiyetle âzat ettiği / 107

177 [56-1] el-Hâc Ali b. Veli'nin öldüğü gün yapılacak işlerle ilgili vasiyeti / 107

178 [56-2] Muhterem Hatun bt. Hamza'nın, evini oğluna bey' bi'l-vefâ yoluyla sattığı / 108

179 [56-3] el-Hâc Memi Reis b. Abdullah'ın, amcasının oğlunun kendi mirasçısı olduğunu beyan ettiği / 108

180 [57-1] Atanas v. Yorgi'nin donanmaya gitme taahhüdü / 109

181 [57-2, Arapça] Derviş Mehmed b. Subhi Ali Reis'in Rus asıllı câriyesini âzat ettiği / 109

182 [57-3, Arapça] Hümâ bt. Abdullah'ın, câriyesini âzat ettiği / 109

183 [57-4] Todor v. Todor nam zimmî ile Haydar Ağa b. Abdurrahman'ın aralarındaki bağ satışından çıkan ihtilafta sulh olmaları / 109

184 [58-1] Fâtıma bt. Memi Reis ve Âişe bt. İskender'in kendilerine intikal eden evdeki hisselerini Ali Çelebi b. Memi Reis'e sattıkları / 110

185 [58-2, Arapça] Aynî Hatun bt. Ali'nin, Rus asıllı câriyesini âzat ettiği / 111

186 [58-3, Arapça] el-Hâc Nasuh b. Ahmed'in, kölesini sözleşmeli olarak âzat ettiği / 111

187 [59-1, Arapça] Müteveffa Mesud'un maraz-ı mevtindeki borç ikrarının sübutu / 111

188 [59-2, Arapça] Ali Bey b. Abdullah'ın vasî nasbedildiği / 112

189 [59-3, Arapça] Şâkire bt. Ali Bey'in üç bin akçe mehir alacağı iddiasının kabulü / 112

190 [59-4, Arapça] Mesud isimli kişinin vasiyeti / 112

191 [59-5, Arapça] Mahmud b. Mesud adlı çocuk için nafaka takdir edildiği / 112

192 [60-1] Haydar Ağa b. Abdülmennân'ın içinde ev de olan bahçesini Derviş Çelebi b. Hasan'a sattığı / 113

193 [60-2, Arapça] Ahmed Reis b. Mehmed Reis'in Frenk asıllı kölesini sözleşmeli olarak âzat ettiği / 113

194 [60-3, Arapça] Sümeyye bt. Hamza'nın, câriyesini âzat ettiği / 114

195 [61-1, Arapça] Şaban Bey b. Yahya Paşa'nın, Frenk asıllı kölesini âzat ettiği / 114

196 [61-2] Arazi ihtilafının sulh yoluyla halli / 114

197 [61-3, Arapça] Memi Reis b. Abdullah'ın terekesinin üçte biriyle insanlara hayır ve hasenatta bulunulması için vasiyeti / 115

198 [62-1, Arapça] Perviz Bey'in, Frenk asıllı câriyesini âzat ettiği / 115

199 [62-2] Mahreme bt. Hamza ve vasîsi olduğu oğlunun birbirinin zimmetlerini karşılıkla ibrâ ettikleri / 115

200 [62-3, Arapça] Mahmud Bey b. Abdullah'ın Çerkez asıllı kölesini âzat ettiği / 116

201 [63-1, Arapça] İbrahim Reis b. Mehmed'in, Arnavut asıllı kölesini âzat ettiği / 116

202 [63-2] Taşçıoğlu Hasan'ın el-Hâc Hüseyin Vakfı'ndan aldığı ödüncü ödediği / 117

203 [63-3, Arapça] el-Hâc Hüseyin Vakfı'nın, Hasan'a ödünç verdiği / 117

204 [63-4] Nesli Hatun'un müteveffa kocasından intikal eden hisseyi ve mehr-i müeccelini aldığı / 117

205 [64-1] Merhum Mesud Bey b. Abdullah'ın muhallefâtı / 118

206 [64-2] Mahmud b. Mesud'a nafaka takdir olunduğu / 119

207 [64-3] Peymâne adlı câriyenin vasiyet yoluyla âzat edildiği / 119

208 [65-1] Aynî bt. Abdülmennân'ın alacak iddiasının kabulü / 119

209 [65-2] Aynî Hatun bt. Abdullah'ın alacağını kısmen aldığı / 119

210 [65-3] Şem'î bt. Sinan ile Ümmügülsüm bt. Mehmed'in nafaka, mehir ve evle ilgili davalarda sulh oldukları / 120

211 [66-1] Mustafa b. Bâli'nin Şem'î bt. Sinan'ın zimmetini ibrâ ettiği / 120

212 [66-2, Arapça] Merhume Âişe Hatun bt. Cafer Reis'in mirasçılarının kendilerine intikal eden evi Ali Bey b. Mahmud'a sattıkları / 121

213 [67-1] Müezzin Sinan b. Hasan'ın muhallefâtı / 122

214 [67-2] Merhume Sitti Hatun'un muhallefâtı / 122

215 [67-3] Vefat edip mirası zevcesine, babasına ve üç oğluna kalan Hasan'ın muhallefâtı / 122

216 [67-4] Vefat edip mirası annesine, dedesine ve iki erkek kardeşine kalan Mehmed'in muhallefâtı / 123

217 [67-5] Vefat edip mirası annesine, dedesine ve ana baba bir erkek kardeşine kalan Mahmud'un muhallefâtı / 123

218 [68-1] Sinan Çelebi b. Hüseyin'in muhallefâtı / 123

219 [68-2] Sinan'ın muhallefâtı / 124

220 [69-1, Arapça] Yaya Osman Bey b. Abdullah'ın evini vakfettiği / 124

221 [72-1] Hayreddin b. Musa'nın küçük çocuklarının vasîsi Rıdvan Bey b. Abdullah'ın zimmetinin diğer mirasçılarca ibrâ edildiği / 125

222 [73-1] Mehmed b. Mustafa'nın, vasîsi İbrahim b. Ahmed'den tüm alacaklarını aldığına dair ikrarı / 127

223 [74-1] Noksan hüccet / 127

İSTANBUL KADI SİCİLLERİ

GALATA MAHKEMESİ

7

NUMARALI SİCİL

(H. 985-986 / M. 1577-1578)

1 [1-1] Câriyelerle ilgili Ebüssuûd Efendi'ye ait bir fetva sûreti

Zeyd (…?) marazından beş ay sâhib-i firâş olup yatarken iki ümm-i veledi nikâhlanıp ve birer mikdâr mehir ta'yîn edip ve üç câriye hibe eyledikden sonra kırk gün hayâtda olup fevt olsa maraz müzmin idi deyû câriyeleri ve mehirleri (…) almağa kādire olurlar mı, el-cevâb ümm-i veledlerin âzâd etmeden nikâhlandı ise lağvdır âzâd etti ise ıtkları sülüsünden mu'teberdir nikâhları sahîhadır mehirleri mehr-i misilden ziyâde değil ise nikâhı alırlar câriyeler hibesi kat'â şer'î değildir.

Ketebehû Ebussuûd el-hakīr.

985 ve 986 seneleri hücec ve defâtir-i kassâm

Galata kadılığı

Perâkende olup tertîb olunmuşdur.

986 senesinin evvelinde bir hüccet

ve 985 senesinden Gekvize niyâbetinden bir hüccet kayıdları vardır.

2 [2-1, Arapça] Sâliha bt. Mehmed Çelebi'ye babasından intikal eden ev ve bahçedeki hisselerin Üsküdar kadısı İbrahim Çelebi Efendi b. İlyas Çelebi'ye satıldığı

Vasiyy-i muhtâr kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim İlyas Çelebi b. İbrahim, meclis-i şer'-i şerîf ve mahfil-i dîn-i münîf el-masûn ani't-tağyîr ve't-tahrîfde ikrâr ve i'tirâf etti ki, hâric-i hısn-ı mahmiye-i Galata -Allah kazâ ve belâdan muhâfaza buyursun- mahallâtından Hoca Ali mahallesinde fevt olan müteveffâ Mehmed Çelebi'nın Sâliha nâm sagīre kızının nafaka, kisve diğer havâic-i şer'iyyesi zarûreti için işbu sâhibü'l-kitâb, Üsküdar kadısı iftihârü'l-kuzâti'l-İslâm muhtâru vülâti'l-enâm el-muhtas bi mezîdi inâyeti'l-meliki'l-allâm İbrahim Çelebi Efendi b. İlyas Çelebi'ye, müteveffâ-yı merkūmdan kızına intikāl eden, hudûdu tahdîdden müstağnî bulunan, mahalle-i mezkûrede vâki' su kuyusu ve meyveli ve meyvesiz ağaçları müştemil olan etrâf-ı selâsesi mezkûr İlyas Çelebi mülküne, Sâliha'nın kız karındaşı Meryem bt. Mehmed Çelebi el-müteveffâ mülküne ve tarîk-i âma müntehî olan menzildeki şâyi' hisselerin tamâmını cümle hudûdu ve kâffe-i hukūkuyla râyicü'l-vakt on bin akçe semen-i mu'ayyen-i makbûz ile bey' etti. İbrahim Çelebi de iştirâ etti. Vâki' ikrâr, müşterî-i mezbûr tarafından vicâhen ve şifâhen tasdîk edildi. Mûcebiyle hükm edildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâili Cumâdelûlâ sene hamse ve semânîn ve tis'a mi'e.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi b. Hasan İmâm, Mustafa Çelebi b. Ahmed, el-Hâc Mehmed b. Abdullah, Behram b. Abdullah, Mehmed ve Musa ibney Mustafa,

el-Hâc Ferruh b. Abdullah Tâcir, Murad Bey b. Abdullah, Mehmed Bey b. Karagöz, el-Hâc Mustafa b. Rüstem Bevvâb ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

3 [2-2] Müteveffa Mehmed Çelebi b. Ahmed'in Hoca Ali mahallesindeki evinin mirasçılar arasında taksim olunduğu

Mahrûse-i Galata'dan hâric-i Hoca Ali mahallesinde fevt olan ser-mücellidân Mehmed Çelebi b. Ahmed nâm müteveffânın oğlu Süleyman Çelebi ve kızı Meryem ve sagîre kızı Sâliha'nın vasiyy-i muhtârı olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim İlyas Çelebi b. İbrahim nâm kimesneler mahfil-i şer'a [hâzır olup] müteveffâ-yı mezbûrun mahalle-i mezbûrede** vâki' tarafeyni müşârun-ileyh İlyas Çelebi mülküne ve bir tarafı Kurdoğlu Memisi mülküne ve bir tarafı tarîk-i âma müntehî menzilinin beyne'l-verese taksîm olunması taleb olundukda menzil-i mezbûrun üzerine varılıp ehl-i hibre Müslümanlar ile menzil-i merkūm dört sehm kılınıp bir tarafı tarîk-i âma müntehî ve bir tarafı merkūm Süleyman Çelebi'ye ta'yîn olunan sehmine muttasıl ve bir tarafı sagîre-i mezbûreye ta'yîn olunan sehme muttasıl ve bir tarafı mûmâ-ileyh İlyas Çelebi mülküne müntehî olan bir sehm ki bir ocaklı fevkānî bir evi altında mahzeniyle bir göz oda bir suffayı hâvîdir tevâbi' ve levâhıkını merkūme Meryem'e ta'yîn olundukda mezbûr vâki' hüsn-i rızâ ile kabûl ettikden sonra talebiyle mâ hüve'l-vâki' tahrîr olunup yedine verildi ki vakt-i hâcetde ihticâc oluna.

Tahrîren fî evâili [Cumâdelûlâ sene 985].

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi b. Hasan el-İmâm, Mustafa Çelebi b. Ahmed, el-Hâc Mehmed b. Abdullah, Behram b. Bayram, Behram b. Abdullah, el-Hâc Ferruh b. Abdullah

4 [3-1, Arapça] Rıdvan Ağa b. Abdullah'ın Ceneviz asıllı kölesini âzat etmesi

Rıdvan Ağa b. Abdullah kıbelinden âti'z-zikr âzâd ikrârına vekâleti Cafer b. Abdullah ve Memi b. Abdullah'ın şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Mustafa Bey b. Abdullah meclis-i şer'-i şerifde şöyle ikrâr ve i'tirâf etti ki, müvekkil-i mezbûr, hâmil-i hâze'l-kitâb Ceneviziyyü'l-asl, orta boylu, buğday tenli, çatık kaşlı, koyun gözlü ve alnında eser-i cerh bulunan Ali b. Abdülvehhâb nâm abd-i memlûkünü -hasbeten lillâhi'l-azîm ve taleben li merzâti rabbihi'r-rahîm ve hereben an azâbihi'l-elîm yevme lâ yenfa'u mâlün ve lâ benûn illâ men etallâhe bi kalbin selîm- âzâd ve tahrîr etti. Abd-i mezbûr bu sûretle sâir ahrâr-ı asliyyîn-i mükellefîn gibi hür oldu.

---

* Metinde "mahallesinden mezbûrede".

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâsıtı şehri Rebî‘ilevvel sene hamse ve semânîn ve tis‘a mi’e, sene 985.

Şuhûdü’l-hâl: Murad Ağa b. Abdullah, el-Hâc Mehmed b. Abdullah, Memi b. Abdullah, Mehmed b. Abdullah, Hüseyin b. Abdullah, üstâd Murad, uncu Mustafa, Mustafa b. Davud, Pervâne b. Abdullah, Mahmud Bey b. Abdullah, Ramazan Bey b. Abdullah, Memi Bey b. Abdullah, Murad Bey b. Abdullah ve gayruhüm mine’l-hâzırîn

5 [3-2, Arapça] Âişe Hatun bt. Cafer’den kendilerine intikal eden evlerin vârislerce Sancaktar Ali’ye satılması

Mahmiye-i Galata mahallâtından A‘mâ el-Hâc mahallesinde fevt olan merhûme Âişe Hâtun bt. Cafer’in baba bir karındaşları ve vârisleri olan Mehmed, Hızır, İbrahim ve Seydi Mehmed nâm kimesneler ve ayrıca merhûme-i mezbûrenin annesi Fâtıma bt. Abdullah nâm hâtun, meclis-i şer‘-i şerif ve mahfil-i dîn-i münîf el-masûn ani’t-tağyîr ve’t-tahrîfde ikrâr ve i‘tirâf ettiler ki, mukırrûn-ı mezbûrûn, irs-i şer‘î ile kendilerine merhûme-i mezbûreden intikāl eden, mahalle-i mezbûrede kâin tahtânî ve fevkānî iki beyti, selâmlığı, diğer bir tahtânî beyti, gölgeliği, kule ta‘bîr edilen bir odayı, kileri, üç odayı, mahzeni, fırını ve iki helâyı ve içinde meyveli ve meyvesiz ağaçlar bulunan bahçeyi müştemil olan bir tarafdan mahalle-i merkūme mescidi, diğer tarafdan Acem Hüseyin Bey mülkü, öteki tarafdan Ahmed Reis b. Abdullah mülkü ve tarîk-i âmla mahdûd olan cemî‘-i menzili cümle tevâbi‘ ve levâhıkı ve âmme-i menâfi‘ ve merâfıkı ile râyicü’l-vakt seksen bin akçe-i Osmânî mikdârındaki semen-i mu‘ayyen-i makbûz ile sâhibü’l-kitâb Sancakdâr Ali deyû meşhûr Ali Bey b. Mahmud’a bey‘-i bâtt-ı sahîh ile bey‘ etti. Ali Bey b. Mahmud da kendi nâmına iştirâ etti. Vâki‘ ikrâr müşterî tarafından vicâhen ve şifâhen tasdîk edildi. Teslîm-i mebî‘ ve kabz-ı semen eylediler.

Cerâ zâlike ve hurrire fi’l-yevmi’l-hâdî ve’l-ışrîn min Saferi’l-muzaffer sene isneyn ve semânîn ve tis‘a mi’e.

Şuhûdü’l-hâl: Ali Halîfe b. ( ) İmâm, Ahmed Halîfe b. Abdurrahman Müezzin, Mehmed Çelebi b. el-Hâc Maksud, Ahmed Reis b. Ahmed, Ali Çelebi b. Ahmed İmâm, Mustafa b. Yusuf Muhzır, Mustafa b. Kerim Muhzır, Hüsrev b. Abdullah ve gayruhüm

6 [4-1, Arapça] Noksan hüccet

Mehmed b. Bereket ve Mustafa b. İsmail şehâdet ettiler ki Kamer bt. Pîrî nâm hâtun ( )

7 [4-2, Arapça] Beytülmâlce zaptedilen Kamer bt. Pîrî'nin muhallefâtında alacak iddiasının kabulü

Mehmed b. Bereket ve Mustafa b. İsmail, Galata ve havâss-ı Kostantıniyye'de vâki' beytülmâl-i hâssa emîni mefharü'l-emâsil ve'l-akrân Mustafa b. Yusuf mahzarında Hüseyin b. Kubilay nâm sagīrin vasîsi hâmil-i hâze'l-kitâb Cafer b. Abdullah'dan sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâdi'ş-şer'î şöyle şehâdet ettiler ki, hâric-i Galata mahallâtından Fîruz Ağa mahallesinde fevt olan ve muhallefâtından bir kısmı emîn-i mezbûr eliyle zabt edilen Kamer bt. Pîrî'nin zimmetinde sagīr-i mezbûrun hakkı vardır. Karzdan iki bin akçe, çuka bahâsından iki yüz akçe lâzımü'l-edâ ve vâcibü'l-kazâ deyni olduğu hâlde ölmüş ve zimmetinde kalmışdır. Vasiyy-i mezbûrun meblağ-ı merkūmun tamâmını veya bir kısmını bi'z-zât veya bi'l-vâsıta almadığına yemîn etmesinden ve şehâdetleri ba'de şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' mu'teber ve makbûl olmasından sonra mûcebince hükm edildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâhiri Rebî'ilâhir sene hamse ve semânîn ve tis'a mi'e.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Bey b. Veli Bey, Mehmed Bey b. Nasuh, Muslihiddin b. Yusuf ve kâtibü'l-hurûf Mustafa Mülâzım

8 [4-3] Beytülmâlce zaptedilen Kamer bt. Pîrî'nin evinin yarı hissesinin müzayede ile Mehmed b. Hüseyin'e satıldığı

Emîn-i mezbûr ikrâr eyledi ki mahalle-i mezbûrede vâki' mezbûre Kamer'in nısf evi ki hudûdları Mustafa Bey mülküne ve Ali el-Habbâz ve Durmuş b. Abdullah ve tarîk-i âma müntehîdir nısf-ı şâyi'i sûk-ı sultânîde bey' men yezîd oldukdan sonra üç bin iki yüz elli akçede karâr etmeğin işbu bâ'isü't-tahrîr Mehmed b. Hüseyin nâm kimesneye bey'-i bât ile bey' eyledim teslîm-i mebî' ve kabz-ı semen eyledim dedikde mukarrun lehü'l-merkūm mukırr-ı mezbûru ikrârında tasdîk ettikden sonra mâ hüve'l-vâki' sebt-i sicil olundu.

Şuhûdü'l-hâl: El-Mezbûrûn

9 [4-4, Arapça] Kamer bt. Seydi'nin sülüs-i malını teçhiz ve tekfini için vasiyet ettiği

Mehmed b. Bereket ve Mustafa b. İsmail, emîn-i mezbûr mahzarında bâ'isü'l-[kitâb]'dan sâdır olan da'vâda merhûme Kamer bt. Seydi nâm hâtunun sülüs-i malınının techîz ve tekfînine sarf edilmek üzre tahrîcini vasiyyet ettiğine şâhidlik ettiler.

Şuhûdü'l-hâl: el-Mezbûrûn

10 [4-5, Arapça] Mehmed b. Mahmud adlı küçüğe vasî tayin olunduğu

Hâkim, müezzin Hasan b. İnebeyi nâm kimesneyi babası Kalafatçıbaşı mahallesinde fevt olan Mehmed b. Mahmud nâm sagīrin hıfz-ı emvâli ve zabt-ı ahvâli için vasî nasb etti. Hasan el-merkūm da vesâyet-i mezbûreyi kabûl etti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâhiri Rebî'ilâhir sene 985.

Şuhûdü'l-hâl: Muslihiddin Halîfe b. Süleyman, Yunus Reis b. Abdullah, mevlânâ Mehmed b. el-Hâc İskender imâm, Pîr Fâik b. Abdullah, el-Hâc Yakut b. Abdullah, el-Hâc Mehmed b. Edhem, Ahmed Çelebi b. Ali, Musl[i] b. Mehmed, Kasım Çelebi b. Ali, Hüseyin Çelebi b. Abdi, Mehmed b. Mustafa

11 [5-1, Arapça] Mahmud b. Abdullah'ın müdebber câriyesi Hasnâ bt. Abdullah'ın hürriyetine hükmedilmesi

İmâm mevlânâ Mehmed b. el-Hâc İskender ve Fâik b. Abdullah, sagīrin vasîsi olan Hasan b. İnebeyi nâm müezzin mahzarında hâmile-i hâze'l-kitâb Hasnâ bt. Abdullah nâm hâtundan sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, Rûsiyyetü'l-asl, sarışın, elâ gözlü, orta boylu, yüzünün sol yanında ve sol elinde eser-i cerh olan da'vâcı Hasnâ bt. Abdullah nâm câriyeyi efendisi müteveffâ-yı merkūm Mahmud b. Abdullah, hâl-i hayâtı ve kemâl-i akl ve sıhhatinde iken mevtimden kırk gün mukaddem hür ol diyerek şartlı tedbîr eyledi lâkin müddet-i mezbûreden ziyâde yaşadı sonra rabbi azze ve celleye kavuşdu. Câriyeyi mezbûre bu sûretle sâir harâir-i asliyyât-ı mükellefât gibi hürre oldu. Şehâdetleri ba'de şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' mu'teber ve makbûl olmağın efendisinin cemî'-i malından âzâd olmasına mezheb-i muhtâra göre hükm edildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâhiri Rebî'ilâhir sene hamse ve semânîn ve tis'a mi'e.

Şuhûdü'l-hâl: Muslihiddin Halîfe b. Süleyman, mevlânâ el-Hâc Mehmed b. Edhem, el-Hâc Yakut b. Abdullah, Ahmed Çelebi b. Ali, Mustafa b. Mehmed, Kasım Çelebi b. Ali, Hüseyin Çelebi b. Abdi ve gayruhüm

12 [5-2, Arapça] Selimşâh bt. Mustafa'nın Rus asıllı câriyesini âzat ettiği

Selimşâh? bt. Mustafa kıbelinden âzâd ikrârına vekâleti mevlânâ Mehmed Halîfe b. Yusuf ve el-Hâc Mehmed b. Osman'ın şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Kamer bt. Abdullah meclis-i şer'de hâzıre olup, müvekkile-i mezbûresinin, câriye-i memlûkesi hâmile-i hâze'l-kitâb Rûsiyyetü'l-asl, beyaz tenli, orta boylu, elâ gözlü Nâzenin bt. Abdullah'ı hasbeten lillâhi'l-azîm âzâd ve tahrîr ettiğini bi'l-vekâle ikrâr ve i'tirâf etti. Câriye-i mezbûre bu sûretle sâir harâir-i asliyyât gibi hürre oldu.

Cerâ zâlike fi't-târihi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Reis b. Mehmed, Ferhad b. Abdullah, mevlânâ Mehmed Halîfe b. Yusuf, el-Hâc Mehmed b. Osman ve Sinan Reis b. Abdullah

13 [5-3] Müteveffa Ahmed Çelebi'nin muhallefâtında kalan bazı eşyaya istihkak iddiasının kabulü

Oldur ki

İstanbul'da Karagöz mahallesinden Fâtıma bt. Pîrî mahfil-i kazâya Galata'da Emekyemez mahallesinde fevt olan Ahmed Çelebi nâm müteveffânın evlâd-ı sıgārına vasî olan Mehmed Çelebi b. el-Hâc Yusuf nâm kimesneyi ihzâr ve muvâcehesinde takrîr-i merâm edip merhûm Ahmed Çelebi'de bir Şam alacası kaftan ve bir bilezik altın ve bir hâtem ve bir küpe emânet komuşdum hâlâ fevt olup zimmetinde kaldı taleb ederim dedikde ba'de's-suâl mezbûr inkâr edip da'vâsına muvâfık Ömer b. Mehmed ve Kamer bt. Abdullah ve Şâhî bt. Rıdvan nâm kimesneler şehâdet-i şer'iyye ettiklerinde şehâdetleri ba'de't-tezkiyye hayyiz-i kabûlde [vâki'] olup sicil olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Ferhad b. Abdullah, Muslihiddin b. Yusuf ve Mustafa b. Abdülkerim, Hasan b. Hüsam el-Müezzin, el-Hâc Memi b. İskender, Musli Çelebi b. Murad Reis

14 [6-1, Arapça] Safiye bt. Şaban adlı küçüğe vasî tayin olunduğu

Hâkim, bâ'is-i sicil İbrahim b. Abdullah'ı, Safiye bt. Şaban nâm sagīreye hâric-i Galata mahallâtından Müeyyedzâde mahallesinde fevt olan annesi Kamer bt. Abdullah'dan kendisine intikāl eden malların zabtı için vasî nasb etti. O da vesâyet-i mezbûreyi kabûl edip hizmet-i lâzımesini edâyı ta'ahhüd etti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâili Cumâdelûlâ sene 985.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa b. Abdullah Ser-bölük ve Ali b. Abdullah ve Mehmed b. Nasuh, Nasuh Reis b. Arslan, Yakub b. Abdullah

15 [6-2, Arapça] Safiye bt. Şaban adlı küçüğün malları için nâzır tayin olunduğu

Bâ'is-i sicil Nasuh b. Hasan sagīra-i mezbûrenin malları için nâzır ta'yîn olundu. O da nezâret-i mezbûreyi kabûl edip hizmet-i lâzımesini edâyı müte'ahhid oldu.

Cerâ zâlike ve hurrire fi't-târihi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: el-Mezbûrûn

16 [6-3] Merhume Kamer bt. Abdullah'tan intikal eden terekedeki bir kısım miras payının kızı Safiye'ye hibe edildiği

Oldur ki

Müteveffât olan Kamer bt. Abdullah'ın bir bileziği ve sâir tereke mezbûrenin fevtinden sonra tereke zevci İbrahim'e ve kızı Safiye'ye ve mevlâsı oğlu Na[suh] b. Arslan'a intikāl etmeğin mezbûr Nasuh ve İbrahim kendi[ye] âid olan hisselerini mezbûre Safiye'ye hibe ve temlîk ettiler sagīra-i mezbûreye nâzır olan Nasuh b. Hasan talebiyle sicil olundu.

Şuhûdü'l-hâl: el-Mezbûrûn

17 [6-4, Arapça] Reis İshak Çelebi b. Abdullah'ın Çerkez asıllı kölesini âzat ettiği

İshak Çelebi b. Abdullah Reis meclis-i şer'-i şerifte sarışın, gök gözlü, çatık kaşlı, orta boylu ve kel Çerkeziyyü'l-asl Keyvan b. Abdullah nâm abd-i memlûkünü hasbeten lillâhi'l-azîm âzâd ve tahrîr ettiğini ikrâr ve i'tirâf etti. Abd-i merkūm bu sûretle sâir ahrâr-ı asliyyîn gibi hür oldu.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâili Cumâdelûlâ sene hamse ve semânîn ve tis'a mi'e.

Şuhûdü'l-hâl: Mevlânâ İbrahim Halîfe b. Mehmed, Ferhad b. Abdullah, Muslihiddin b. Yusuf, Derviş Çelebi b. Hasan, Mehmed b. Seydi, Bayram b. Nasuh, Bayram b. Hasan ve gayruhüm

18 [6-5, Arapça] Cuvan v. [Andon] adlı Frenk asıllı kölenin âzat edilmesi

Cafer Ağa b. Abdullah kıbelinden vekâleti Mustafa b. Ahmed ve Murad b. Abdullah'ın şehâdetiyle şer'an sâbit olan vekîl Mehmed Bey [b.] Abdullah meclis-i şer'de şöyle ikrâr ve i'tirâf etti ki, müvekkilim, Efrenciyyü'l-asl, çok uzun boylu, esmer, açık kaşlı, elâ gözlü ve kaşları arasında ve başında eser-i cerh olan abd-i memlûkü hâmil-i hâze'l-kitâb zimmî Cuvan v. [Andon]'u hasbeten lillâhi'l-aliyyi'l-azîm âzâd ve tahrîr etti. Abd-i mezbûr bu sûretle sâir ahrâr-ı asliyyîn gibi hür oldu.

Şuhûdü'l-hâl: el-Mezbûrûn

19 [7-1, Arapça] Râcil Hüseyin Bey b. Abdullah'ın Rus asıllı câriyesini âzat ettiği

Râcil Hüseyin Bey b. Abdullah, meclis-i şer'de hâzır olup, sâhibe-i hâze'l-kitâb Rûsiyyetü'l-asl, orta boylu, beyaz tenli, açık kaşlı, koyun gözlü, yaşlı esnâ bt.

Abdullah nâm câriye-i memlûkesini hasbeten lillâhi'l-aliyyi'l-azîm âzâd ve tahrîr ettiğini ikrâr ve i'tirâf etti. Câriye-i mezbûre bu sûretle sâir harâir-i asliyyât gibi hürre oldu.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâili Cumâdelûlâ sene 985.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Bey b. Ali, Bayram b. Ali, Ali b. Abdullah, Mehter b. Sefer

20 [7-2] Kamer bt. Abdullah'ın muhallefâtında bulunan altın bilezik ve inci için Safiye adlı kızının istihkak iddiasının kabulü

Oldur ki

Müeyyedzâde mahallesinde fevt olan Kamer bt. Abdullah nâm hâtunun Safiye nâm sığārına intikāl eden hisse-i şer'iyyesinin üzerine nâzır olan Nasuh b. Hasan mahfil-i kazâya müteveffât-ı mezbûrenin zevci olan İbrahim b. Abdullah nâm kimesneyi ve müteveffât-ı mezbûreden mevlâsı Hasan oğlu Hamza'ya intikāl eden hisseyi mezbûr Hamza gāibde olmağın emîn-i beytülmâl zabt etmeğin emîn-i beytülmâl Fazlı Çelebi'yi ihzâr edip muvâcehelerinde takrîr-i merâm edip müteveffât-ı mezbûre kızı Safiye'nin bir altın bileziğini on beş miskālden ziyâdedir ve bir çatma inci ve bir dizi inci dahi hurdadır mezbûre Safiye'nindir mezbûrân müteveffât-ı mezbûrenin metrûkâtını ilhâk edip mezbûre Safiye için zabtına mâni' olurlar dedikde ba'de's-suâl mezbûrân müteveffât-ı mezbûrenindir deyû bi'l-inkâr cevâb verdiklerinde da'vâsına mutâbık Mustafa b. Şaban ve Mehmed b. Mustafa nâm kimesneler şehâdet edip müteveffât-ı mezbûre hâl-i sıhhatinde ikrâr eyledi ki işbu on beş miskālden ziyâde altın bilezik ve bir çatma inci ve bir dizi inci ki hurdadır mezbûre kızımındır babasından kendiye intikāl eden akçesiyle el-yevm kızımın mülküdür dedi şâhidleriz şehâdet dahi ederiz dediklerinde şehâdetleri ba'de't-tahlîf ve't-tezkiyye hayyiz-i kabûlde vâki' oldukdan sonra mûcebiyle hükm olunub bi't-taleb sicil olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Dursun b. Hüseyin el-Kâtib, Latif b. Mehmed Sofu, Mehmed b. Mustafa, Yakub b. Abdullah, Mehmed b. Nasuh, Ali b. Abdullah, diğer Ali b. Abdullah

Şâhidân-ı mezbûrân mu'âmelede olan beş yüz akçe kızım Safiye'nin mülküdür babasından intikāl etmişdir deyû edâ-i şehâdet ettikleri kayd-ı sicil olundu

21 [8-1] Kamer bt. Kadın bt. Abdullah'ın muhallefâtı

Vefât edip geride İbrahim b. Abdullah nâm zevcini, Safiye [bt.] Şaban nâm kızını ve efendisi oğlu [Hamza'yı] bırakan merhûme Kamer bt. Kadın bt. Abdullah'ın muhallefâtıdır.

El-vâki' fî evâili Cumâdelûlâ sene 985.

Kilim	100
Minder	29
Minder	35
Minder köhne 2	9
Yorgan	48
Zıbın köhne	19
…?	34
Muhayyem miyân bend	110
Nezkeb köhne	3
Tesbih	7
Sahan …? 2	70
Tâbe	10
Tencere	24
Yastık	33
Yastık	35
Döşek	76
Yorgan	50
Kebe köhne	17
Çarşaf	30
Çarşaf	30
Perde-i döşek	50
Sâde beyaz	40
Çadır-ı şeb	12
Hamam gömleği	30
Arakiyye	57
İplik bir mikdâr	25
Tepsi	25
Sini küçük gül kutusu hamam tası	20
Kevgir köhne	14
Yastık	38
Döşek	100
Ferâce siyah	480
Kemha-i sürmâî	502

Makrame	16
Kutu köhne 5 aded	15
Sandık	40
Yassı ağaç	6
Çini tabak	8
Tepsi 2	40
…?	?
Yastık	30
Minder	20
Ferâce mor köhne	140
Döşek yüzü	50
Nezkeb	10
Bohça	(…)
Bohça köhne	10
İki don bir gömlek	30
Tas küçük	10
Sahan küçük	10
Tencere	30
Hasır	(…)
Mikrâs	6
Li'l-mehri'l-müeccel alâ zimmeti zevcihâ	500
Yekûn	3.127
İhrâcât minhâ li't-techîz ve't-tekfîn	600
Sûret-i defter	30
Resm-i mühr alâ hüccet	100
Dellâliyye ve hammâliyye	87
Yekûn	827
el-Bâkī	2.600
Hisse-i zevc	650
Hisse-i bint	1.300
Hisse-i gāib hüve ibnü mevlâhâ	650

22 [8-2] Kamer bt. Abdullah'tan efendisi oğlu Hamza'ya intikal eden miras payının onun gāib olması nedeniyle beytülmâle teslim edildiğine dair iptal edilen hüccet

<<Mezbûr Hamza gāib olmağın imtisâlen li'l-emri'l-âlî, mezbûr Hamza hisse-i şer'iyyesi harc-ı ma'kūlünden sonra bâkī olan beş yüz elli akçesi beytülmâl emîni Mustafa Çelebi'ye teslîm olundu mezbûr Hamza geldikde emîn-i mezbûrdan taleb eyleye harc-ı ma'kūl dedikleri emîn-i mezbûrun ( )>>

23 [9-1, Arapça] Muslihiddin Reis b. Abdullah'ın Frenk asıllı câriyesini âzat ettiği

Muslihiddin Reis b. Abdullah, bâ'ise-i hâze's-sicil câriye-i memlûkesi Efrenciyyetü'l-asl, esmer, açık kaşlı, koyun gözlü, çenesinin altında ve sol yanağında eser-i cerh olan zimmiye Mariya bt. Petro'yu hasbeten lillâhi'l-aliyyi'l-azîm ve taleben li merzâti'r-rabbi'r-rahîm âzâd ve tahrîr ettiğini ikrâr ve i'tirâf etti. Câriye-i mezbûre bu sûretle sâir harâir-i asliyyât-ı mükellefât gibi hürre oldu.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâili Cumâdelûlâ sene 985.

Şuhûdü'l-hâl: Yahya Çelebi b. Kara Mustafa, Müstedâm b. Abdullah, Memi Kethüdâ b. Abdullah, imâm Hacı b. Hamza

24 [9-2] Müteveffa Bekir Çavuş b. Ali'nin yetimesi Kerime'nin vasîsine alacaklarının ödenmesi

Mahrûse-i Galata'da vâki' Okçu Musa mahallesinde fevt olan Bekir Çavuş b. Ali nâm müteveffânın yetîmlerine vasî olan el-Hâc Memi b. İskender mahfil-i şer'a hâzır olup müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi ve Kerime nâm sagīresinin vasîsi Rahime bt. İbrahim nâm hâtunun tasdîke ve kabza vekîl-i şer'îsi olan zevci Musli Reis b. Murad nâm kimesne muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip yetîme-i mezbûreye merhûm-ı mezbûrdan intikāl eden dokuz bin akçe hisse-i şer'iyyesinden kırk iki altın mezbûrun müvekkilesi Rasiha'ya sâbıkan vermişdim ve câriye bahâsından beş bin akçe dahi mezbûre Rahime üzerindedir hâliyâ merkūma altı yüz seksen akçe dahi verdim ve tasarrufumda olan akçe murâbahasından bin akçe verdim cem'an mezbûrun müvekkilesi Rahime üzerinde yedi bin beş yüz yirmi akçe vardır hâliyâ vekîl-i mezbûra dahi cem'an bin altı yüz seksen akçe teslîm eyledim cem'an mezbûrâna teslîm olunan dokuz bin iki yüz akçe ve müteveffâ-yı merkūm hâl-i sıhhatinde sagīre-i mezbûreye bir Arap gulâm hibe ve temlîk etmişdi gulâm-ı mezbûr hâlâ mezbûrun müvekkilesi Rahime tasarrufundadır dedikde vekîl-i merkūm Musli Reis, mezkûr el-Hâc Memi'nin vech-i meşrûh üzre takrîrin

vicâhen ve şifâhen tasdîk edip müvekkilem aldığından mâ'adâ bin altı yüz seksen akçesin alıp kabz eyledim dedikden sonra tarafeynin takrîr ve tasdîki kayd-ı sicil olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Selâmet, Mehmed b. Şeyh Mehmed, Hüsam b. Abdullah, Sefer b. Ferhad, Muslihiddin b. Abdullah er-Reis, Ahmed b. Abdullah, [Mu]rad b. Abdullah el-Hâdim li'l-câmi'i'l-Kebîr, Ahmed b. Mehmed el-İmâm

25 [10-1, Arapça] Nefise bt. Abdullah'ın müdebber üç câriyesinin hürriyetine hükmedildiği

Mevlânâ Ahmed Çelebi ve Mehmed Çelebi ibney Şeyh nâm kimesneler, mahmiye-i Galata'da vâki' beytülmâl-i hâs emîni Mustafa Çelebi b. Yusuf mahzarında, işbu sâhibetü's-sicil Rûsiyyetü'l-asl, orta boylu, beyaz tenli, açık kaşlı, gök gözlü Mehlika bt. Abdullah ve Rûsiyyetü'l-asl, kısa boylu, beyaz tenli, açık kaşlı, gök gözlü Yasemin bt. Abdullah ve Rûsiyyetü'l-asl, açık kaşlı, iri kara gözlü Emine bt. Abdullah'dan sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, hac yolculuğunda fevt olan ve muhallefâtı emîn-i mezkûr eliyle zabt edilmiş bulunan merhûme Nefîse bt. Abdullah mezkûre câriye-i memlûkelerini hâl-i hayâtı ve kemâl-i sıhhatinde mevtimden kırk gün mukaddem hürsünüz diyerek mukayyeden tedbîr ve tahrîr eyledi. Müddet-i mezbûre geçdiğinde, cevârî-i mezkûre sâir harâir-i asliyyât gibi hürre oldu. Şehâdetleri ba'de şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' mu'teber ve makbûl olmağın mûcebince hükm edildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî ( )

Şuhûdü'l-hâl: Ferhad Bey b. Abdullah, el-Hâc Memi b. Abdullah, Ali b. Abdullah, Hüseyin b. İlyas, Hüseyin b. Abdullah, Memi b. Abdullah Reis, Hüsam Reis b. Abdullah, el-Hâc Ali b. Abdullah

26 [10-2, Arapça] Selma bt. Abdullah'ın Frenk asıllı kölesini mükâtebe yoluyla âzat ettiği

Selma bt. Abdullah meclis-i şer'-i şerifde hâzır olup, hâmil-i hâze'l-kitâb Efrenciyyü'l-asl, orta boylu, parlak yüzlü, koyun gözlü ve başında ve ayrıca sol kolunda eser-i cerh olan Stenon v. Kola nâm abd-i memlûkünü üç sene hizmet etmesi mukābilinde kitâbete kesmiş olduğunu ikrâr ve i'tirâf etti. Elân abd-i mezbûr hizmet-i mezbûresini edâ etti ve bu sûretle sâir ahrâr-ı asliyyîn-i mükellefîn gibi hür oldu. Vâki' ikrâr, abd-i mezbûr tarafından da vicâhen ve şifâhen tasdîk edildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâsıtı Cumâdelûlâ sene hamse ve semânîn ve tis'a mi'e.

Şuhûdü'l-hâl: İlyas b. Yakub, Mahmud b. Abdullah, Mahmud b. İsa, mevlânâ Mustafa Efendi b. Şucâ', mevlânâ Hasan Halîfe b. Yusuf el-İmâm, mevlânâ Sadi Çelebi b. Sinan el-Mülâzım, Musa b. Yahya, Mehmed b. Ahmed, Hüseyin b. Abdullah, Mehmed b. İlyas, Mustafa b. Yusuf ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

27 [10-3, Arapça] Sâkine bt. Memi Reis'in Kıbrıs asıllı câriyesini âzat ettiği

Sâkine bt. Memi Reis kıbelinden âzâd ikrârına vekâleti Ahmed Çelebi b. Mehmed ve Cafer b. Abdullah'ın şehâdetleriyle şer'an sâbit olan vekîl Hüsam Reis b. Abdullah şöyle ikrâr ve i'tirâf etti ki, müvekkilem Sâkine, hâmile-i hâze'l-kitâb Kıbrısiyyetü'l-asl, orta boylu, esmer, açık kaşlı, elâ gözlü Uveyz bt. Zorzi nâm câriye-i memlûkesini hasbeten lillâhi'l-aliyyi'l-azîm âzâd ve tahrîr etti. Câriye-i mezbûre bu sûretle sâir harâir-i asliyyât gibi hürre oldu.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâsıtı Cumâdelûlâ sene 985.

Şuhûdü'l-hâl: Ferhad Bey b. Abdullah, Ahmed Çelebi eş-şehîr bi Mağribî, Memi b. Abdullah Reis, Kara Ali b. Abdullah ve gayruhüm

28 [11-1, Arapça] Memi Reis b. Abdullah'ın Frenk asıllı câriyesini âzat etmesi

Memi Reis b. Abdullah meclis-i şer'-i şerifte hâzır olup, hâmile-i hâze'l-kitâb Efrenciyyetü'l-asl, yaşlı, kısa boylu, esmer, açık kaşlı, iri kara gözlü Karmuzin bt. Miyale nâm câriye-i memlûkesini hasbeten lillâhi'l-azîm âzâd ve tahrîr ettiğini ikrâr ve i'tirâf etti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâsıtı Cumâdelûlâ sene 985.

Şuhûdü'l-hâl: Derviş Reis b. Abdullah, Muslihiddin Reis b. Hüseyin, Hüsam Reis b. Ramazan, Hüsam b. Abdullah Reis

29 [11-2] Meryem bt. Abdullah'ın kocasından kendine intikal eden hisseler ile mehrini talep etmesi için Ahmed b. Kasım'ı vekil tayin ettiği

Oldur ki

Meryem bt. Abdullah bâ'isü's-sicil Ahmed b. Kasım nâm kimesneyi vekîl eyledi müteveffâ zevcinden kendine intikāl eden hisseler ve mehr-i müeccelin talebe mezbûr Ahmed vekâlet-i mezbûreyi kabûl edip bi't-taleb sicil olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Musli Çelebi el-Emîn, Mustafa Çelebi b. Bayezid, Mustafa b. Yusuf, Mehmed Bey b. ( )

30 [11-3, Arapça] Memi b. Abdullah'ın Bosna asıllı câriyesini âzat ettiği

Reis-i sâbık Memi b. Abdullah, hâmile-i hâze'l-kitâb Bosneviyyetü'l-asl, orta boylu, açık kaşlı, sarışın, elâ gözlü zimmiye Filorince bt. Pavlo nâm câriye-i memlûkesini hasbeten lillâhi'l-aliyyi'l-azîm ve ibtigāen li merzâti'r-rabbi'r-rahîm âzâd ve tahrîr ettiğini ikrâr ve i'tirâf etti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâhiri Cumâdelûlâ sene 985.

Şuhûdü'l-hâl: Nasuh b. Arslan, Mehmed b. Kemal, Yusuf b. Memi, Mustafa b. Yusuf, Ahmed b. Hüseyin

31 [11-4] Kamer bt. Abdullah'ın efendisi Hasan'ın kardeş çocuğunun muhallefâttan hisse talebinin kabulü

Oldur ki

Nasuh Reis b. Arslan mahfil-i şer'a beytülmâl emîni Mustafa Çelebi b. Yusuf nâm kimesneyi ihzâr edip üzerine takrîr-i merâm edip müteveffât Kamer bt. Abdullah'dan mevlâsı oğlu Hamza b. Hasan'a intikāl eden hisse-i şer'iyyesi ki mezbûr Hamza'ya âid olmağın emîn-i mezbûr zabt etmişdir mezbûr Hamza târih-i kitâbdan ( ) Budin seferinde fevt olmuşdur öyle olsa müteveffât-ı mezbûrenin mevlâsı Hasan'ın ben karındaşı oğlu idiğim bi hasebi'ş-şer' [sabit] olmuşdur öyle olmağın mezbûrdan bana intikāl eden hisseyi taleb ederin ba'de's-suâl mezbûr inkâr etti da'vâsına muvâfık beyyine taleb olundukda Ali b. Yusuf ve Kemal b. Mehmed târih-i mezbûrda Budin seferinde mezbûr Hamza b. Hasan fevt oldu biz gemide bile idik cenâzesin kıldık dediklerinde şehâdetleri ba'de't-tez[kiye] hayyiz-i kabûlde vâki' olup sicil olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi b. Hasan, Mehmed Çelebi el-Emîn, Mustafa b. Yusuf ve gayruhüm

32 [12-1] Mütevellî Hoca Hasan'ın muhallefâtı

Boğazkesen'de vefât eden ve geride mîrâsçı olarak beytülmâli bırakan mütevellî merhûm Hoca Hasan'ın muhallefâtıdır.

Fî evâili Cumâdelûlâ sene 985.

Kebe köhne	25
Yorgan köhne	30
Tâbe	13
Mor çuka köhne	40
Aba zirâ‘ 5	27
…?	?
Yastık köhne	9
Tülbent	2
Alaca kuşak köhne	5
Tülbent bürgü köhne	8
Sandık 1	30
Don 1	4
Döşek köhne	10
Yorgan	90
Zıbın köhne	3
Çarşaf köhne	9
Şimşir …?	41
Gömlek köhne	4
Havlu köhne	5
Bir gömlek köhne	6
…?	4
Tâbe küçük	5
Bıçkı	14
Çuka yağmurluk köhne	52
Destâr pâre	5
Şamdan	5

Balin köhne	12
Kürdiye	24
Tencere köhne	2
Yorgan	20
Abakılı?	62
Siyah ferâce	43
Döşek	20
…?	15
Çuka zıbın	25
Ferâce kırmızı	222
Gömlek 1 köhne	10
Çuka köhne	150
Nakit	160
Yekûn	1.253
Kirâ-yı dükkân ve hammâliyye	17
Dellâliyye	18
Müjdegâne	110
Pereme	60
Sülüs-i vasiyyet	325
Yekûn	205
el-Bâkī li’l-Beytilmâl	663
el-Bâkī ba‘de ihrâci’s-sülüs	998

33 [12-2] Yusuf b. Abdullah’ın muhallefâtı

Vefât edip geride zevcesi ile beytülmâli bırakan merhûm Yusuf b. Abdullah’ın muhallefâtıdır.

El-vâki‘ [fî] evâhiri Cumâdelûlâ sene 985.

Siyah ferâce	25
Gömlek köhne	23
Aba yelek köhne …?	8
Aba yelek köhne …?	8
Don köhne	7
Don köhne	10
Kırmızı çuka dolama	122
Gömlek	30
Kuşak alaca köhne	10
Makrame	12
Makrame	10
Don köhne	9
Bogasi zıbın	20
Kırmızı çakşır	40
Kavuk	8
Makrame	10
Alaca kadife?	89
Ferâce mor	500
Kebe köhne	20
Tülbent-pûş	23
Kavuk	3
Destâr	80
Çarşaf	8
Revgan-ı şem	20
Sabun	30

Odun	92
Câriye	3.120
Tülbent bürgü köhne	5
İhrâcât	
Techîz ve tekfîn	200
Dellâliyye	40
Hammâliye kirâ-i dükkân	10
Yekûn	4.505
Edâ-yı deyn-i Kamer Hâtun elletî zevcetü'l-mezbûr	1.800
Deyn-i müsbet li'l-mehri'l-müeccel	600
Müjdegâne beytülmâl	240?
El-Bâkī	1.805

34 [13-1] Hasibe bt. Abdullah'ın muhallefâtı

Yenihisar mahallâtından Şah Çelebi mahallesinde vefât eden ve geride Topçu İbrahim b. Abdullah nâm kocasını ve beytülmâli bırakan merhûme Hasibe bt. Abdullah'ın muhallefâtıdır.

El-vâki' fî evâhiri Cumâdelûlâ sene 998*.

* Metinde böyle.

Döşek	80
Yorgan beledî	50
Yorgan yemeni	80
Yorgan	85
Kebe	10
Döşek	50
Minder	10
Mehr-i mu'accel	500
Kuşak	20
Peşkir	15
Çarşaf	25
Don gömlek köhne	10
Kaftan	80

Sandık	20
Yastık 2	20
Def'a yastık 2	20
An bahâi ferâce	40
Yorgan	50
Yekûn	650
İhrâcât	
Techîz ve tekfîn	400
el-Bâkī	850
Yekûn	1.250
Hisse-i zevc	425
Hisse-i beytülmâl	425

35 [13-2] Berber Hasan b. Abdullah'ın muhallefâtı

Vefât edip geride zevcesini ve Kasımpaşa'da vâki' beytülmâli bırakan merhûm Berber Hasan b. Abdullah'ın muhallefâtıdır.

El-vâki' fî evâhiri Cumâdelûlâ sene 985.

Leğen	30
Bakraç	15
Mavi çuka köhne	80
Kavuk	4
Edik-i …?	20
Kebe köhne	25
Tülbent pâre	25
Don	13
Gömlek	15
Makrame peşkir 3	8
Alaca kuşak	7

Tülbent pâre	5
Peşkir köhne	5
Ayna ve usturalar	14
Yekûn	260
İhrâcât minhâ	
Dellâliyye ve kirâ	10
Dîdebân	12
Techîz ve tekfîn	60
Yekûn	82
el-Bâkī	178

36 [14-1, Arapça] Bayram b. Abdullah'ın teçhiz ve tekfinine sarfedilmek üzere iki altın vasiyet ettiği

Mevlânâ Murad Halîfe b. Hızır ve Gazanfer b. Abdullah Galata'da vâki' beytülmâl-i hâs emîni Mustafa Çelebi b. Yusuf ve kâtibi Mustafa Çelebi b. Bayezid mahzarlarında vasiyy-i muhtâr hâmil-i hâze'l-kitâb Bayram b. Abdullah'dan sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâdi'ş-şer'î şöyle şehâdet ettiler ki, Yenihisar'da fevt olan mütevellî Hasan b. Abdullah öldüğü gün techîz ve tekfînine ve kırâate ve ta'âma sarf edilmek üzre muhallefât-ı mezbûresinden iki altın vasiyyet etti. Şehâdetleri ba'de şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' mu'teber ve makbûl olmağın mûcebince hükm edildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâhiri Cumâdelûlâ sene [985].

Şuhûdü'l-hâl: Rıdvan Reis b. Abdullah, Ferhad b. Abdullah, Abdullah Müezzin ve gayruhüm

37 [14-2, Arapça] Yusuf b. Abdullah'ın muhallefâtında zevcesi Meryem b. Abdullah'ın alacak iddiasının kabulü

Ali b. İbrahim ve Ferhad b. Abdullah nâm kimesneler, Galata'da vâki' beytülmâl-i hâssa emîni fahrü'l-emâsil ve'l-akrân Mustafa Çelebi b. Yusuf ve kâtibi Mustafa b. Bayezid mahzarlarında mahrûse-i Galata mahallâtından Kadıoğlu mahallesinde fevt olan ve muhallefâtı emîn-i mezbûr eliyle zabt edilen Yusuf b. Abdullah'ın zevcesi Meryem b. Abdullah kıbelinden vekâleti şer'an sâbit olan bâ'isü'l-kitâb vekîl Ahmed b. Abdullah'dan sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde müvekkile-i mezbûrenin otuz dinar alacağı vardır. Müteveffâ-yı mezbûr sağlığında bu meblağı borç olarak almış ve üzerinde lâzımü'l-edâ ve vâcibü'l-kazâ deyn olarak kaldığı hâlde ölmüşdü. Şehâdetleri mûcebince hükm edildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâhiri Cumâdelâhire sene hamse ve semânîn ve tis'a mi'e.

Mezbûre hâtun meblağ-ı merkûmdan almadığına hibe etmediğine ve nikâhından dahi mehr ve ( )

Şuhûdü'l-hâl: Ali b. Ali, el-Hâc Ali b. Yusuf, Mehmed b. Ahmed, Yahya b. Sefer ve gayruhüm

Şâhidân-ı mezbûrân müvekkile-i mezbûrenin, müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde mehr-i mü[eccelden] dolayı altı yüz akçe hakkı olduğuna şehâdet etti.

Şuhûdü'l-hâl: el-Mezbûrûn

38 [14-3, Arapça] Osman adlı küçüğe vasî tayin olunduğu

Hâkim, hâmil-i hâze'l-kitâb Mehmed b. Mehmed'i babası vefât eden Osman nâm sagīre babasından intikāl eden malların hıfzı için vasî nasb etti. Mezbûr Mehmed de vesâyet-i merkūmeyi kabûl edip hizmet-i lâzımesini edâyı müte'ahhid oldu.

Cerâ zâlike ve hurrire fi't-târihi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi b. el-Hâc Mehmed, Mehmed b. Ahmed Çelebi, Mehmed b. Hüseyin, el-Hâc Ali b. Yusuf

39 [15-1] Osman b. Mehmed'in, babasından intikal eden miras payını beytülmâlden aldığı

Oldur ki

Bundan akdem fevt olan Mehmed b. Ali nâm müteveffânın sagīri Osman'ın vasîsi olan Mehmed b. Mehmed mahfil-i şer'a beytülmâl emîni Mustafa Çelebi ve kâtibi Mustafa Bayezid nâm kimesneleri ihzâr ve muvâcehelerinde takrîr-i merâm edip Kadıoğlu mahallesinde fevt olan Yusuf b. Abdullah nâm müteveffânın zevcesinden gayrı vâris-i ma'rûfu olmamağın muhallefâtı emîn-i mezbûr zabtındadır öyle olsa işbu vasî olduğum Osman müteveffâ-yı merkūmun vârisidir zevi'l-erhâm cihetinden sagīr-i mezbûr Osman'ın babası ki Mehmed'dir mezbûr Mehmed'in anası Fâtıma Solak Mehmed kızıdır müteveffâ-yı mezbûrun anası Meryem mezbûr Solak Mehmed'in kızıdır vilâyet-i …?de İşera nâm karyedendir müteveffâ-yı mezbûrun zevcesiyle merkūm Osman'dan gayrı vârisidir yoktur verâset mezbûrâna münhasırdır mezbûr Osman'a âid olan hisse-i şer'iyyesin taleb ederim dedikde ba'de's-suâl emîn-i mezbûr inkâr edicek gıbbe'l-istişhâd İbrahim b. Ömer ve Mehmed b. Mehmed ve Ali b. İbrahim nâm kimesneler müdde'î-i mezbûrun da'vâsına muvâfık şehâdet-i şer'iyye ettiklerinde şehâdetleri ba'de't-tezkiyyeti'ş-şer'iyye hayyiz-i kabûlde vâki' olup ve mûcebiyle hükm olunup bi't-taleb sebt-i sicil olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Çelebi b. Mehmed, Mehmed Çelebi b. el-Hâc Memi, Mehmed Çelebi b. Hüseyin ve el-Hâc Ali b. Yusuf ve gayruhüm

40 [15-2, Arapça] Emine bt. Muslihiddin'in Rus asıllı mükâteb kölesinin hürriyetine hükmedildiği

Zevcesi Emine bt. Muslihiddin Reis kıbelinden âti'z-zikr âzâd ikrârına vekâleti şer'an sâbit olan vekîl İbrahim Bey b. Abdullah meclis-i şer'-i şerîfde ikrâr ve i'tirâf etti ki, müvekkilem, hâmil-i hâze'l-kitâb Rûsiyyü'l-asl, orta boylu, sarışın, açık kaşlı, gök gözlü İskender b. Abdullah nâm abd-i memlûkünü râyicü'l-vakt beş bin akçe meblağ-ı mu'ayyen karşılığında kitâbete kesdiğini ikrâr ve i'tirâf

etti. Elân o meblağ-ı mezbûru müvekkileme tâm ve kâmil olarak edâ etti ve sâir ahrâr-ı asliyyîn gibi hür oldu. Vâki‘ ikrâr, mezkûr İskender tarafından da vicâhen ve şifâhen tasdîk edildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fi’t-târihi’l-mezbûr.

Şuhûdü’l-hâl: Ali Çelebi b. Ahmed İmâm, Ahmed Çelebi b. Mehmed İmâm, Hızır Halîfe b. Murtaza ve gayruhüm

41 [15-3] Yusuf b. Abdullah’tan Osman b. Mehmed’e intikal eden bin on akçeye vasî tarafından el konulduğu

Oldur ki

Osman b. Mehmed nâm kimesne vasîsi olan Mehmed b. Mehmed mahfil-i şer‘a hâzır olup emîn Musli Çelebi muvâcehesinde ikrâr edip Kadıoğlu mahallesinde fevt olan Yusuf b. Abdullah’dan mezbûr Mehmed’e intikāl eden bin on akçeyi aldım kabz eyledim dediği sicil olundu.

Şuhûdü’l-hâl: Ferhad b. Abdullah, Muslihiddin b. Yusuf

42 [16-1, Arapça] Yaya Kasım b. Abdullah’ın zevi’l-erhâm olduğu için Nefise bt. Sarıca’ya mirasçılığına hükmedildiği

el-Emru kemâ zükire ve’ş-şe’nü alâ mâ sutira harrerehû el-fakīr Mehmed b. Mehmed el-Müvellâ bi nâhiyeti Gekvize hilâfeten

Durum, Gekvize nâhiyesi müvellâsı el-fakir Mehmed b. Mehmed’in yazdığı sicildeki gibidir.

Bosnalı râcil Abdullah ve râcil Mustafa b. Abdullah ve râcil İskender nâm kimesneler, beytülmâl zâbiti vekîli Hasan b. Abdullah’ın mahzarında, hâmil-i hâze’l-kitâb râcil Kasım b. Abdullah’dan sâdır olan da‘vâda gıbbe’l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müdde‘î-i mezbûr hacc-ı şerîf yolunda fevt olan ve muhallefâtından vekîl-i mezbûr eliyle bir çadır zabt edilen Nefîse bt. Sarıca’ya zevi’l erhâm olduğundan onun vârisidir. Müdde‘î-i mezbûr, İstavranoz nâm kimesnenin oğludur ve İstavranoz, Daroz nâm kimesnenin oğludur. Eline nâm zimmiye ise mezbûr İstavranoz’un ana baba bir karındaşıdır. Nefîse bt. Sarıca’ya mîrâsçılık ona münhasırdır. Onun başka vârisi ma‘lûmumuz değildir. Şehâdetleri ba‘de şerâiti’l-kabûl inde’ş-şer‘ mu‘teber ve makbûl olmağın mûcebince hükm edildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâhiri Cumâdelûlâ sene hamse ve semânîn ve tis‘a mi’e.

Şuhûdü’l-hâl: Mevlâ[na] Hasan Çelebi el-Hatîb, Memi Çelebi b. Bâli Çelebi, Ganî Dede b. Kasım el-İmâm, Hasan Halîfe el-Hâfız

43 [16-2, Arapça] Mustafa Bey b. Abdullah'ın sattığı malın parasını aldığı

Mustafa Bey b. Abdullah meclis-i şer'-i şerîfde hâzır olup, merhûm Ferhad Paşa b. Abdüşşekûr'un iki oğlu kıdveteyi'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed Bey ve Mustafa Bey kıbelinden tasdîke vekîl edilen vekîl Haydar b. Abdullah mahzarında, vekîl-i mezbûr yedinden, satdığı dört top bedeli olan râyicü'l-vakt altı bin akçeyi ahz ü kabz ettiğini ikrâr ve i'tirâf etti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâili Cumâdelâhire sene 985.

Şuhûdü'l-hâl: Mevlânâ Mustafa Çelebi b. Hüseyin, mevlânâ Yusuf Çelebi b. Osman, el-Hâc Memi b. Abdullah, usta Behram b. Abdullah, el-Hâc Haydar b. Abdullah ve gayruhüm

44 [16-3] Yakob b. Papaz nâm Ermeni'nin sattığı gem bedeli olan yetmiş akçeyi aldığı

Oldur ki Yakob b. Papaz nâm Ermeni mahmiye-i Galata'da Emekyemez mahallesinde fevt olan Ahmed Çelebi nâm müteveffânın evlâd-ı sıgārına vasî olan Mehmed b. el-Hâc Yusuf nâm [kimesneyi] ihzâr edip muvâcehesinde takrîr-i merâm kılıp merhûm Ahmed Çelebi'ye yetmiş akçeye bir tâne gem verdim akçesin almadım hâlâ fevt olup zimmetinde kaldı taleb ederim dedikde ba'de'ş-suâl mezkûr Mehmed inkâr ile cevâb verdikde merkūmun da'vâsına muvâfık beyyine taleb olundukda Hüseyin b. (…) ve Mustafa b. Abdullah nâm kimesne edâ-i şehâdet ettiklerinde şehâdetleri ba'de't-tezkiyye hayyiz-i kabûlde [vâki'] olup sicil olundu.

Sene hamse ve semânîn ve tis'a mi'e.

Şuhûdü'l-hâl: Fazlı Çelebi b. Mustafa, Ali Çelebi b. ( ), el-Hâc Yakub b. Abdullah, Muslihiddin b. Yusuf

45 [17-1] Güllâle bt. Abdullah'ın Ahmed Çelebi b. Abdullah'ı vekil etmesi

Oldur ki

Pîrî b. Abdurrahman ve Ali b. Mahmud şehâdet edip müteveffâ Maksud'un zevcesi Güllâle bt. Abdullah bâ'isü's-sicil Ahmed Çelebi b. Abdullah [nâm] kimesneyi vekîl [edip] müteveffâ zevcinden kendine intikāl eden hissesin ve mehr-i müeccelin da'vâya ve kabza ve yetîmi Mustafa Bey emvâlini kabz edip kendiye îsâle vasiyy-i muhtâr olduğu sebeble dahi yetîm-i mezbûra müte'allik husûsu dahi göre deyû vekîl eylediklerinde vekâlet-i merkūme[yi] mezbûr Ahmed kabûl edip sicil olundu.

Tahrîren fî evâsıtı Cumâdelâhire sene 985.

Şuhûdü'l-hâl: Ali Halîfe b. Mehmed el-İmâm, Mehmed Çelebi b. el-Hâc Mehmed, Halil b. Ahmed, Hüseyin Çelebi b. Mehmed

46 [17-2] Yusuf b. Abdullah'ın muhallefâtı

Kasımpaşa mahallâtından Kulaksız'da vefât eden ve geride zevcesi ile beytülmâli bırakan Yusuf b. Abdullah'ın muhallefâtıdır.

El-vâki' fî evâili Cumâdelâhire sene 985.

Hâne	4.000
Çuka mavi	200
Kapama	35
Tülbent	15
Kuşak	10
Odun	50
Yekûn	4.310
Dellâliyye	5
Techîz ve tekfîn	300
Müjdegâne	200
Deyn-i müsbet li'l-mehri'l-müeccel	3.000
Hisse-i zevce	200
Hisse-i beytülmâl	400
el-Bâkī	805

47 [17-3] Noksan hüccet

Oldur ki Ahmed Çelebi b. Mehmed mahfil-i kazâda müteveffâ Ahmed Çelebi'nin eytâmına vasî olan Mehmed ( )

48 [17-4, Arapça] Abdülhalim b. Mustafa'nın Macar asıllı câriyesini âzat ettiği

Mevlânâ Abdülhalim b. Mustafa kıbelinden âti'z-zikr âzâd ikrârına vekâleti Müstedâm b. Abdullah ve Maden b. Fethullah'ın şehâdetleriyle sâbit olan imâm Nurullah Halîfe b. Hızır, müvekkili Abdülhalim b. Mustafa'nın, hâmile-i

hâze'l-kitâb Macariyyetü'l-asl, orta boylu, beyaz tenli, açık kaşlı, iri kara gözlü ve yüzünde beni olan Servinaz b. Abdullah nâm câriye-i memlûkesini hasbeten lillâhi'l-aliyyi'l-azîm ve taleben li merzâti'r-rabbi'r-rahîm âzâd ve tahrîr ettiğini ikrâr ve i'tirâf eyledi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâhiri Cumâdelûlâ sene 985.

Şuhûdü'l-hâl: Kıdvetü'l-emâcid ve'l-akrân İlyas Çelebi Efendi b. İbrahim Çelebi, Mehmed Çelebi imâm b. Hüseyin, el-Hâc Mustafa b. Rüstem, Hasan b. Ahmed, Mustafa Çelebi b. Ahmed, Hüdâverdi Bey b. Abdullah, İsmail Bey b. Abdullah

49 [18-1, Arapça] Mehlika bt. Abdullah'ın evini vakfettiği

Sâhibe-i hayrât Mehlika bt. Abdullah kıbelinden âti'z-zikr vakıf ikrârına, teslîm ve rücû'a vekâleti Halil Efendi b. Ali ve Se[fer] b. Abdurrahman'ın şehâdetleri ile sâbit olan vekîl Mehmed Efendi b. Ali meclis-i şer'-i şerîfde şöyle ikrâr ve i'tirâf etti ki, müvekkile-i mezbûre işbu vakıf ikrârının kendisinden sudûruna kadar sâhibi ve mâliki bulunduğu, elinde ve taht-ı tasarrufunda bulundurduğu hâric-i Hisâr-ı Boğazkesen mahallâtından Türk mahallesinde kâin iki bâb evi hâvî ki evlerden biri fevkânî diğeri tahtânî olup gölgelik, helâ, avlu ve meyve ağaçlı bahçeyi müştemildir; hudûdu üç tarafdan tarîk-i âm ve bir tarafdan Ahmed Bey b. Abdullah mülküne müntehî bulunan cemî'-i menzilini cümle hudûd ve kâffe-i hukūkuyla niyet-i hâlise ile haps edip vakf etti. Sonra menzil-i mezbûru müddet-i hayâtınca Nefîse'ye sonra Şaban b. Yusuf nâm kimesneye sonra onun evlâdına ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdına sonra soyları kesilene kadar -Allah bundan korusun- batnen ba'de batnin onların evlâdına şart etti. Sonra her gün bir cüz' okuması ve vakt-i hâcetde menzil-i merkūmun ta'mîrini üstlenmesi kaydıyla sâlih bir kişiye şart etti. Menzil-i mezbûru sahîh şer'î bir vakıf akār olarak ba'de't-tahliyyeti'ş-şer'iyye, tescil ettirmesi maksadıyla mütevellî nasb ettiği kimesneye teslîm etti. Mütevellî Halil Efendi b. Ali de menzil-i mezbûru tesellüm edip kabz etti ve tasarrufu altına aldı. Hâl bu minvâl üzre iken vekîl-i mezbûr, eimme-i ihtiyârın akār vakfının adem-i lüzûmu yönündeki kavline uyarak vakf edilmiş akārı müvekkilesinin mülkiyyetine geri almak istedi. Mütevellî-i mezbûr bunu kabûl etmedi ve muhâsama edip hâkimin huzûrunda mürâfa'a olundular. Mütevellî, eimme indindeki, özellikle vakıf malın mütevellîye teslîminden sonra sıhhatin lüzûmdan ayrılmaması yönündeki ictihâda dayanarak vakfın sıhhat ve lüzûmunu taleb etti. Hâkim, eimme-i eslâf arasındaki ihtilâfı da bilerek vakfın sıhhat ve lüzûmuna hükm etti ve vakfı tescîl etti. Böylece vakıf müttefekun aleyh tebdîl ve tağyîri hiç bir şekilde ve hiç bir sebeble câiz olmayan lâzım bir vakıf oldu. "Fe-men beddelehû ba'de mâ semi'ahû fe-innemâ ismuhû ale'llezîne yübeddilûnehû inna'llâhe semî'un alîm ve ecrü'l-vâkıfi'l-mezbûr ale'l-cevâdi'l-kerîm".

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâili Cumâdeluhrâ sene hamse ve semânîn ve tis'a mi'e.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Halîfe b. Mehmed, İbrahim Bey b. Abdullah, el-Hâc Ahmed b. Abdullah ve Hüsam Halîfe b. Abdullah, İbrahim b. Pîrî, Muhtar b. İbrahim ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

50 [18-2, Arapça] Sâliha bt. Hasan'ın Kasım b. Abdullah'ı vekil tayin ettiği

İmâm mevlânâ el-Hâc Murad b. Abdullah ve müezzin Ömer b. Mustafa şöyle şehâdet ettiler ki bevvâb-ı sultânî Sinan b. Abdullah'ın zevcesi Sâliha bt. Hasan nâm hâtun, Kasım b. Abdullah'ı, irs-i şer'î ile kendisine intikāl eden cemî'-i hissesini ve nikâhında ma'kūdun aleyh olan mehr-i müecceliyle ilgili mütâlebât için vekîl ta'yîn etti. O da vekâlet-i merkūmeyi kabûl etti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî ( )

Şuhûdü'l-hâl: Muslihiddin b. Yusuf, Hüseyin Bâli [b.] Mehmed

51 [19-1] Mehmed Çelebi b. Ahmed Çelebi'nin muhallefâtından oğlu tarafından alınan eşyanın iadesi

Hâric-i Galata'da Hoca Ali mahallesinde fevt olan ser-mücellidân Mehmed Çelebi b. Ahmed Çelebi eytâmına vasî olan fahrü'l-emâcid ve'l-akrân İlyas Çelebi b. İbrahim mahfil-i şer'a merhûmun oğlu Süleyman Çelebi b. Mehmed'i ihzâr edip muvâcehesinde takrîr-i da'vâ edip müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtı bey' olundukda mezbûr ba'zı esbâb almışdır cem'an dört bin beş yüz akçeden beş akçe eksik zimmetindedir mezbûr hakkın tamâm aldı zikr olunan dört bin dört yüz doksan beş akçe müteveffânın zimmetindedir müteveffâ-yı mezbûr sülüs-i malı üzerine fî eyyâm-ı mu'tâde ve et'ime ve fukarâ için harc olunması için taleb ederim dedikde ba'de's-suâl mezbûr Süleyman Çelebi ikrâr ettikde mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb sebt-i sicil olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Hüseyin, el-Hâc Mustafa b. Rüstem el-Kavvâs, Mustafa b. Ahmed, Hasan b. Ahmed ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

52 [19-2] Mehmed Çelebi b. Ahmed Çelebi'nin muhallefâtından oğlunun aldığı altının iadesi

Müteveffâ-yı mezbûrun Sâliha nâm sagīresine vasî olan mezbûr İlyas Çelebi müteveffâ-yı mezbûrun oğlu Süleyman Çelebi muvâcehesinde takrîr-i da'vâ edip müteveffâ-yı mezbûr bir altın ortanca kızı sagīre Sâliha'ya hibe etmişdir hâl-i

sıhhatinde yine mezbûre için kabz etmişdir hâlâ fevt olmağla sâir metrûkâtına ilhâk edip mezbûre için tasarrufuma mâni‘ olur dedikde ba‘de’s-suâl mezbûr inkâr edicek da‘vâsına muvâfık beyyine taleb olundukda Mustafa b. Ahmed ve Hasan b. Ahmed müdde‘î-i merkūmun da‘vâsına şehâdet ettiklerinde şehâdetleri ba‘de’t-tezkiyye hayyiz-i kabûlde vâki‘ olup sicil olundu.

Üç miskālden dört çeyrek eksik altın borçdur?

Şuhûdü’l-hâl: Mehmed Çelebi b. Hasan el-İmâm, el-Hâc Mustafa b. Rüstem el-Kavvâs, Ferhad Bey b. Abdullah, Behram b. Abdullah

53 [19-3] Mehmed Çelebi b. el-Hâc Yusuf’un, müteveffa Ahmed Çelebi b. el-Hâc İbrahim’den alacaklı

Bâ‘is-i sicil oldur ki, Mehmed Çelebi b. el-Hâc Yusuf mahfil-i kazâya müteveffâ olan Ahmed Çelebi b. el-Hâc İbrahim sıgārına vasî olan Kasım b. el-Hâc İbrahim nâm kimesneyi ihzâr edip üzerine takrîr-i merâm edip mezbûr müteveffâda karz-ı hasenden bin yedi yüz doksan akçe hakkım vardır fevt olup üzerinde kaldı hâlâ taleb ederim dedikde ba‘de’s-suâl mezbûr Kasım Çelebi inkâr ile cevâp vericek da‘vâsına muvâfık beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden el-Hâc Mehmed b. Edhem ve el-Hâc Yakub b. Abdullah nâm kimesneler edâ-i şehâdet ettikleri ba‘de’t-tezkiyye hayyiz-i kabûlde vâki‘ olup mûcebi ile hükm olundu.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâhiri Cumâdelâhire sene hamse ve semânîn ve tis‘a mi’e.

Şuhûdü’l-hâl: (…), Mustafa b. Mehmed, Mustafa Çelebi b. Murad Reis, Ramazan b. Ahmed el-Hâdim

Yevmü’s-Sebt [fî] gurrei Recebi’l-müreccb sene hamse ve semânîn ve tis‘a mi’e

54 [20-1, Arapça] Kocasının beytülmâlce zaptedilen muhallefâtından kadının mehir alacağının sabit olduğu

Mevlânâ imâm el-Hâc Murad b. Abdullah ve müezzin Mehmed b. Mustafa, mahmiye-i Galata’da vâki‘ beytülmâl-i hâs emîni mefharü’l-emâsil ve’l-akrân Mustafa Çelebi b. Yusuf ve kâtibi Mustafa b. Bayezid mahzarlarında, hâric-i hısn-ı mahmiye-i Galata mahallâtından Mustafa Ağa mahallesinde vefât eden ve muhallefatı emîn-i mezbûr tarafından zabt edilen bevvâb-ı sultânî Sinan b. Abdullah’ın zevcesi Hâcce bt. Hasan vekîli olan hâmil-i hâze’l-kitâb Kasım b. Abdullah’dan sâdır olan da‘vâda gıbbe’d-da‘vâ ve’l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müvekkile-i mezbûrenin müteveffâ-yı merkūm Sinan zimmetinde nikâhında ma‘kūdun aleyh olan râyicü’l-vakt bin akçe mehr-i müecceli vardır. Müvekkile-i mezbûrenin

alacağını tamâmen veya kısmen ona bağışlamadığına dâir yemîn etmesinden ve şehâdetlerinin ba'de şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' mu'teber ve makbûl olmasından sonra mûcebince hükm edildi. Vekîl-i mezbûr, emîn-i mezbûr elinden meblağ-ı merkūmu alıp kabz etti.

Cerâ zâlike ve hurrire fi't-târihi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: Muslihiddin b. Yusuf ve Hüseyin b. Mehmed

55 [20-2, Arapça] Hüseyin b. Abdullah'ın Gürcü asıllı kölesini âzat ettiği

Reis-i sultânî Hüseyin b. Abdullah kıbelinden vekîl olan Receb b. Ali, meclis-i şer'-i şerîf ve mahfil-i dîn-i münîfde hâzır olup müvekkilinin, orta boylu, buğday tenli, açık kaşlı, koyun gözlü, Gürciyyü'l-asl işbu hâmil-i kitâb Hızır b. Abdullah nâm abd-i memlûkünü âzâd ve tahrîr ettiğini bi'l-vekâle ikrâr ve i'tirâf etti.

Cerâ zâlike ve hurrire sene hamse ve semânîn ve tis'a mi'e.

Şuhûdü'l-hâl: Ali b. Veli, Ramazan [b.] Mehmed, Mehmed b. Ferhad, Bostan b. Ali, Mustafa b. Abdullah

56 [20-3, Arapça] Güllâle bt. Abdullah'ın miras payını ve mehrini talebe vekil tayini

Mevlânâ Mehmed b. el-Hâc Mehmed ve Ahmed Çelebi b. Abdullah şehâdet ettiler ki mahmiye-i Galata dâhilinde el-Hâc A'mâ mahallesinde fevt olan Maksud Bey b. İbrahim'in zevcesi Güllâle bt. Abdullah, Pîrî Sofu b. Abdurrahman'ı irs-i şer'îye müte'allik cemî'-i da'vâlarına ve mehr-i müeccelini talebe ve sâir da'vâlarına vekîl etti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâili Recebi'l-mürecceb sene 985.

Şuhûdü'l-hâl: Ali b. Mahmud, Ali b. İbrahim, Mehmed Reis b. Mehmed, Mehmed b. Bâli ve ga[yruhüm]

57 [20-4] Meryem bt. Abdullah'ın Ahmed Çelebi b. Mehmed'i vekil tayini

Meryem bt. Abdullah işbu Ahmed Çelebi [b.] Mehmed'i cemî' da'vâlarıma vekîl eyledim dediği sicil olundu.

Şuhûdü'l-hâl: el-Mezbûrûn

58 [20-5] Maksud Bey b. İbrahim'in oğlu Mustafa'ya nafaka takdir edilmesi

Müteveffâ Maksud Bey b. İbrahim nâm kimesne sagīr oğlu Mustafa'ya târih-i kitâ[bdan] yevmî dört akçe nafaka ve kisve takdîr olundu anası Güllâle taleb[i ile].

Tahrîren fi't-târihi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi b. Hacı Mehmed, Bayram Çelebi [b.] Hüseyin, Derviş Çelebi b. Hasan

59 [21-1, Arapça] Hüseyin Bey b. Abdullah'ın vasiyetini tenfize vasî tayin ettiği

Müteferrika Mehmed Bey b. Kemal ve imâm Cafer Halîfe b. Pîr Mehmed, mahmiye-i Galata ve Havâss-ı Kostantıniyye'de vâki' beytülmâl-i hâs emîni mefharü'l-emâsil ve'l-akrân Mustafa Çelebi b. Yusuf ve kâtibi Mustafa Çelebi b. Bayezid mahzarlarında, işbu hâmil-i kitâb Receb b. Ali'den sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, Havâss-ı Kostantıniyye'ye tâbi' Sütlüce karyesinde fevt olan ve muhallefâtı zabt edilen Hüseyin Bey b. Abdullah, sülüs-i malını ihrâc etmek üzre müddeî-i mezbûru vasiyy-i muhtâr kılmışdı. Şehâdetleri ba'de şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' mu'teber ve makbûl olmağın mûcebince hükm edildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâsıtı Recebi'l-mürecceb sene 985.

Şuhûdü'l-hâl: İmâm Abdi Halîfe b. Ali, Ramazan b. Mehmed, Ali Çelebi b. Veli, mevlânâ Mehmed Efendi b. Mahmud, Hasan b. Abdullah er-Râcil, Sinan b. Abdullah, Mustafa b. Abdullah ve Mahmud b. İsa, Hasan ve gayruhüm

60 [21-2, Arapça] Hüseyin Bey'in Rus asıllı câriyesini tedbir yoluyla âzat ettiği

Mevlânâ Mehmed Efendi b. Mahmud ve imâm Cafer Halîfe b. Pîr Mehmed, emîn-i mezbûr mahzarında, Fâtıma bt. Abdullah'dan sâdır olan da'vâda şöyle şehâdet ettiler ki muhallefâtı emîn-i mezbûr eliyle zabt edilen müteveffâ Hüseyin Bey, hâl-i hayâtında ve kemâl-i sıhhatinde, müddeiyye-i mezbûre Rûsiyyetü'l-asl, uzun boylu, elâ gözlü, beyaz tenli Fâtıma bt. Abdullah nâm câriye-i memlûkesini, mevtimden kırk gün mukaddem benden hürsün diyerek tedbîr-i mukayyed ile âzâd ve tahrîr eyledi. O ölüp Rabbine kavuşdu ve müddet-i mezbûre geçdi. Şehâdetleri ba'de şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' mu'teber ve makbûl olmağın mûcebince hükm edildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâsıtı Recebi'l-mürecceb sene 985.

Şuhûdü'l-hâl: el-Mezbûrûn

61 [21-3, Arapça] Hüseyin Bey'in kölesini âzat etmesi

İşbu şahidân-i mezbûran, vesayeti hasebiyle bâ'is-i sicil Receb b. Ali'den sâdır olan da'vâda gıbbe'l-istişhâd emîn-i mezbûr mahzarında şöyle şehâdet ettiler ki, merhûm Hüseyin Bey, elâ gözlü, açık kaşlı, beyaz tenli, sabî Piyâle b. Abdullah nâm abd-i memlûkünü âzâd ve tahrîr eyledi. Şehâdetleri ba'de şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' mu'teber ve makbûl olmağın mûcebince hükm edildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâsıtı Receb sene 985.

Şuhûdü'l-hâl: El-Mezbûrûn

62 [22-1, Arapça] Hüseyin Bey'in Gürcü asıllı kölesini vasiyet yoluyla âzat etmesi

Ferhad ve Şaban ibney Abdullah, emîn-i mezbûr mahzarında hâmil-i hâze'l-kitâb orta boylu, buğday tenli, açık kaşlı, koyun gözlü Gürciyyü'l-asl Hızır b. Abdullah'dan sâdır olan da'vâda gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müteveffâ-yı merkūm merhûm Hüseyin Bey hâl-i hayâtında ve kemâl-i sıhhatinde maraz-ı mevtimden kırk gün mukaddem benden hürsün diyerek vasiyyet yoluyla onu âzâd etti. Müddet-i mezbûre geçdi ve efendisi Rabbine kavuşdu. Şehâdetleri ba'de şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' mu'teber ve makbûl olmağın mûcebince hükm edildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fi't-târihi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: el-Mezbûr

63 [22-2, Arapça] Mustafa Çelebi b. Mehmed'den beytülmâle intikal eden evin Mehmed b. Mehmed'e satıldığı

Mahmiye-i Galata'da vâki' beytülmâl-i hâs emîni Mustafa Çelebi, mahmiye-i Galata'ya tâbi' Boğazkesen mahallâtından el-Hâc Kemal mahallesinde vefât eden Mustafa Çelebi b. Mehmed'den beytülmâle intikāl eden ve inde'l-cîran beyândan müstağnî bulunan, bir tarafı Halil Bey mülküne, üç tarafı tarîk-i âma müntehî olan menzili, cümle hudûdu ve kâffe-i hukūkuyla râyicü'l-vakt on bin akçe semen-i mu'ayyenle hâmil-i hâze'l-kitâb Mehmed b. Mehmed'e satıp semenini kabz ettiğini ikrâr ve i'tirâf etti. O da menzil-i merkūmu iştirâ etti. Müşterî-i merkūm vâki' ikrârı vicâhen ve şifâhen tasdîk etti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâili Recebi'l-ferd sene hamse ve semânîn ve tis'a mi'e.

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Bayram b. Mehmed, İskender Bey b. Abdullah, Mehmed b. Yusuf, Hasan b. Mustafa, Hızır b. Mustafa, Alemşah b. Mustafa

64 [22-3, Arapça] Rıdvan Reis b. Abdullah'ın, Kıbrıs asıllı kölesini âzat ettiği

Rıdvan Reis b. Abdullah, meclis-i şer'de hâzır olup, kısa boylu, buğday tenli, açık kaşlı, elâ gözlü ve sağ eli baş parmağı mecrûh olan Kıbrısiyyü'l-asl bâ'is-i hâze's-sicil Mihali v. Luyizi nâm zimmî abd-i memlûkünü hasbeten lillâhi'l-aliyyi'l-azîm ve taleben li merzâti'r-rabbi'r-rahîm âzâd ve tahrîr ettiğini ikrâr ve i'tirâf etti. Abd-i mezbûr bu sûretle sâir ahrâr-ı asliyyîn gibi hür oldu. Vâki' ikrâr, abd-i mezbûr kı-belinden de vicâhen ve şifâhen tasdîk olundu.

Cerâ zâlike ve hurrire fi't-tâ[rihi'l-mezbûr].

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa b. Abdullah Mi'mâr, Mustafa b. Abdullah Reis-i sultânî, Mehmed b. Nasuh, İskender b. Abdullah

65 [23-1] Beytülmâl emininin ölenin sülüsünden hacca gitmek üzere Derviş Mehmed'e beş yüz akçe verdiği

Yenihisar'da fevt olan Mehmed b. Mustafa'nın sülüsünden beytülmâl emînince Mustafa Çelebi hacc-ı şerîfe gidicek Derviş Mehmed [b.] Kenan nâm kimesneye beş yüz akçe verdiği mezbûr Mustafa Çelebi talebi ile sicil olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Pîr Sofu b. Abdurrahman, Muslihiddin b. Yusuf, Bayram b. Meh-med, Murad b. Mahmud

66 [23-2] Fâtıma bt. Hüsrev Bey'in miras hakkını aldığı

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki, Fâtıma bt. Hüsrev Bey nâm kimesne kıbelinden Ahmed Çelebi b. Mehmed ve Hüseyin Çelebi b. Bâli nâm kimesneler şehâdetleri ile vekâleti sâbit olan Hüseyin Çelebi b. Bâli mahfil-i şer'a hâzır olup bâ'isü's-sicil Pîrî Bey b. Abdullah el-Vasî li eytâmi Hüsrev Bey el-merkūm muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf edip müvekkilem mezbûre Fâtıma'ya babası merhûm-ı mezbûr Hüsrev Bey'den intikāl eden muhallefât bahâsından ve mahrûse-i Edirne'de olan ev bahâsından on dört bin üç yüz seksen dokuz akçe alıp kabz eyledim vasiyy-i mezbûr yedinden ve müvekkilem mezbûrenin vâlidesi Güllâle bt. Abdullah nâm Hâtuna intikāl eden sümün hissesini ve ba'de's-sübût mezbûre Güllâle'ye hükm olunan mehr-i müeccelini ki mezbûre Güllâle müvekkilem mezbûre Fâtıma'ya hibe etmişdi mezbûrenin sümün hissesini ve mehr-i müeccelinden on altı bin akçesini vasiyy-i merkūm yedinden alıp kabz eyledim dedikde mukarrun lehü'l-merkūm vekîl-i merkūmun vech-i meşrûh üzre ikrârını tasdîk ettikden sonra mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb sicil olundu.

Tahrîren fî evâsıtı Receb sene 985.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa b. Ser-hâce Cihan, Veli Bey b. Abdullah, Hüseyin Bey b. Abdullah, Musa Halîfe b. Yahya, Ali b. Mehmed, Hızır b. Abdullah el-Cündî, Cafer b. Abdullah el-Kayyım ve gayruhüm

67 [23-3] Ölen câriyenin metrûkâtının Ayas Paşa oğulları Hüseyin Bey ve Davud Bey'e intikal ettiği

Oldur ki

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim Hüseyin Bey b. Ayas Paşa hazretleri tarafından vekâleti sâbit olan mevlânâ Hasan Halîfe b. Receb mahfil-i şer'a beytülmâl emîni olan Mustafa Çelebi b. Yusuf nâm kimesneyi ihzâr ve muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip mahrûse-i Galata'dan Yeni Hamam mahallesinde fevt olan Nevbahâr bt. Abdullah nâm câriyenin metrûkâtını işbu emîn-i mezbûr zabt etmişdi zikr olan câriye müvekkilim Hüseyin Bey'in anası Mihriban Hâtun bt. Abdullah'ın mu'takasıdır metrûkâtı merkūm Hüseyin Bey'e ve karındaşı Davud Bey'e intikāl etmişdir verâseti bunlara münhasırdır dedikde ba'de'l-inkâr da'vâsına muvâfık Perviz b. Abdullah [ve] Dudu b. Abdullah ve Servinaz bt. Abdullah nâm kimesne[ler] takrîrlerine muvâfık şehâdet eylediklerinde şehâdetleri ba'de't-ta'dîl kabûl olunup sicil olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Bahşi b. Sefer, Musli b. Abdülkerim, el-Hâc Hasan b. Bâli, Mehmed b. Yakut

68 [24-1] Eşe mehir olarak verilen eşya ile câriyenin kocanın muhallefâtına katılmadığı

Oldur ki

Mahrûse-i Galata'da el-Hâc A'mâ mahallesinde fevt olan Maksud Bey b. İbrahim nâm [kimesnenin] zevcesi Güllâle bt. Abdullah kıbelinden vekâleti sâbit olan Pîrî b. Abdurrahman mahfil-i şer'[a] müteveffâ-yı mezbûrun Mustafa nâm sagīrine kıbel-i şer'den vasî olan Mehmed Çelebi b. el-Hâc Mehmed nâm kimesneyi ihzâr edip üzerine takrîr-i merâm edip müteveffâ-yı merkūm Maksud müvekkilem mezbûreyi nikâh ettikde mehr-i mu'accel on aded sahan üç tencere bir sini bir leğen-i libâs ve bir leğen-i hamam bir halı bir kilim üç döşek beş yastık ma'a üç yorgan ve bir Rûsiyyetü'l-asl câriye verip akd-i nikâh olmuşdur hâliyâ bu zikr olan esbâbı merhûmun muhallefâtına idhâl edip mezbûrenin tasarrufuna mâni' olur dedikde ba'de's-suâl mezbûr Mehmed bi'l-inkâr cevâb vericek vekîl-i mezbûrun da'vâsına muvâfık beyyine taleb olundukda Ahmed Halîfe b. Abdullah ve Ali b. Mahmud nâm kimesneler şehâdet edip bu zikr olan esbâbı merhûm Maksud mezbûre Güllâle'ye nikâh ettikde mu'accel deyû verip bunun üzerine akd olun[du] şâhidleriz şehâdet dahi ederiz dediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' oldukdan sonra mâ hüve'l-vâki' sicil olundu

Tahrîren fî evâili Recebi'l-mürecceb sene 985.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Çelebi b. Abdullah, Ali b. Mehmed el-İmâm, Mehmed b. Mehmed, Ali b. İbrahim, Mehmed b. Bâli ve gayruhüm

69 [24-2, Arapça] Küçüğün vasîsinden eşin mehr-i müeccelinin alındığına dair

Bundan akdem vefât eden Maksud nâm kimesnenin Mustafa nâm sagīrine kıbel-i şer'den vasî olan Mehmed Çelebi b. el-Hâc Mehmed mahzarında mahmiye-i Galata mahallâtından el-Hâc A'mâ mahallesinde vefât eden merhûm Maksud Bey b. İbrahim'in zevcesi olan Güllâle bt. Abdullah kıbelinden vekîl olan bâ'is-i sicil Pîrî b. Abdurrahman'dan sâdır olan da'vâda, gıbbe'l-istişhâd şahidân-ı mezbûran şöyle şehâdet ettiler ki, müvekkilenin müteveffâ-yı merkūm Maksud Bey zimmetinde nikâhında ma'kūdun aleyh olan mehr-i müeccelinden râyicü'l-vakt altı bin akçe mikdârında hakkı vardır. Müvekkile-i mezbûrenin kısmen veya tamâmen onu hibe etmediğine yemîn etmesinden sonra mûcebince hükm edildi. Sonra vekîl-i mezbûr, alacağını vasiyy-i mezkûr elinden alıp kabz etti.

Cerâ zâlike ve hurrire fi't-târihi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: el-Mezbûrûn

70 [24-3] Ayas Paşa oğulları Hüseyin ve Davud beylere düşen anneleri Nevbahar adlı câriyenin metrûkâtının beytülmâlden alındığı

Hüseyin Bey ve Davud Bey ibney Ayas Paşa kıbelinden vekîl olan mevlânâ Hasan Çelebi b. Receb mahfil-i şer'de ikrâr edip mahrûse-i Galata'da fevt olup muhallefâtı beytülmâl-i hâssa râci' olan Nevbahâr bt. Abdullah nâm câriyenin mezkûrân beyler (…) oğulları olup verâseti bunlara münhasıra olup inde'ş-şer' verâsetleri sâbit olma[ğın] mezbûre Nevbahâr'ın bin beş yüz [akçesini] emîn-i beytülmâli'l-hâssa Mustafa Çelebi yedinde olan …? aldım kabz eyledim dedikde mukarrun lehü'l-merkūm tasdîk edip sicil ol[undu].

Şuhûdü'l-hâl: Solak Hüsrev Bey b. Abdullah, Muslihiddin [b.] Yusuf, Mustafa b. Abdülkerim

71 [25-1] Beytülmâlin alacağını alıp rehini iade ettiği

Emîn-i beytülmâl-i hâs Mustafa Çelebi takrîr-i kelâm edip Yenihisar'da fevt olan el-Hâc Mustafa nâm müteveffânın Mehmed Bey b. Kara Mustafa nâm kimesne üzerinde yüz elli akçesi olup müteveffâda dört pâre yorgan başı olup hâlâ beytülmâl için yüz elli akçeyi alıp rehni olan yorgan başıları teslîm eyledik dedikde mukar-

run lehü'l-mezbûr mukırr-ı mezbûru cemî' ikrârında tasdîk edip sicil olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Çelebi b. Mehmed, Memi b. Mustafa, Budak b. Mustafa, İbrahim b. Abdullah

72 [25-2] Budak b. Mustafa'nın el-Hâc Mustafa b. Mehmed'e borçlu olduğu

Budak b. Mustafa ikrâr edip fevt olup muhallefâtı beytülmâl-i hâssa râci' olan el-Hâc Mustafa b. Mehmed nâm kimesnenin zimmetimde bin râyic akçesi var idi hâl-i hayâtında sekiz yüz akçesini merkūm el-Hâc Mustafa'ya teslîm eyledim dedikde bi't-taleb sicil olundu*.

Şuhûdü'l-hâl: el-Mezbûrûn

73 [25-3, Arapça] Beytülmâlcilerin Mustafa b. Mehmed'den beytülmâle intikal eden evi Hüseyin b. Mehmed'e satıp bedelini aldıkları

Galata ve Havass-ı Kostantıniyye'de vâki' beytülmâl-i hâs emîni Mustafa Çelebi b. Yusuf ve kâtibi Mustafa Çelebi b. Bayezid, Boğazkesen mahallâtından el-Hâc Kemal mahallesinde vefât eden merhûm Mustafa b. Mehmed'den beytülmâl-i merkūma intikāl eden şühedâ mekābirinde kâin İnebeyi mülkü ve el-Hâc Hamza b. ( ) mülkü ve Bâli b. Süleyman mülkü ve tarîk-i âm ile mahdûd menzili, cümle hudûdu ve kâffe-i hukūkuyla râyicü'l-vakt iki bin akçe semen-i mu'ayyenle bâ'is-i sicil el-Hâc Hüseyin b. Mehmed'e bey' ettiklerini ve semenini aldıklarını ikrâr ve i'tirâf ettiler. el-Hâc Hüseyin de menzil-i mezbûru onlardan iştirâ etti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâhiri Recebi'l-müreccb sene hamse ve semânîn ve tis'a mi'e.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Bey b. Mustafa, usta Ali b. Hızır, Ahmed b. Abdi, Mustafa b. Yusuf, Hüsam Halîfe b. Abdullah, Receb b. Abdullah Müezzin, Mehmed b. Mahmud Müezzin, mevlânâ Murad Halîfe b. Hızır imâm ve gayruhüm

74 [25-4, Arapça] Muslihiddin b. Abdullah'ın Rus asıllı câriyesini âzat ettiği

Muslihiddin b. Abdullah, meclis-i şer'de Rus asıllı, orta boylu, sarışın, açık kaşlı, elâ gözlü ve alnında beni ve şehâdet parmağında eser-i cerh? olan bâ'is-i sicil Yasemin bt. Abdullah nâm câriye-i memlûkesini hasbeten lillâhi'l-aliyyi'l-azîm

* Bu hükmün baş tarafında "Ekarra emîn Mustafa Çelebi ( )" diye başlayıp eksik bırakılan bir kayıt vardır.

âzâd ve tahrîr ettiğini ikrâr ve i'tirâf etti. Câriye-i mezbûre bu sûretle sâir harâir-i asliyyât gibi hürre oldu.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Çelebi b. Mehmed, mevlâ[nâ] Mehmed b. el-Hâc Abdullah, Mustafa b. Mehmed, Ahmed Çelebi b. Zeynelabidin, Mehmed b. Abdullah el-Cündî ve Hüsrev b. Abdullah, Ramazan b. Ömer ve gayruhüm

75 [26-1, Arapça] Muslihiddin b. Abdullah'ın kölesini âzat ettiği

Muslihiddin b. Abdullah, meclis-i şer'de bir buçuk yaşında bir sabî olan açık kaşlı, elâ gözlü, İlyas b. Abdullah nâm abd-i memlûkünü hasbeten lillâhi'l-aliyyi'l-azîm ve taleben li merzâti'r-rabbi'r-rahîm âzâd ettiğini ikrâr ve i'tirâf etti.

Cerâ zâlike ve hurrire fi't-târihi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: el-Mezbûrûn

76 [26-2, Arapça] Beytülmâlcilerin Hüseyin b. Abdullah'tan beytülmâle intikal eden evi Mehmed b. Ferhad'a satıp bedelini aldıkları

Mahmiye-i Galata ve Havâss-ı mahmiye-i Kostantıniyye'de vâki' beytülmâl-i hâs emîni Mustafa Çelebi b. Yusuf ve kâtibi Mustafa b. Bayezid, Havâss-ı Kostantıniyye-i merkūmeye tâbi' Sütlüce karyesinde vefât eden merhûm Hüseyin Bey b. Abdullah'dan beytülmâl-i hâssa intikāl eden menzili ve karye-i mezbûrede kâin beyt-i sagīri ve kebîri, fırını, su kuyusunu, helâyı, kileri ve avluyu müştemil olan bir tarafdan Ferhad b. Abdullah mülkü, diğer tarafdan Rahime bt. Ayhan mülkü, öteki tarafdan Mahmud b. İsa mülkü, diğer tarafdan da Abdüsselâm mülkü ve Portekizli Mehmed Çelebi mülkü ve mekābir-i Müslimîne râci' tarîk-i hâs ile mahdûd cemî'-i menzili cümle hudûdu ve kâffe-i hukūkuyla râyicü'l-vakt on beş bin yüz akçe semen-i mu'ayyen-i makbûzla bâ'is-i sicil Mehmed b. Ferhad'a bey' ettiğini ikrâr ve i'tirâf etti. Tasdîk hakkı sâhibince vâki' ikrâr tasdîk edildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâsıtı Recebi'l-mürecceb sene hamse ve semânîn ve tis'a mi'e.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi [b.] İbrahim, Mehmed Çelebi b. Mehmed, Mehmed b. Cafer, Ali b. Veli, Mahmud b. İsa, Abdullah b. Ali el-Em[în], Cafer Halîfe el-İmâm, Receb b. Ali, Mustafa b. Sinan ve gayruhüm

77 [26-3] Hâric-i Galata'da Hoca Ali mahallesinde ölen reis-i mücellidân Mehmed Çelebi b. Ahmed'in evinin oğlu Süleyman'a intikal ettiği

Hâric-i Galata'da Hoca Ali mahallesinde fevt olan reis-i mücellidân Mehmed Çelebi b. Ahmed nâm müteveffânın oğlu Süleyman ve kızı Meryem ve sagīresi

Sâliha'nın vasîsi olan fahrü'l-a'yân İlyas Çelebi b. İbrahim nâm kimesneler meclis-i şer'a gelip müteveffâ-yı mezbûrun mahalle-i mezbûrede tarafeyni vasiyy-i mezbûr mülküne ve bir tarafı Kurdoğlu Memisi demekle ma'rûf kimesne mülküne ve bir tarafı tarîk-i âma müntehî olan menzilinin taksîm olunmasını taleb ettiklerinde menzil-i mezbûrun üzerine varılıp ehl-i hibre ma'rifetiyle dört sehm kılınıp mezbûretân Sâliha ve Meryem mülklerine ve bir tarafı Kurdoğlu Memisi mülküne ve bir tarafı tarîk-i âma muttasıl olan men[zil] iki sehmdir bir ocaklı fevkānî evi suffasıyla ve bir ocaklı tahtâ[nî] evi önünde bir odayı müştemildir işbu hudûd ile mahdûd ve mevsû[f] olan menzil li'z-zekeri mislü hazzi'l-ünseyeyn muktezâsınca merkūm Süleyman Çelebi'[ye] ta'yîn olundukda mezkûr dahi hüsn-i rızâsıyla kabûl ettikden sonra mâ hüve'l-vâki' talebiyle ketb olunup yedine ver[ild]i ki vakt-i hâcetde müzekki[r-i mâ cerâ] ola.

Hurrire fî evâili Cumâdelûlâ sene hamse ve semânîn ve tis'a mi'e.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi b. Hüseyin el-İmâm, Mustafa Çelebi Reis-i mücellidân, el-Hâc Mehmed b. Abdullah, Behram b. Abdullah, el-Hâc Ferruh b. Abdullah, Murad Bey b. Abdullah, Mehmed Bey b. Karagöz el-Bevvâb, el-Hâc Mustafa el-Bevvâb, Mehmed ve Mustafa ibney Mustafa, Hasan Çelebi b. Ahmed

78 [27-1] İbrahim b. Abdullah'ın evin yarı hissesini karısından satın aldığı

Galata ve Havâss-ı Kostantıniyye'de beytülmâl-i hâs emîni olan Mustafa Çelebi b. Yusuf mahfil-i kazâya Yenihisar'da Şah Mehmed Çelebi mahallesinde fevt olan ( ) nâm müteveffâtın zevci İbrahim b. Abdullah muvâcehesinde takrîr-i merâm edip müteveffât-ı mezbûrenin metrûkâtının nısfı beytülmâle âid olup öyle [olsa] mezbûrenin mahalle-i mezbûrede inde'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd evinin nısfı dahi beytülmâle âid iken beytülmâl için tasarrufuma mâni' olur dedikde ba'de's-suâl mezbûr zikr olan evinin nısfı benim ve nısfı zevcem mezbûrenin idi lâkin mezbûreden iştirâ ettim idi iki bin akçeye deyû cevâb verdikde cevâbına muvâfık beyyine taleb olundukda Abdülkerim b. Murad el-İmâm ve Nasuh b. Abdullah el-Cündî müteveffât-ı mezbûre zikr olan evin nısfı ki mezbûrenin idi nısf-ı mezbûru bâ'isü's-sicil İbrahim'e iki bin akçe[ye] bey' edip semenini alıp kabz eyledi şâhidleriz şehâdet dahi ederiz dediklerinde şehâdetleri ba'de't-ta'dîl hayyiz-i kabûlde vâki' olup sicil olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Kurd Bey b. Abdullah el-Cündî, Rıdvan Bey b. Abdullah el-Cündî, Hüseyin Bey b. Abdullah er-Râcil ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

79 [27-2] Beytülmâlin, ölen kadından beytülmâle kalan mirası aldığı

Emîn-i mezbûr merkūm İbrahim muvâcehesinde ikrâr edip müteveffât-ı mezbûrede de beytülmâl[e] râci‘ olan muhallefâtı beytülmâl için bi’t-tamâm ve’l-kemâl alıp kabz eyledim mezbûr İbrahim zimmetinde beytülmâle âid bir akçe kal[ma]dı dedikde mukarrun lehü’l-merkūm mukırr-ı mezbûrun ikrârını tasdîk edip sicil olundu.

Şuhûdü’l-hâl: el-Mezbûrûn

80 [27-3, Arapça] Hamzalı karyesinde vefat eden Receb b. Hızır’ın Mehmed b. Abdürrahim’i vasî tayin ettiği

Durak b. Memi ve imâm Mustafa b. Kurd, Hamzalı karyesinde vefât eden Receb b. Hızır’ın Mehmed b. Abdürrahim’i vasiyyetinin tenfîzine vasî kıldığına şehâdet ettiler. O da vesâyet-i merkūmeyi kabûl edip hıdemâtını üzerine aldı.

Fî evâhiri Recebi’l-mürecceb.

Şuhûdü’l-hâl: Rüstem b. Abdullah el-Üstâd, İsa b. Habib, Yusuf Efendi b. Süleyman Mülâzım, Mustafa b. Yusuf, Kurd b. Fâik, Fâik b. İbrahim, Mustafa İbrahim

81 [27-4, Arapça] Muhallefâtı beytülmâlce zaptedilen el-Hâc Mustafa b. el-Hâc Mehmed’in malının sülüsünü vasiyet ettiği

Mevlânâ Hüsam Halîfe b. Abdullah ve el-Hâc Bayram b. Mehmed, mahmiye-i Galata ve Havass-ı Kostantıniyye’de vâki‘ beytülmâl-i hâs emîni fahrü’l-emâsil Mustafa Çelebi b. Yusuf mahzarında şöyle şehâdet ettiler ki, Havass-ı Kostantıniyye’ye tâbi‘ Boğazkesen mahallâtından el-Hâc Kemal mahallesinde vefât eden ve muhallefâtı emîn-i mezbûr eliyle zabt edilen el-Hâc Mustafa b. el-Hâc Mehmed, hâmil-i hâze’l-kitâb Mehmed el-Üstâd b. Abdülvehhâb’ı vasiyy-i muhtâr kıldı. Müteveffâ-yı merkūm, merkūm Mehmed el-Üstâd’ın malından ihrâc edip re’yine göre vücûh-ı hayrâta, fukarâya ve vefâtı günü ta‘âma sarf etmek üzre malının sülüsünü bizim yanımızda vasiyyet etti ve bundan dönmeden vefât etti. O da vesâyet-i mezbûreyi kabûl edip hıdemâtını üzerine aldı.

Cerâ zâlike fî evâili Receb sene hamse ve semânîn ve tis‘a mi’e.

Şuhûdü’l-hâl: Memi b. Mustafa, Mustafa b. Yusuf, Alemşah b. Mustafa

82 [28-1] Yusuf b. Abdullah’ın muhallefâtı

28 Cumâdelûlâ sene 985’te Dergâh-ı âlî’de fevt olan bevvâb Yusuf b. Abdullah’ın muhallefâtıdır.

Köhne kilim	35
Velense köhne	20
Çuka dolama köhne	110
Çakşır sürmâî köhne	110
Ferâce mor köhne	204
Câme atlas köhne	20
Balin köhne 1	10
Köhne döşek 1	30
Köhne kavuk 1	15
Tülbent pâre 1	50
Tencere köhne 1	30
Sahan köhne 1	33
Sini köhne 1	15
Hamam tası 1	5
Köhne şamdan 1	3

…? …? köhne 1	10
Köhne kilim 1	80
Odun 2	161
Tas köhne	50
İbrik köhne 1	30
Tas …? 1	30
Yekûn	1.095
Minhâ	
Dellâliyye	20
Didebân	15
Müjdegâne	120
Edâ-i nikâh an yedi el-Hâc Hâtun zevce-i mezkûre ber mûceb-i hüccet-i Kassâm Efendi	940

83 [28-2, Arapça] Receb b. Hızır'ın kardeşi Hacı'ya sekiz bin akçe borçlu olduğu

İmâm Mustafa b. Kurd, Resul b. Mustafa, Ramazan b. Hemdem ve Kurd b. Fâik nâm kimesneler vasiyy-i muhtâr mahzarında, Hamzalı karyesinde vefât eden Receb b. Hızır'ın karındaşı olan hâmil-i hâze'l-kitâb Hacı b. Hızır'dan sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd, müddeî-i mezkûrun müteveffâ Receb b. Hızır zimmetinde râyicü'l-vakt sekiz bin akçe tutarında alacağı olduğuna, onun ölüp üzerinde lâzımü'l-edâ ve vâcibü'l-kazâ deyn kaldığına şehâdet ettiler. Şehâdetleri ba'de şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' mu'teber ve makbûl olmağın mûcebince hükm edildi.

Şuhûdü'l-hâl: Rüstem b. Abdullah Üstâd, İsa b. Cennet, Yusuf Efendi b. Süleyman Mülâzım, Mustafa b. Yusuf, Mustafa b. İbrahim

84 [28-3, Arapça] Hızır b. Mahmud Ağa Evkafı'nın Receb b. Hızır'a ödünç verdiği

Müezzin Ferruh b. Abdullah ve Ali b. Mehmed, Hacı b. Hızır mahzarında, kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Hızır b. Mahmud Ağa b. Abdülmennân -dâme

mecduhû- evkāfı mütevellîsi hâmil-i hâze'l-kitâb Hüsrev b. Abdullah'dan sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd, müddeî-i mezkûrun Hamzalı karyesinde vefât eden ve müdde'â aleyh Hacı'nın ana baba bir karındaşı olan ve emvâl-i evkāf-ı mezkûreye vâris olan Receb b. Hızır'ın zimmetinde râyicü'l-vakt üç bin dokuz yüz akçe mikdârında akmişe bahâsından olduğuna, onun ölüp üzerinde lâzımü'l-edâ ve vâcibü'l-kazâ deyn kaldığına şehâdet ettiler.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâhiri Receb sene hamse ve semânîn ve tis'a mi'e.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Bey b. Abdullah el-Bevvâbü's-sultânî, İbrahim Bey b. Pervâne, Mustafa b. Yusuf

85 [29-1] Hamzalı karyesinde ölen ve arkada ana baba bir erkek kardeşini ve karısını bırakan Receb'in muhallefâtı

Hamzalı karyesinde vefât eden ve mîrâsı ana baba bir erkek karındaşı ve zevcesine kalan Receb'in muhallefâtıdır.

Kırmızı ferâce	250
Kırmızı dolama	200
Çakşır kırmızı	40
Vezne-i tüfenk	100
Mukaddem miyân bend	40
Çatma beyt el-vâki' fî hâzihi'l-karyeti ma'a harem	2.000
Anbar	400
Ahır	1.500
Bağ	400
Su sığırı çift küçük	3.000
Kara sığır aded	2.400
Tosun aded	2.300
Diğer kara sığır ineği	400
Gendüm kile 5	2.000
Saban	400
Alef	750
Saban-ı kebîr	40
Demir-i hâm	40

Araba aded	100
Âlât-ı neccâr	32
Nadâs ecr-i misl	1.000
Yekûn	14.212
İhrâcât minhâ	
Techîz ve tekfîn	88
Deyn-i müsbet li'l-el-Hâc meblağ	8.000
Deyn-i müsbet li Mehmed Ağa	4.300
Mehr-i müeccel li'z-zevce	1.000
Yekûn	13.388
el-Bâkī	824

86 [29-2, Arapça] Murad Bey b. Abdullah'ın, muhallefâtı beytülmâlce zaptedilen Mehmed Reis b. Ramazan'da alacağı olduğu

İmâm mevlânâ Bayram b. İlyas ve Mehmed b. Kasım nâm kimesneler, mahmiye-i Galata ve Havâss-ı Kostantıniyye'de vâki' beytülmâl emîni mefharü'l-emâsil fahrü'l-akrân Mustafa Çelebi b. Yusuf mahzarında, hâmil-i hâze'l-kitâb Murad Bey b. Abdullah'dan sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, mahmiye-i Galata mahallâtından Saka[başı] mahallesinde vefât eden ve muhallefâtı emîn-i mezbûr eliyle zabt edilen Oldurucu? Mehmed deyû meşhûr Mehmed Reis b. Ramazan'ın müddeî-i mezbûra râyicü'l-vakt bin akçe borcu vardır. Müddeî-i mezbûra tamâmen veya kısmen, bi'z-zât veya bi'l-vâsıta alacağını almadığına, katında rehin olarak bir şey bulunmadığına dâir yemîn verilmesinin ve şâhidlerin şehâdetlerinin ba'de şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' mu'teber ve makbûl olmasının ardından mûcebince hükm edildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâili Şa'bân.

Şuhûdü'l-hâl: Ömer Halîfe b. Bereket imâm, Mustafa [b.] İsmail Müezzin, İskender Bey b. Abdullah, Mehmed b. Hüseyin ve gayruhüm

87 [29-3, Arapça] Fâtıma bt. Musa'nın Mehmed b. Hüseyin'i miras ve mehir davalarına vekil etmesi

Şâhidân-ı mezkûrân, müteveffâ-yı merkūmun zevcesi Fâtıma bt. Musa'nın Mehmed b. Hüseyin'i müteveffâ-yı merkūmdan gelen irs-i şer'a müte'allik da'vâların cümlesine ve nikâhında ma'kūdun aleyh olan mehr-i müeccel da'vâsına vekîl ettiğine şehâdet ettiler. O da vekâlet-i mezbûreyi kabûl etti.

Şuhûdü'l-hâl: el-Mezkûrân

88 [29-4, Arapça] Mehmed b. Ramazan'ın Murad Bey b. Abdullah'ı vasî kıldığı

Şâhidân-ı mezkûrân emîn-i mezkûr mahzarında müteveffâ-yı merkūm Mehmed b. Ramazan'ın Murad Bey b. Abdullah'ı vasiyy-i muhtâr kıldığına şehâdet ettiler. O da vesâyet-i merkūmeyi kabûl etti

Şuhûdü'l-hâl: el-Mezbûrûn

89 [30-1, Arapça] Mehmed Reis b. Ramazan'ın Frenk asıllı kölesini vasiyet yoluyla âzat ettiği

Müezzin Mehmed b. Kasım ve İmâm Ömer b. Bereket, Galata ve Havâss-ı mahmiye-i Kostantıniyye'de vâki' beytülmâl-i hâs emîni fahrü'l-emâsil ve'l-akrân

Mustafa Çelebi b. Yusuf mahzarında Memi b. Abdullah'dan sâdır olan da'vâ-yı şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, bundan akdem Sakabaşı mahallesinde vefât eden Oldurucu? Mehmed deyû meşhûr Mehmed Reis b. Ramazan, orta boylu, esmer, açık kaşlı, elâ gözlü, sol kaşında eser-i cerh olan Efrenciyyü'l-asl Memi b. Abdullah nâm abd-i memlûkünü hâl-i hayâtında ve kemâl-i sıhhatinde mevtimden kırk gün mukaddem benden hürsün diyerek tedbîr-i mukayyed ile âzâd ve tahrîr etti. Müddet-i mezbûre geçdi, mevlâ-yı mezbûra ecel erişip Rabbine kavuşdu. Abd-i mezbûr bu sûretle sâir ahrâr-ı asliyyîn gibi hür oldu. Şehâdetleri ba'de şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' mu'teber ve makbûl olmağın mûcebince hükm edildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fi't-târihi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: el-Mezbûrûn

90 [30-2, Arapça] Mehmed Reis b. Ramazan'ın, Kıbrıs asıllı kölesini vasiyet yoluyla âzat etmesi

Şâhidân-ı mezbûrân, emîn-i mezbûr mahzarında Kıbrısiyyü'l-asl, açık kaşlı, iri kara gözlü, kel, on beş yaşında hâmil-i hâze'l-kitâb Murad b. Abdullah'dan sâdır olan da'vâda gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, Oldurucu? Mehmed deyû meşhûr müteveffâ Mehmed Reis b. Ramazan, hâl-i hayâtında ve kemâl-i sıhhatinde maraz-ı mevtimden mukaddem benden hürsün diyerek abd-i memlûkünü tedbîr-i mukayyed ile âzâd ve tahrîr etti. Müddet-i mezkûre geçdi ve mevlâ-yı mezbûra ölüm yetişip Rabbine kavuşdu. Abd-i mezkûr bu sûretle sâir ahrâr-i asliyyîn gibi hür oldu. Şehâdetleri ba'de şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' mu'teber ve makbûl olmağın mûcebince hükm edildi.

Şuhûdü'l-hâl: el-Mezbûrûn

91 [30-3, Arapça] Murad Reis b. Abdullah'ın Kıbrıs asıllı kölesini âzat ettiği

Murad Reis b. Abdullah, meclis-i şer'de hâzır olup, Kıbrısiyyü'l-asl, orta boylu, esmer, açık kaşlı, elâ gözlü, Petro v. Corci nâm zimmî abd-i memlûkünü hasbeten lillâhi'l-aliyyi'l-azîm âzâd ve tahrîr ettiğini ikrâr ve i'tirâf etti. Abd-i mezbûr bu sûretle sâir ahrâr-ı asliyyîn gibi hür oldu.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâili Şa'bâni'l-mu'azzam sene 985.

Şuhûdü'l-hâl: Memi Reis b. Abdullah, Murad Bey [b.] Abdullah, Cafer b. Abdullah, Hasan b. Abdullah, Ali b. Hamza

92 [30-4, Arapça] Hürrem bt. Veli'nin Çerkez asıllı câriyesini âzat ettiği

Hürrem bt. Veli kıbelinden vekâleti sâbit olan Mehmed b. ( ) meclis-i şer'-i şerifde ikrâr ve i'tirâf etti ki müvekkilem, Çerkez asıllı, orta boylu, esmer, yüzünde beni olan ve sol kulağı kesik câriye-i memlûkesi hâmile-i hâze'l-kitâb Peymâne bt. Abdullah'ı âzâd ve tahrîr etti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâili Şa'bâni'l-mu'azzam sene hamse ve semânîn ve tis'a mi'e.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Abdullah Bevvâb, Mustafa b. Kasım Bevvâb, Mustafa b. Abdullah Bevvâb, el-Hâc Mustafa b. el-Hâc Halil Bevvâb, Mehmed b. Seyfullah, el-Hâc Ahmed [b.] Abdurrahman

93 [31-1] el-Hâc A'mâ mahallesinde ölen Maksud Odabaşı b. İbrahim'in muhallefâtı

Mahmiye-i Galata mahallâtından el-Hâc A'mâ mahallesinde vefât eden ve geride zevcesi Güllâle bt. Abdullah'ı ve oğlu Mustafa'yı bırakan Maksud Odabaşı b. İbrahim'in muhallefatıdır.

El-vâki' fî evâhiri Cumâdeluhrâ sene hamse ve semânîn ve tis'a mi'e.

Döşek	112
Minder	44
Kılıf-ı yastık	28
Velense	76
Hasır-ı Mısır 2 kıymeti	106
Kebe-i İbrail	95
Kilim	121
...?	190
Çatma yastık	142
Post kürk	267
Yastık yüzü	190
Yeşil ferâce	386
Sürmâî atlas	350
Mavi şalvar	105

Güğüm	270
Minder	35
Kılıf-ı yastık	57
Hasır-ı Mısır	44
Yorgan	95
Nihalî kebe	90
Post-ı Amid	43
Kadife yastık	155
Yastık çatma	93
Maşraba	210
Zıbun	34
Alaca kaba	121
Kutnî kaba	171
Tâbe ma'a sandık	55

Minder	51
Kılıf-ı yastık 2 kıymeti	51
Çatma yorgan	303
Alaca kilim	51
Kebe	104
Yağmurluk	270
Çatma yastık	120
Alaca kaba …?	210
Kılıf-ı yastık 3 kıymeti	84
Yorgan-ı yemeni	135
Kebe-i Yanbolu mavi	170
Nihalî-i Selânik	450
Dîvân-ı Calinu[s]	1.200
Yeşil ferâce ma'a post-ı zerdeva	2.000
Kırmızı ferâce ma'a post	510
Ferâce-i lâciverd	1.000
Ferâce-i sebz	1.000
Ferâce-i kırmızı	900
Kemha-i kaba sürmâî	500
Sepet Sandık 2	155
Velense	115
Hasır-ı Mısır	58
Kebe-i Yanbolu neftî	140
Nihalî-i Selânik	455
Dîvân-ı Calinus	535
Kırmızı ferâce ma'a post	421
Post …?	575
Mor ferâce	402
Zıbın-ı kutnî	152
Zıbın-ı siyah	90
Döşek	85

Döşek	225
Sofra	40
Tencere	112
Demir ayağı	9
Sahan 2	80
Kavuk 2	25
Kavuk	8
Kırmızı zıbın	85
Şem'-i asel	32
Ağaç sini	20
Çarşaf	40
Kaşık	8
Maşraba-i sakā	23
Gömlek	40
Teker çift 2	24
İskemle 2 Ayna 8	20
Gülâbdân	11
Sırça	7
Sırça çanak ve bardak	11
Suffâ?	49
Hamam tası	12
Kevgir kepçe	12
Demir ayağı	24
Sac ayağı 3 k	26
Sahan 2 k	84
Kandil ma'a tîr	22
Kubur ma'a tîr	36
Çini bardak	7
Sürahi 2	20
İhram	111
Frengî kapak	20
Sahan-ı çini	22

Çini bardak	16
Don gömlek	70
Sandık	110
Çini ve gayrı tabak	6
Fincan	11
Sırça top	4
Tesbih-i billur	50
Fânus	20
Keman	34
Tencere	72
Tâbe	13
Kapaklı tas	51
Leğen ibrik	120
Kuzu tepsisi	88
Yer sofralık sahan	253
Alaca harîr	480
Alaca harîr	345
Alaca harîr	395
Yüz yastığı 2	320
Tülbent	171
Dikme sofra	103
Mercan tesbih	120
Tabak-ı cev	30
Çini kapak aded 5	141
…? aded 4	90
[32] Meşin mak'ad	15
Leğen	77
Tencere	45
Şamdan	17
Leğen ibrik	50
Hamam tası	29
Gelberi	12

Sahan 2	69
Tepsi …? aded 6	181
Diz çakşırı	63
Sırça sandık	16
Tesbih-i ûd	38
Dikme makrama	61
Tabak-ı müte'addid	13
Şamdan	6
Kubur ma'a tîr	41
Sâ'at?	47
Küfter? demiri	2
Tepsi	18
Tepsi küçük	35
Tülbent-i Türkî	23
Kandil ma'a tîr	31
Diz çakşırı mor	53
Tülbent köhne	22
Zıbun kırmızı	34
Tabak-ı müte'addid	18
Tülbent	21
Kebâb demiri	20
Sahan	59
Miyân bend mor	259
Bardak	13
Çadır-ı şeb	39
Çadır-ı şeb	53
Çini kapak	15
Don gömlek	85
Çini kapak	15
Hokka ma'a kâse	15
Kalavere? ve maşraba	7
Sahan küçük	7

Sırça tas ma'a çanak	11
Kebe köhne	17
Makrama 7	30
Tepsi	15
Şiş asa?	41
Varsak	60
Sarı mor miyân bend	121
Miyân bend kırmızı	130
Gümüşlü bıçak	74
Alaca kuşak	33
Kapaklı çanak	20
Hamam döşemesi	43
Yer sofralık Çini sahan	100
Çini tabak	25
Çarşaf	18
Futa 2	46
İhram	92
Don gömlek	50
Tabak-ı Frengî	18
Kebe-i Yanbolu	15
Seccâde	50
Keçe Selâ[ni]k	50
Kevgir sahan	40
Tepsi 2	20
Tâbe-i börek	80
Kapaklı tas	100
Maşraba	50
Bakraç	80
Şamd[an]	20
Bakraç	15
Mum deste 10	100
Şem'-i asel	40

Halı köhne	12
İskemle	20
Odun	400
Revgan-ı s[âde]	50
Pirinc keyl	40
Makrama aded 4	143
Minder 3	120
Nakdiyye	8.880
Der zimmet-i Derviş (…)	10.000
Der zimmet-i Manol el-Habbâz	4.000
Der zimmet-i Hüseyin	1.000
Şırlağan değirmeninde	700
Cem'an esbâb bahâsı	25.068
Cem'an zimmetde olan	30.880
Yekûn	55.948
İhrâcât	
Dellâliyye hammâliyye kirâ	600
Deyn-i müsbet li Emine	1.000
Deyn-i müsbet li'l-mehri'l-müeccel li'z-ze[vce]	6.000
Deyn-i müsbet li Boz Mehmed	300
Düyûn-ı müteferrika-i müsbete	200
El-vasiyyet el-müsbete	12.000
Yekûn	20.100
El-bâkī	35.848
Resm-i kısmet ve hücec	54
el-Bâkī beyne'l-verese	35.288
Hisse-i zevce	4.411
el-Bâkī li'l-ibn	30.877

94 [33-1] Hüseyin Reis'in muhallefâtı

10 Receb sene 985'te Sütlüce mahallesinde vefât eden merhûm Hüseyin Reis'in muhallefâtıdır.

Velense köhne 1	20
Balin 1	14
Balin 1	27
Kebe-i Yanbolu	80
Minder 1	15
Destâr-ı yan	15
Çuka-i dolama	48
Ferâce köhne 1	180
Tencere 1	30
Tencere 1	35
Bakraç köhne 7	10
Tabak …?	11
İbrik ma'a leğen	15
Kilim	20
Minder 1	32
Döşek köhne 1	56
Minder köhne 1	11
Kebe-i Yanbolu	27
Minder köhne 1	30
Minder köhne 1	16
…?	16
Tülbent pâre	15
Câme-i köhne	50
Câme-i diğer	90
Çadırşeb köhne	19
Zili köhne	30
Döşek köhne	59
Minder köhne	11

Velense köhne	30
Zıbın köhne	30
Çakşır köhne	25
Yorgan 1	30
Tencere köhne	13
Sandık köhne	20
Diğer sandık	32
Şiş köhne	6
Kaliçe-i köhne	56
Balin köhne	22
Keçe-i Selânik 1	317
Yorgan köhne 1	60
…? 1	26
Ferâce mor	450
Abayî 1	41
Sahan aded 3	135
Bakraç köhne	17
Kevgir	17
Kevgir sahan	16
Keçe-i Yerköyü 1	10
Tas-ı köhne 1	11
Tâbe-i şamdan	14
Mutaf köhne 1	10
Eyer 1	110
Çuka-i yan	14
Minder-i köhne	24
Balin köhne 1	18
Balin köhne 1	26

Balin kadife köhne 1	45
Yorgan-ı yemeni 1	21
Oyan ma'a sînebend	16
Don ma'a gömlek	33
Mor …? ma'a kürk	400
Peşkir 1	12
…? mor? …?	8?
… …? 1	80
Cergan? köhne 1	32
Tâbe 10	6
Hırdavât köhne	25
Kitâb 1	16
[Oy]an? 1 (...)	
Kiriş ma'a keman	80
Sandık köhne 1	9
Gümüşlü? Çuka kürk	171
Siyah kürk	1.160
Bahâ-i odun 1	6
Bahâ-i hâne ma'a ocak	15.100

Bahâ-i çatma	400
Yekûn	20.400
Minhâ	3.624
Dellâliyye	247
Kirâ-i dükkân ve pereme ve hammâliyye	147
Müjdegâne	1.200
Harc-ı kassâm	30
Edâ-i deyn an yedi Ali b. Halil ber mûceb-i hüccet-i Kassâm Efendi	2.000
el-Bâkī	16.776
Minhâ sülüs	5.592
Naddü'l-bâkī	11.184

İbtidâ-i cülûs-ı mevlâi'l-mevâlî Mehmed b. Şeyh Mehmed eş-şehîr bi Çivizâde nâle murâdehu sene 985.

Yevmü'l-İsneyn fî 7 Şa'bâni'l-mu'azzam.

95 [34-1, Arapça] Ahmed Reis b. Abdullah'ın Kıbrıs asıllı câriyesini âzat etmesi

Ahmed Reis b. Abdullah, açık kaşlı, esmer, orta boylu ve sol bileğinde yanık eseri olan Kıbrısiyyetü'l-asl hâmile-i hâze'l-kitâb Mandlon bt. Andriye nâm câriye-i memlûkesini hasbeten lillâhi te'âlâ âzâd etti.

Derkenâr: Itknâme

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Reis b. Turgud, Ahmed b. Memi Topî ve Hasan b. Memi Sipâhi ve Mustafa Çavuş ve (…) Ahmed ve Ömer b. Mehmed Topî ve Mustafa b. Yusuf Muhzır ve Mustafa b. Kerim Muhzır ve gayru[hüm] mine'l-hâ[zırîn]

96 [34-2, Arapça] Ahmed Reis b. Abdullah'ın Rus asıllı kölesini mükâtebe yoluyla âzat ettiği

Ahmed Reis b. Abdullah, açık kaşlı, gök gözlü, orta boylu, Rûsiyyü'l-asl ve sol yanağında ve ensesinde eser-i cerh olan hâmil-i kitâb Pervâne b. Abdullah nâm abd-i memlûkünü zeylde mezkûr târihden i'tibâren dört sene hizmet etmesi üzre kitâbete kesdi. O da kitâbet-i mezkûreyi kabûl etti.

Derkenâr: Kitâbetnâme

Şuhûdü'l-hâl: El-Mezbûrûn

97 [34-3, Arapça] Ahmed Reis b. Abdullah'ın Frenk asıllı kölesini anlaşmalı olarak âzat ettiği

Ahmed Reis b. Abdullah, açık kaşlı, buğday tenli, orta boylu Efrenciyyü'l-asl ve ensesinde ve sol omzunda? eser-i cerh olan hâmil-i kitâb Olvandi v. Andr[iye] nâm abd-i memlûkünü altı sene hizmet üzre kitâbete kesdi. O da kitâbet-i mezkûreyi kabûl etti.

Derkenâr: Kitâbetnâme

Şuhûdü'l-hâl: el-Mezbûrûn

Yevmü's-Sülesâ

[Yev]mü'l-Erbi'â fî 11 Şa'bâni'l-mu'azzam

98 [34-4] Hüseyin Reis b. Abdullah'ın beytülmâl emininde olan sülüs-i malının vasîsince alındığı

Kasaba-i Sütlüce'de fevt olan Hüseyin Reis b. Abdullah nâm kimesnenin vasiyy-i muhtârı idiği sâbit olan Receb b. Ali meclis-i şer'[de] işbu hâmilü'l-kitâb Galata ve Havâss-ı Kostantıniyye emîni olan Mustafa Çe[lebi] b. Yusuf mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip merkūm Hüseyin'in sülüs-i malı beş bin beş yüz doksan iki akçe olup meblağ-ı mezbûru mezbûr Mustafa Çelebi yedinden alıp kabz eyledim dedikde mukırr-ı merkūmu mezbûr Mustafa Çelebi vicâhen tas[dîk] edip kayd-ı sicil olundu.

Derkenâr: Hüccet-i emîn

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed b. Mehmed, Mehmed b. şeyh Mehmed, Memi b. Mustafa, Ramazan b. Dursun, Mustafa b. Yusuf el-Muhzır, Mustafa b. Kerim el-Muhzır ve gayruhüm

Yevmü'l-Hamîs 12 Şa'bâni'l-mu'azzam sene 985.

99 [35-1] Sütlüce'de ölen Hüseyin Reis b. Abdullah'ın vasiyeti

Vakfiye

Receb [b.] Ali nâm kimesne meclis-i şer'de Sütlüce'de Halim Hoca mahallesi imâmı ve cemâ'ati mahzarlarında da'vâ ve takrîr-i merâm edip Sütlüce'de fevt olan Hüseyin Reis b. Abdullah maraz-ı mevtinde sülüs-i malını vasiyyet edip ve beni vasiyy-i muhtâr edip sülüs-i mezbûrun ba'zın üzerime harc eyle ve ba'zın âhara dahi mahalle-i mezbûre mescidinin imâmetine Kur'ân-ı azîm tilâvetiyçün ta'yîn eyle senin re'yine müfevvezdir deyip fevt olucak sülüs-i maldan beş bin beş yüz doksan iki akçe hâsıl olup bin beş yüz doksan iki akçesi harc-ı ma'kūlüne sarf edip bâkī üç bin akçesini vasiyyet muktezâsınca mescid-i mezbûrun imâmına ta'yîn olunmasını taleb ederim dedikde mahalle-i mezbûre ahâlîsinden suâl olundukda mezbûr Receb'in re'yine müfevvez olup ve istikāmetine şehâdet ettiklerine binâen ettiği harc mukarrer tutulup ve bâkī kalan üç bin akçe ve iki pul mezbûr Receb'e teslîm olundukdan [sonra] mütevellî ta'yîn olunup onuna on bir akçe hesâbı üzre mu'âmele-i şer'iyye yılda üç yüz yetmiş beş akçe ribh olur imâm-ı mezbûr yılda üç hatm-i şerîf tilâvet edip üç yüz akçesi ana verilip ve bâkī kalan yetmiş beşi cihet-i tevliyyet olmak üzre mukarrer kılınıp yedine temessük verildi [ki] vakt-i hâcetde müzekkir-i mâ cerâ ola.

Şuhûdü'l-hâl: Abdüsselâm Halîfe el-İmâm el-mezbûr, Mustafa b. Mehmed, Ali b. Veli, Bostan Çelebi b. Ali, Mustafa [b.] Yusuf el-Muhzır ve Mustafa b. Kerim el-Muhzır ve gayruhüm

Yevmü'l-Hamîs

Yevmü'l-Cum'a fî 14 Şa'bâni'l-mu'azzam sene 985

100 [35-2, Arapça] Mehmed adlı küçüğe vasî tayin olunduğu

Hâkim, hâmil-i hâze'l-kitâb Cafer b. Ali'yi, Mehmed b. İvaz nâm sagīreye, anası Ümmühânî bt. Satılmış'dan kalan emvâlinin zabtı için vasî nasb etti. O da vesâyet-i mezbûreyi kabûl etti ve cemî'-i hıdemâtını üzerine aldı.

Şuhûdü'l-hâl: Mevlânâ İmâm-ı mahalle ve müezzin-i mahalle

Yevmü's-Sebt fî 15 şehri Şa'bâni'l-mu'azzam

101 [35-3, Arapça] Mehmed Reis b. Ramazan'ın, Sefer b. İsmail'e borcu olduğu

Mehmed b. Hüseyin ve Murad Bey b. Abdullah nâm kimesneler, Galata ve Havâss-ı Kostantıniyye'de beytülmâl-i hâs emîni Mustafa Çelebi b. Yusuf mahzarında şöyle

şehâdet ettiler ki muhallefâtı emîn-i mezbûr yedi ile zabt edilen Mehmed Reis b. Ramazan bizim yanımızda, üzerinde ve zimmetinde karz-ı şer'îden Sefer b. İsmail'e râyicü'l-vakt bin akçe borcu olduğunu ikrâr ve i'tirâf etti.

Şuhûdü'l-hâl: İmâm [Abdüs]selâm Halîfe ve müezzin Mehmed ve Ahmed b. Hüseyin ve gayruhüm

102 [36-1, Arapça] Selim Kethüdâ'nın, Ceneviz asıllı kölesini sözleşmeli olarak âzat ettiği (mükâtebe)

Selim Kethüdâ b. Abdullah, açık kaşlı, buğday tenli, orta boylu Ceneviziyyü'l-asl, sol böğründe ve sağ kaşında eser-i cerh olan Bendit v. Yanbetso nâm abd-i memlûkünü her ay dört altın edâ etmek üzre yüz yirmi beş tâmmü'l-vezn altına kitâbete kesdi. O da kitâbet-i mezbûreyi kabûl etti.

Şuhûdü'l-hâl: Şaban Reis b. Ali, kāid Süleyman b. Abdullah, kāid Receb b. Abdullah ve Mustafa b. Yusuf Muhzır ve Hayreddin Reis ve Mustafa b. Kerim Muhzır ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

103 [36-2, Arapça] Ahmed Reis b. Abdullah'ın, Mehmed b. Ramazan'da köle bedelinden alacağı olduğu

Mahmud b. Mustafa ve Mustafa Reis b. Turgud nâm kimesneler, emîn-i mezbûr Mustafa Çelebi b. Yusuf mahzarında, hâmil-i kitâb Ahmed Reis b. Abdullah'dan sâdır olan da'vâda gıbbe'l-istişhâd müddeî-i mezbûrun muhallefâtı emîn-i mezbûr eliyle zabt edilen Oldurucu Mehmed b. Ramazan zimmetinde Mercan b. Abdullah nâm gulâm-ı esvedin semeni bakiyyesinden altı dinar alacağı vardır deyû şehâdet ettiler.

Şuhûdü'l-hâl: Derviş Reis b. Halil, Mehmed b. Ahmed, Süleyman b. Abdi ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

Yevmü'l-Erbi'â

104 [36-3, Arapça] Sefer b. İsmail'in, Mehmed b. Ramazan'daki alacağını beytülmâl emininden aldığı

Sefer b. İsmail, merhûm Oldurucu Mehmed b. Ramazan zimmetinde karz-ı şer'îden bin akçe alacağı olduğunu ve elân meblağ-ı mezbûru Galata ve Havass-ı Kostantıniyye beytülmâl emîni Mustafa Çelebi b. Yusuf elinden aldığını ikrâr etti.

Şuhûdü'l-hâl: İlyas b. Abdullah, Memi b. Abdullah ve Mustafa b. Yusuf el-Muhzır

105 [36-4, Arapça] Ahmed Reis b. Abdullah'ın, Mehmed b. Ramazan'daki alacağını beytülmâl emininden aldığı

Ahmed Reis b. Abdullah, merhûm Oldurucu Mehmed b. Ramazan zimmetinde Mercan b. Abdullah adlı gulâmın satış bedeli bakiyesinden altı dinar alacağı olduğunu ve elân meblağ-ı merkūmu Galata ve Havâss-ı mahmiye-i Kostantıniyye beytülmâl-i hâs emîni Mustafa Çelebi b. Yusuf'dan aldığını ikrâr etti.

Şuhûdü'l-hâl: el-Mezbûrûn

Yevmü's-Sülesâ

Yevmü'l-Erbi'â

Yevmü'l-Hamîs fî 19 Şa'bâni'l-mu'azzam sene 985

106 [36-5, Arapça] Aynî bt. Abdullah'ın kocası Sinan b. Hüseyin'de mehir alacağı olduğu

Kasım Paşa imâmı Hayreddin Halîfe b. Sadi ve Mustafa b. Mehmed nâm kimesneler, Şem'î bt. merhûm Sinan b. Hüseyin ve mezbûr Sinan'ın yetîm torunu Ahmed b. Hasan'a vasiyy-i muhtâr olan Hacı Hamza b. Abdullah mahzarlarında, müteveffâ-yı mezbûr Sinan'ın zevcesi Aynî bt. Abdullah'dan sâdır olan da'vâda gıbbe'l-istişhâd, müddeiyye-i mezbûrenin mezbûr Sinan'da mehr-i müsemmâ-yı müeccelden iki bin akçesi olduğuna şehâdet ettiler ve ba'de't-tahlîf böylece hükm edildi.

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Mehmed b. Hasan ve Hacı Hüseyin b. Ali ve Hasan Bey b. Abdullah ve Ali Reis ve İsmail b. Süleyman ve gayruhüm

107 [37-1, Arapça] Sinan b. Hüseyin'in malının üçte birini vasiyet ettiği

Hasan Bey b. Abd[ullah] ve Mustafa b. Mehmed nâm kimesneler, müteveffâ-yı mezbûr Sinan b. Hüseyin'in zevcesi Aynî bt. Abdullah ve Şem'î bt. mezbûr Sinan mahzarlarında el-Hâc Hamza b. Abdullah'dan sâdır olan da'vâda gıbbe'l-istişhâd, mezbûr Sinan b. Hüseyin, kendisine vefât emri geldiğinde ve memât göründüğünde sülüs-i malını vasiyyet etti ve müdde'î-i mezbûru vasiyy-i muhtâr kıldı; vasiyyetinin ahsen-i vücûhla tenfîzini ona tefvîz etti deyû şehâdet ettiler. Hâkim, vasînin emânet ve diyânet sâhibi olduğunu gördükden sonra mûcebince hükm etti ve merkūmu, Ahmed b. Hasan b. Sinan'a, dedesinden kendisine intikāl eden emvâlini hıfz ve ahvâlini zabt için vasî nasb etti. O da vesâyet-i mezbûreyi kabûl etti.

Şuhûdü'l-hâl: es-Sâbıkūn el-mezbûrûn

108 [37-2, Arapça] Sinan b. Hüseyin'in, evini Kasım Paşa Vakfı'na istiğlâl yoluyla sattığı

Hilmi b. Hasan ve Hüseyin Çelebi b. Şükrullah nâm kimesneler, müteveffâ Sinan b. Hüseyin'in zevcesi Aynî bt. Abdullah mahzarında ve Şem'î bt. Sinan el-mezbûr mahzarında ve Sinan'ın torunu ve vârisi Ahmed b. Hasan nâm sagīr adına bu da'vâyı istimâ'a kıbel-i şer'den mansûb vasî olan imâm Hayreddin Halîfe b. Sadi mahzarlarında, Kasım Paşa vakfı'nın mütevellîsi hâmil-i kitâb el-Hâc Hamza b. Abdullah'dan sâdır olan da'vâda gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki mezbûr Sinan, Kasım Paşa vakfı'na mütevellî olan hâmil-i kitâb el-Hâc Hamza b. Abdullah'a vakf-ı mezkûr için Kasım Paşa mahallesinde kâin inde'l-cîrân şöhreti nedeniyle tahdîdden müstağnî bulunan menzili, yedi bin iki yüz akçe meblağ-ı mu'ayyen-i makbûz ile alâ tarîki'l-istiğlâl bey' etti. Şehâdetleri ba'de şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' mu'teber ve makbûl olmağın mûcebince hükm edildi.

Şuhûdü'l-hâl: es-Sâbıkūn

109 [37-3] Ali Yeniçeri b. Abdullah'ın yetimlerinin beytülmâl zaptındaki parayı aldığı

Mahrûse-i Galata'da Kürkçülerkapısı kurbunda fevt olan Ali Yeniçeri b. Abdullah nâm kimesnenin iki yetîmlerine Eynehan b. Kasım ve Ahmed b. Abdullah nâm yeniçeriler şehâdetleri ile mahrûse-i mezbûre emîni olup mezbûr Ali'nin muhallefâtını kabz eden Mustafa Çelebi b. Yusuf mahzarında vesâyeti sâbit ola[n] Mehmed b. Abdullah nâm yeniçeri meclis-i şer'da ikrâr edip mezbûr Ali'nin techîzinden bâki dört yüz altmış akçesin vesâyetim cihetiyle mezkûr Mustafa yedinden alıp kabz ettim dediği sebt olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi el-Mu'allim ve Mustafa b. Yusuf el-Muhzır ve Mustafa b. Kerim el-Muhzır

Yevmü'l-Cum'a

110 [37-4, Arapça] Anaları Ümmühani bt. Satılmış'tan gelen malların muhafazası için iki küçüğe Mehmed Çelebi b. Yusuf'un vasî tayin edildiği

Hâkim, hâmil-i hâze'l-kitâb Mehmed Çelebi b. Yusuf'u, Ali ve Âişe nâm sagīreyne, Ümmühânî bt. Satılmış nâm annelerinden kendilerine intikāl eden malların hıfzı için vasî nasb etti. O da vesâyet-i mezbûreyi kabûl etti.

Cerâ zâlike fî evâhiri Şa'bân.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa [b.] Yusuf el-Muhzır ve Mustafa b. Kerim el-Muhzır ve Cafer b. Yahya ve Hüseyin b. Abdullah ve Mehmed b. Abdullah el-Müezzin

Yevmü'l-İsneyn

Yevmü'l-Erbi'â

111 [38-1, Arapça] Zaîm Mustafa Bey'in, Abaza asıllı kölesini sözleşmeli olarak âzat ettiği ve sözleşme bedelini aldığı

Za'îm Mustafa Bey b. Abdullah kıbelinden husûs-ı âti'z-zikri ikrâra vekâleti sipâhi Mehmed b. Abdullah ve sipâhi Ömer b. Abdullah'ın şehâdetleriyle sâbit olan Yunus b. Abdullah, müvekkil-i mezbûrun sarışın, elâ gözlü, orta boylu, açık kaşlı ve sağ elinin serçe parmağında ve başında eser-i cerh olan Abazaviyyü'l-asl hâmil-i kitâb Ali b. Abdullah nâm abd-i memlûkünü dokuz yüz yetmiş dokuz senesinden beri her ay yüz elli akçe edâ etmek üzre cem'an râyicü'l-vakt dokuz bin akçeye kitâbete kesdiğini ve elân cemî' bedel-i kitâbeti ondan aldığını ve üzerinde bir akçe borcu kalmadığını bi'l-vekâle ikrâr etti.

Şuhûdü'l-hâl: Haydar Bey b. Abdullah ve Hamza Bey b. Abdullah ve Bayezid b. Abdullah ve Mehmed b. Bereket el-İmâm ve Mustafa el-Müezzin

112 [38-2] Kasım b. Abdullah'ın Frenk asıllı kölesini sözleşmeli olarak âzat ettiği

İşbu hâmilü'l-kitâb orta boylu açık kaşlı buğday enli koyun elâ gözlü başının sağ cânibi mecrûh ve sol yarısı yanık Efrenciyyü'l-asl Hasan b. Abdullah meclis-i şer'de mevlâsı müteveffâ Kasım b. Abdullah nâm kimesnenin sagīr oğlu Hasan'ın ve sagīre kızı Meryem'in vasiyye-i şer'iyyeleri olan Mülâyim bt. Abdullah tarafından husûs-ı âti'z-zikre Hasan Reis b. Abdi ve Ahmed Reis b. Abdullah şehâdetleriyle vekâleti sâbit olan Mehmed b. Yusuf mahzarında takrîr-i da'vâ edip târih-i kitâbdan üç yıl mukaddem mevlâm mezbûr Kasım hîn-i marazında ikrâr ve vasiyyet edip zikr olunan sagīr oğullarıma üç yıl hizmet eyle andan sonra azât ol deyip ben dahi kabûl edip üç yıl hizmet eyledim tahliyye-i sebîl taleb ederim dedikde mezbûr Mehmed'den istintâk olunup inkâr ile cevâb vericek mezbûr Hasan'dan sıdk-ı makāline beyyine taleb [olundukda] udûl-i müslimînden Solak Süleyman Bey b. Abdullah ve Yusuf Reis b. Abdullah da'vâsına muvâfık fi'l-vâki' mezbûr Kasım hîn-i marazında ikrâr ve vasiyyet edip mezkû[r] Hasan zikr olunan oğullarıma üç yıl hizmet edip ondan sonra azât olunsun dedikden sonra musırran fevt olup merhûm Hasan dahi vech-i meşrûh üzre kabûl edip üç yıl tamâm edâ-i hizmet eyledi deyû edâ-i şehâdet-i şer'iyye ettiklerinde şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle hükm olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Cafer Reis b. Abdullah ve korucu Mustafa [b.] Abdullah ve Buzağu Abdi Reis ve Zünnû Alisi ve Eyüb Reis ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

[Yev]mü's-Sülesâ

113 [38-3, Arapça] Osman adlı küçüğe vasî tayin olunduğu

Hâkim, hâmil-i kitâb Hasan b. Mustafa'yı, Osman b. Hasan nâm sagīr oğluna, annesi Zâhide bt. Yahya'dan intikāl eden emvâlini hıfz için [vasî] nasb etti. O da vesâyet-i mezbûreyi kabûl etti.

Şuhûdü'l-hâl: Nebi b. Ali, Ömer b. Hamza, Süleyman b. Yusuf İmâ[m] ve Ali b. Mehmed Müezzin ve Hasan b. Ahmed ve Mustafa [b.] Yusuf el-Muhzır ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

[Yev]mü'l-Erbi'â

114 [39-1, Arapça] Meryem bt. Mustafa'nın Rus asıllı kölesini sözleşmeli olarak âzat ettiği

Kızı Meryem bt. Mustafa kıbelinden âti'z-zikr ikrâr, kabz ve kitâbete vekâleti el-Hâc Emrullah b. Süleyman Haffâf ve Yahya b. Abdullah ve Mehmed b. Ahmed Müezzin nâm kimesnelerin şehâdetleriyle sâbit olan Yasemin bt. Abdullah, müvekkile-i mezbûresinin açık kaşlı, elâ gözlü, sarışın, orta boylu, Rûsiyyü'l-asl ve sağ yanağında bir et beni ve sol yanağında iki et beni olan hâmil-i kitâb Hüdâverdi b. Abdullah nâm abd-i memlûkünü, râyicü'l-vakt yedi bin akçe meblağ-ı mu'ayyenle, cemî'-i meblağ-ı mezbûru edâ edince hür olmak üzre kitâbete kesdiğini ve elân cemî' meblağ-ı mezbûru ondan kâmilen ahz ü kabz ettiğini ve üzerinde bir akçe kalmadığını bi'l-vekâle ikrâr etti. Abd-i mezbûr bu sûretle sâir ahrâr-i asliyyîn gibi hür oldu.

Cerâ zâlike fî evâhiri Şa'bân sene 985.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Hasan b. Kılağuz, Ali b. Memi ve Şaban b. Memi ve Ali b. Hızır ve Mustafa b. Yusuf Muhzır

Yevmü'l-Hamîs

Yevmü'l-Cum'a

115 [39-2, Arapça] Murad Ağa b. Abdullah'ın, Macar asıllı kölesini sözleşmeli olarak ve vasiyet yoluyla âzat ettiği

Murad Ağa b. Abdullah kıbelinden âti'z-zikr kitâbeti, sonra tedbîri ikrâra vekâleti Ramazan b. Abdullah ve Mustafa Reis b. İslâm şehâdetleriyle sâbit olan Memi Reis b. Abdullah ikrâr etti ki, müvekkil-i mezbûru, açık kaşlı, sarışın, elâ gözlü,

orta boylu Macariyyü'l-asl hâmil-i hâze'l-kitâb Hüseyin b. Abdullah nâm abd-i memlûkünü tâm iki sene hizmet ederek hür olması şartıyla kitâbete kesdi. O da kitâbet-i mezbûreyi kabûl etti. Sonra müvekkil-i mezbûr, abd-i mezkûrunu, mevtimden kırk gün mukaddem benden hürsün diyerek tedbîr eyledi ve akd-i mükâtebeyi fesh etmeksizin ölümünden kırk gün önce ıtkını ta'lîk etti.

116 [39-3, Arapça] Murad Ağa b. Abdullah'ın, Frenk asıllı kölesini sözleşmeli olarak ve vasiyet yoluyla âzat ettiği

Ve o yine açık kaşlı, elâ gözlü, sarışın, orta boylu Efrenci-i Bosnevî hâmil-i kitâb Cavri v. Petro nâm kulunu zeylde mezkûr târihden i'tibâren üç sene hizmet etmek üzre kitâbete kesdi ve o kitâbet-i mezkûreyi kabûl etti. Sonra müvekkil, mezkûr kulunu tedbîr eyledi ve akd-i kitâbeti fesh etmeksizin ölümünden kırk gün önce ıtkını ta'lîk etti.

117 [39-4, Arapça] Murad Ağa b. Abdullah'ın, Efrenci asıllı kölesini sözleşmeli olarak ve vasiyet yoluyla âzat ettiği

Ve o yine açık kaşlı, elâ gözlü, buğday tenli, orta boylu ve burnunda eser-i cerh olan Efrenci asıllı hâmil-i kitâb Tavyan v. İstefano nâm kulunu zeylindeki târihden i'tibâren dört sene hizmet edip hür olmak şartıyla kitâbete kesdi ve o da kabûl etti, sonra müvekkil ölümümden kırk gün önce benden hürsün diyerek mezkûr kulunu mutlak tedbîrle tedbîr eyledi.

118 [39-5, Arapça] Murad Ağa b. Abdullah'ın, İspanyol asıllı kölesini sözleşmeli olarak ve vasiyet yoluyla âzat ettiği

Ve o yine çatık kaşlı, elâ gözlü, köse sakallı, buğday tenli, uzun boylu ve sol yanağında iki beni olan İspanyol asıllı hâmil-i kitâb Cuvan v. Andon nâm kulunu târih-i kitâbdan i'tibâren dört sene hizmet edip hür olmak şartıyla kitâbete kesdi ve o da kabûl etti; sonra müvekkil mevtimden kırk gün mukaddem benden hürsün diyerek akd-i kitâbeti fesh etmeden mezkûr kulunu mutlak olarak âzâd etti..

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Budak imâm, Ali b. Budak Müezzin, Ali Ağa b. Abdullah, Mustafa b. Abdullah Sipâhi, Hamza Bey b. Abdullah, Derviş b. Hasan?, Mustafa b. (…) Muhzır?

119 [40-1, Arapça] Fâtıma ve Âişe adlı küçüklere vasî tayin olunduğu

Hâkim, hâmile-i kitâb Cemile bt. Sefer'i merhûm el-Hâc Abdullah'ın iki küçük kızı Fâtıma ve Âişe'ye babalarından intikāl eden mallarını hıfz için vasî nasb etti.

O da vesâyet-i mezbûreyi kabûl edip hizmet-i lâzımesini üzerine aldı.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi b. el-Hâc Ali, el-Hâc Ferhad b. Abdullah, el-Hâc Ahmed b. Mustafa ve Ömer b. Sefer ve karındaşı Osman

120 [40-2, Arapça] Mehmed ve Ahmed adlı küçüklere vasî tayin olunduğu

Hâkim, hâmil-i kitâb Mahmud Çelebi b. el-Hâc Mehmed'i, merhûm el-Hâc Abdullah'ın iki küçük oğlu Mehmed ve Ahmed'e babalarından intikāl eden mallarını hıfz için vasî nasb etti. O da kabûlden sonra hizmet-i lâzımeyi edâyı üzerine aldı.

Şuhûdü'l-hâl: el-Mezbûrûn.

121 [40-3, Arapça] Mehmed b. Ubeydullah adlı çocuğa nafaka takdir edildiği

Hâkim, Mehmed b. Ubeydullah nâm sagīrin nafakası, kisvesi ve sâir levâzım-ı zarûriyyesi için Cemile bt. Sefer nâm annesinin talebiyle, babasından kendisine intikāl eden malından vasî Mahmud Çelebi b. el-Hâc Mehmed mahzarında yevmî sekiz akçe takdîr etti.

Şuhûdü'l-hâl: ( )

122 [40-4, Arapça] Ahmed b. Ubeydullah adlı çocuğa nafaka takdir edildiği

Ve hâkim-i mûmâ-ileyh, Ahmed b. Ubeydullah nâm sagīrin nafakası, kisvesi ve sâir levâzım-ı zarûriyyesi için Cemile bt. Sefer nâm annesinin talebiyle, babasından kendisine intikāl eden malından mezbûr vasî mahzarında yevmî sekiz akçe takdîr etti.

Şuhûdü'l-hâl: ( )

123 [40-5, Arapça] Fâtıma bt. Ubeydullah adlı çocuğa nafaka takdir edildiği

Ve hâkim-i mûmâ-ileyh, yine Fâtıma bt. Ubeydullah nâm sagīreye nafakası, kisvesi ve sâir levâzım-ı zarûriyyesi için Cemile bt. Sefer nâm annesinin talebiyle, babasından kendisine intikāl eden malından nâzır Mahmud Çelebi b. el-Hâc Mehmed mahzarında yevmî yedi akçe takdîr etti.

Şuhûdü'l-hâl: ( )

124 [40-6, Arapça] Âişe bt. Ubeydullah adlı çocuğa nafaka takdir edildiği

Ve hâkim-i müşârun-ileyh, yine Âişe bt. Ubeydullah nâm sagīrenin nafakası, kisvesi ve sâir levâzım-ı zarûriyyesi için hâmile-i kitâb Cemile bt. Sefer nâm annesinin talebiyle, babasından kendisine intikāl eden malından nâzır Mahmud Çelebi b. el-Hâc Mehmed mahzarında yevmî yedi akçe takdîr etti.

Şuhûdü'l-hâl: Hayreddin Halîfe imâm, Hamza Bey Mütevellî, el-Hâc Ahmed b. Mustafa ve Mehmed Çelebi b. el-Hâc Ali, el-Hâc Ferhad b. Abdullah ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

125 [40-7] Geride kocası ve kızını bırakan Hurşid Hatun'un terekesi

Hurşid Hâtun vefât etti ve geride zevci ile kızını bırakdı.

Esbâbı müteferrika kıymet 200

Ve ba'zı esbâb-ı müteferrika bez ve iplik kıymet 660,

Mehri müeccel 300

Yekûn 1.060

Minhâ techîz ve sâir harc-ı ma'kūl bi ittifâkı verese 660

el-Bâkī 400

Hissetü zevc 100

Hissetü bint-i kebîr 300.

126 [41-1] Merhume Zâhide bt. Yahya'nın terekesi

Vefât edip geride zevcini, babasını ve oğlunu bırakan merhûme Zâhide bt. Yahya'nın muhallefâtı.

Mâ mes'ele min isneta aşar.

İnci dizi 1	92
Sivâr?	500
Küpeler	101
Arakiyye	30
Yastık	34
Yastık	28

Yastık	35
Döşek beledî	134
Kilim	65
Bohça	34
Hamam gömleği	41
Sofra	25

Çarşaf-ı firâş	44
Nezkeb	13
Sini	80
İbrik leğen	51
Tencere	46
Yastık kılıfı	24
Yorgan-ı münakkaş	255
Yorgan	182
Alaca kaftan	183
Sâde beyaz	52
Minder yüzü	122
Alaca çadır-ı şeb	60
Muhattem kuşak	78
Beyaz gömlek	38
Köhne don	12
Leğen-i hamam	62
Sahan 2	81
Tencere	40
Sahan-ı küçük 3	25
Bakraç	24
Sahan 1	47
Tepsi	25
Minder 1	62
Kilim	72
Yüz yastığı 2	25
Tafta zıbın	46
Yastık yüzü	41
Çarşaf kıymet	30
Gömlek 2	33
Tepsi 2	20
Tepsi 2	20
Tepsi 1	12

Yastık kılıfı	24
Yorgan	92
Minder	45
Döşek kılıfı	61
Kaliçe	80
Mavi kemha	320
Beledî yüz	20
Döşek münakkaş	18
Örtü makrama	19
Tâbe	18
Hamam tası	12
İskemle	20
Minder kılıfı	36
Kaliçe	72
Kapama	77
Yastık yüzü	45
Peşkir yemeni	35
Futa-i siyah	50
Beyaz don	10
Kutu	22
Kutu	8
Yastık	32
Yüz yastığı 2	28
Yorgan başı	75
Münakkaş yastık	84
Minder yüzü	60
Çarşaf	32
Peşkir	14
Sandık	110
Tepsi	39
Sofa?	29

Mehr-i müeccel 1.000

Der zimmet-i Yahya nakid 400

Yekûn 6.205

Minhâ techîz ve tekfîn ve dellâliyye ve hammâliyye ve sâir harc-ı maʿkūl 505

el-Bâkī beyne'l-verese 5.700

Hisse-i zevc Hasan 1.425

Hisse-i eb Yahya 950

Hisse-i ibn Osman 3.325

Mezkûr Hasan Reis mezbûr Osman'a vasî nasb olunup zikr olunan 3.325 akçe teslîm olundu.

El-vâkiʿ tahrîren fî evâhiri Şaʿbân sene 985.

Yevmü'l-İsneyn fî gurrei Ramazân sene 985

127 [42-1, Arapça] Mehmed b. Çelebi b. Karagöz'ün Çerkez asıllı kölesini âzat ettiği

Bevvâb-ı sultânî Mehmed b. Çelebi b. Karagöz, çatık kaşlı, elâ gözlü, esmer, orta boylu, Çerkeziyyü'l-asl, sol eli dirseğinde eser-i cerh olan ve sağ ayağı baş parmağı kesik bulunan abd-i memlûkü hâmil-i kitâb Kasım b. Abdullah'ı hasbeten lillâhi teʿâlâ âzâd etti deyû ikrâr etti.

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim b. Abdullah ve Mehmed b. Sinan ve Murad Bey b. Abdullah Sipâhi ve Mustafa b. Yusuf Muhzır ve Mustafa b. Kerim Muhzır

128 [42-2, Arapça] İsmi bt. Abdi adlı küçüğe nafaka takdiri

Hâkim, İsmi bt. Abdi nâm sagīre, Emine bt. Abdullah nâm ninesinin talebiyle, mezbûr babası üzerine yevmî iki akçe nafaka takdîr etti ve mezbûre Emine'ye istidâne edip babasına rücûʿa izin verdi

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa b. Yusuf Muhzır, Mustafa b. Kerim Muhzır, Mehmed b. Ahmed

129 [42-3] İsmail b. Ramazan'ın vefat eden kardeşi Mehmed Reis b. Ramazan'a mirasçılığının sabit olduğu

İsmail b. Ramazan meclis-i şerʿde müteveffâ Mehmed Reis b. Ramazan'ın zevcesi Fâtıma bt. Musa nâm hâtunun daʿvâ ve husûmetine vekîl-i şerʿîsi Mehmed b.

Hüseyin nâm kimesne mahzarında da‘vâ ve takrîr-i merâm edip mezbûr Mehmed Reis fevt olup li eb ve üm karındaşım olmağın irs-i şer‘le muhallefâtı bana intikāl eyledi muhallefât-ı mezbûreden hakkım taleb ederim deyicek mezkûr Mehmed’den suâl olundukda muhallefâtından bir mor köhne ferâce ikrâr edip ve mezkûr İsmail’in verâsetini inkâr edicek mesfûr İsmail’den sıdk-ı makāli üzre beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Mehmed b. Nebi ve Mahmud b. Osman li ecli’ş’şehâde hâzırân olup fi’l-vâki‘ mezkûrân Mehmed Reis ve İsmail li eb ve üm karındaşlar ve Ramazan oğullarıdır min ciheti usûbetihi verâset İsmail’e münhasıradır deyû edâ-i şehâdet-i şer‘iyye ettiklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki‘ [olup] verâset hükm olunup kayd olundu.

Şuhûdü’l-hâl: İskender b. Abdullah, İbrahim el-İmâm, Ahmed b. Hüseyin ve Mustafa b. Yusuf el-Muhzır

130 [42-4] Mehmed Reis b. Ramazan’ın mirasının eşi Fâtıma ile kardeşi İsmail arasında sulh yoluyla paylaşıldığı

İsmail b. Ramazan meclis-i şer‘de müteveffâ karındaşı Mehmed Reis b. Ramazan’ın zevcesi Fâtıma bt. Musa’nın vekîl-i şer‘îsi Mehmed Çelebi b. Hüseyin mahzarında ikrâr ve takrîr-i merâm edip bundan akdem karındaşım mezkû[r] Mehmed fevt olup bana müntakile olan muhallefâtdan mezbûre Fâtıma’da ba‘zı esbâb ve emlâk kaldı deyû da‘vâ etmişdim hâlâ muslihûn tavassutu ile bir mor köhne ferâceden gayrı beri yakada Fâtıma elinde olan muhallefât Fâtıma’nın olup deynleri ve Yalakābâd’da olan muhallefât benim olmak üzre ıslâh edip ve biribirimizin zimmeti[ni] tarafeynden muhallefât da‘vâsından ibrâ eyledik dedikde mukırr-ı mezbûru mezkûr Mehmed Çelebi cemî‘ mâ ekarrasında vekâletle vicâhen tasdîk ettikden sonra ketb olunup yedine vaz‘ olundu.

Şuhûdü’l-hâl: İskender b. Abdullah, İbrahim el-İmâm, Ahmed b. Hüseyin ve Mustafa b. Yusuf el-Muhzır

131 [43-1, Arapça] Abdullah’ın eytâmına vasî olan Pîrî Çavuş b. Mehmed Çavuş’un, Mahmud Çelebi b. el-Hâc Mehmed’i vekil ettiği

Ahmed b. Mustafa ve Ferhad b. Abdullah nâm kimesneler, merhûm Ubeydullah’ın eytâmına vasiyy-i muhtâr olan Pîrî Çavuş b. Mehmed Çavuş’un, bâ‘is-i sicil Mahmud Çelebi b. el-Hâc Mehmed’i eytâm-ı mezbûrenin da‘vâ ve husûmetden doğan mesâlihi için nefsine nâib kılıp vekîl ta‘yîn ettiğine şehâdet ettiler.

Şuhûdü’l-hâl: Hamza Bey b. Abdullah Mütevellî, Hayreddin Halîfe İmâm, İbrahim b. Abdullah, el-Hâc Mehmed b. Hasan, Ali Reis b. Kasım ve Mustafa b. Mehmed ve gayruhüm mine’l-hâzırîn

132 [43-2, Arapça] Cemile bt. Sefer'in kardeşini evliliği konusundaki hukukî işlemleri için vekil etmesi

Mehmed Çelebi b. el-Hâc Ali ve Ahmed b. Mustafa nâm kimesneler, vasî tarafından vekîl edilen Mahmud Çelebi mahzarında, merhûm Abdullah zevcesi Cemile Hâtun bt. Sefer'in, hâmil-i kitâb Ömer Çelebi b. Sefer'i hukūk-ı zevciyyete müteʿallik daʿvâ ve husûmete vekîl ettiğne şehâdet ettiler.

Şuhûdü'l-hâl: el-Mezbûrûn

133 [43-3, Arapça] Ubeydullah'ın, Ramazan Çelebi'de ipek bedelinden olan alacağının çocuklarının vasîsince alındığı

Merhûm el-Hâc Ubeydullah'ın eytâmına vasiyy-i muhtâr olan Pîrî Çavuş b. Mehmed Çavuş kıbelinden vekîl-i şerʿî olan Mahmud Çelebi b. el-Hâc Mehmed, Ramazan Çelebi b. el-Hâc Nebi el-Bursevî mahzarında, Ubeydullah'ın mezbûr Ramazan zimmetinde ipek semeninden altmış altı bin akçe alacağı vardı ve elân meblağ-ı merkūmu mezkûr Ramazan yedinden ahz u kabz etti deyû ikrâr etti. Vâkiʿ ikrâr, vicâhen ve şifâhen tasdîk edildi.

Şuhûdü'l-hâl: Hamza Çelebi b. el-Hâc Ahmed ve Mehmed Çelebi b. el-Hâc Ali ve mevlânâ Mehmed Çelebi b. el-Hâc Pîrî ve mevlânâ Muhyiddin Halîfe b. İlyas ve Mehmed Çelebi b. Murad ve el-Hâc Ahmed b. Mustafa ve gayruhüm

134 [43-4, Arapça] Ubeydullah'ın Ermeni Kosta'da ödünçten doğan alacağının kefil Ramazan'dan alındığı

Merhûm el-Hâc Ubeydullah'ın eytâmına vasiyy-i muhtâr olan Pîrî Çavuş b. Mehmed Çavuş kıbelinden vekîl-i şerʿî olan Mahmud Çelebi b. el-Hâc Mehmed, Ramazan Çelebi b. el-Hâc Nebi el-Bursevî mahzarında ikrâr etti ki mezbûr Ubeydullah'ın Ermeni Kosta zimmetinde karz cihetinden beş bin akçe alacağı vardı. Meblağ-ı mezbûra mezbûr Ramazan kefil oldu. Elân o, meblağ-ı merkūmu kefil-i mezbûr yedinden tamâmen ve kâmilen ahz u kabz etti.

Şuhûdü'l-hâl: el-Mezbûrûn

135 [43-5, Arapça] Receb Paşa oğlu Mustafa Çelebi'nin, Frenk asıllı kölesini âzat ettiği

Fahrü'l-akrân Mustafa Çelebi b. emîrü'l-ümerâi'l-kirâm Receb Paşa kıbelinden âti'z-zikr âzâd ikrârına vekâleti Mustafa b. Yusuf ve Ali b. Mehmed'in şehâdetleriyle sâbit olan Yusuf b. Abdullah müvekkil-i mezbûrun sarışın, açık kaşlı, gök gözlü,

orta boylu Efrenciyyü'l-asl hâmil-i hâze'l-kitâb Jandemenko v. Binaldi nâm abd-i memlûkünü üç bin akçe meblağ-ı mu'ayyen-i makbûz ile âzâd ettiğini ikrâr etti.

Şuhûdü'l-hâl: Şaban Reis b. ( ) ve Şaban Bölük[başı] ve Mustafa b. Yusuf ve gayruhüm

136 [44-1, Arapça] Veli Reis b. Musa'nın Rus asıllı ümmülveled câriyesini âzat ettiği

Zevci Veli Reis b. Musa kıbelinden âti'z-zikr âzâd ikrârına vekâleti sâbit olan Fâtıma bt. Cafer müvekkil-i mezbûrun açık kaşlı, elâ gözlü, esmer, orta boylu Rûsiyyü'l-asl ümmü'l-veled câriyesi Kamer bt. Abdullah'ı âzâd ettiğini ikrâr etti ve sonra mezbûr Veli Reis, câriyesi ve ümmü'l-veledi mezbûre Kamer bt. Abdullah'ı hasbeten lillâhi te'âlâ ve taleben li merzâtihi âzâd ettiğini ikrâr etti.

Şuhûdü'l-hâl: Ali b. İlyas İmâm-ı câmi' ve oğlu imâm Mehmed ve Mustafa b. Bâli ve Mustafa b. Yusuf el-Muhzır ve Mustafa b. Kerim

137 [44-2, Arapça] Osman Bey b. Abdullah'ın veraset takibine vekil edildiği

el-Hâc Perdem b. Abdullah ve el-Hâc Hasan b. Abdullah nâm kimesneler, merhûme Şah Hûbân bt. Abdullah'ın muhallefâtına vâzı'u'l-yed olan Galata ve Havâss-ı Kostantıniyye beytülmâl-i hâs emîni Merdi Bey mahzarında, hâmil-i kitâb Osman Bey b. Abdullah'dan sâdır olan da'vâda gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, merhûme Şah Hûban, Şem'î Hâtun bt. Mehmed Bey'in mu'takasıdır ve Mahmud Bey b. baltacı Mehmed Bey de mezbûre Şem'î'nin oğludur. Verâseti usûbet-i nesebiyye cihetiyle mezkûr Mahmud Bey'e münhasırdır. Mezbûr Mahmud Bey, cemî'-i umûrunun îfâ ve istîfâsına mezkûr Osman'ı vekîl ta'yîn etti. Şehâdetleri ba'de ri'âyeti şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' makbûl ve mu'teber olmağın mûcebince hükm edildi. Emîn-i mezkûr, bir nesne almadan elini muhallefât-ı mezkûreden çekdi.

Tahrîren fî evâili Ramazân.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi b. Ahmed ve İlyas b. Abdullah ve Mustafa b. Bâli ve Mustafa b. Yusuf Muhzır ve Mustafa b. Kerim Muhzır ve gayruhüm

138 [44-3, Arapça] Mehlika bt. Abdullah'ın, zevci topçu Kasım b. Abdullah'a mehr-i müeccelini bağışladığı

Murad b. Abdullah ve râcil Nurullah b. Hüseyin nâm kimesneler, merhûme Mehlika bt. Abdullah'ın muhallefâtına vâzı'u'l-yed olan Ebâ Eyyûb-i Ensârî kasabasında

beytülmâl emîni olan Ümmet b. Ahmed mahzarında hâmil-i kitâb topçu Kasım b. Abdullah'dan sâdır olan da'vâda gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, mezbûre Mehlika, zevci mezkûr Kasım'a hâl-i sıhhatinde mehr-i müeccelinden beş bin akçeyi hibe etti. Şehâdetleri ba'de şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' mu'teber ve makbûl olmağın mûcebince hükm edildi.

Tahrîren fî evâsıtı Ramazân.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Ahmed el-Bevvâb, Mustafa b. Abdullah Topçu, Mehmed b. Abdullah (…)

139 [45-1, Arapça] Şah Hubân bt. Abdullah'ın Kıbrıs asıllı câriyesini vasiyet yoluyla âzat ettiği

el-Hâc Perviz b. Abdullah ve el-Hâc Hasan b. Abdullah nâm kimesneler, usûbe-i nesebiyye cihetiyle merhûme Şah Hubân bt. Abdullah'a vâris olan Mahmud Bey b. baltacı Mehmed Bey kıbelinden bimâ hüve tarîkü's-sübût vekâleti şer'an sâbit olan vekîl Osman Bey b. Abdullah mahzarında sarışın, açık kaşlı, elâ gözlü, orta boylu, Kıbrısiyyü'l-asl hâmiletü'l-kitâb Yasemin bt. Abdullah'dan sâdır olan da'vâda gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, mezbûre Şah Hubân, mezkûre Yasemin'i mevtimden kırk gün mukaddem benden hürsün diyerek mutlak tedbîr ile tedbîr eyledi. Müddet-i mezbûreden fazla yaşadı ve sonra öldü. Mezkûre Yasemin onun cemî' malından âzâd edilerek hür oldu. Şehâdetleri ba'de ri'âyeti şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' makbûl ve mu'teber olmağın şehâdetleri mûcebince mezbûre mevlâsının cemî'-i malından ıtkına hükm edildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâsıtı Ramazâni'l-mübârek sene hamse ve semânîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Süleyman el-İmâm, Mustafa b. Yusuf el-Muhzır, Mustafa b. Kerim el-Muhzır ve gayruhüm

140 [45-2] Yahya b. Abdullah ile damadı Hasan Reis b. Mustafa'nın birbirlerini miras davalarından ibrâ ettikleri

Yahya b. Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'de güveyisi Hasan Reis b. Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip bundan akdem kızım Zâhide fevt [olup] muhallefât beyne'l-verese kısmet olundukdan sonra mezbûr Hasan'da muhallefâtdan ba'zı esbâb kalmışdır deyû da'vâ etmiş idim hâlâ mezkûr Hasan yedinden seksen akçe alıp muhallefât-ı mezkûreye müte'allik olan da'vâdan zimmetini [ibrâ] eyledim mezkû[r] Hasan dahi hâtunum müteveffât Hurşid'in muhallefâtına müte'allik olan da'vâdan benim zimmetimi ibrâ eyledi dedikde mukırr-ı mezkûru mezbûr Hasan vicâhen tasdîk eyledikde sebt-i sicil olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Çelebi b. Nurullah ve Mehmed Çelebi b. Nurullah ve Mustafa Çelebi b. Nurullah ve Hasan b. Ahmed ve Mehmed b. Ali el-İmâm ve Mustafa b. Yusuf el-Muhzır

141 [45-3, Arapça] Memi Reis'in kölesini âzat ettiği

Memi Reis [b.] Abdullah, sarışın, açık kaşlı, koyun gözlü, uzun boylu, alnında ve sol yanağında eser-i cerh bulunan hâmil-i kitâb Françesko v. Piyero'yu hasbeten lillâhi te'âlâ âzâd etti.

Şuhûdü'l-hâl: Süleyman Reis b. Abdullah ve Cafer Reis b. Abdullah ve Murad b. Abdullah ve gayruhüm

142 [46-1] Hamamcı Keyvan'ın Yakub Ağa Vakfı'na, hamam kirasından borcu olduğu

Yakub Ağa vakfı'na mütevellî olan Behram b. Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'a merhûm Hammâmî Keyvan'ın zevcesi Hümâ bt. Mahmud nâm hâtunu ihzâr ve takrîr-i da'vâ edip bundan akdem mezkûr Keyvan, vakf-ı mezbûrun bir hamamını icâreye tutup, işlemiş icâreden zimmetinde üç bin üç yüz kırk bir akçe bâkī kalıp hâl-i sıhhatinde ve maraz-ı mevtinde ikrâr etmişdir muhallefâtından taleb ederim deyip mezbûre Hümâ'ya suâl olundukda inkâr ile cevâb verip mezkûr Behram'dan sıdk-ı makāli üzerine beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Yusuf b. Abdullah ve Davud b. Abdullah ve Bahşi b. Abdullah nâm kimesneler mezbûr Behram'ın takrîrine muvâfık edâ-i şehâdet-i şer'iyye ettiklerinde hayyiz-i kabûlde vâki' olup ve mûcebiyle hükm olunup bu vesîka ketb olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Hızır b. Kasım el-Müezzin, Receb b. Ramazan, Fethullah b. Ramazan ve Mustafa b. Yusuf el-Muhzır ve gayruhüm

143 [46-2] Sipahi Mehmed Çelebi b. Ali'nin, âzatlı kölesi müteveffa Keyvan b. Abdullah'ın zevcesi Hümâ bt. Mahmud'u ibrâ ettiği

Zümre-i sipâhiyândan Mehmed Çelebi b. Ali meclis-i şer'[de] mu'takı müteveffâ Keyvan b. Abdullah'ın zevcesi Hümâ bt. Mahmud mahzarında ikrâr edip mezkûr Keyvan'ı Rumeli'ne hizmete göndermiş idim bana âid olan ba'zı nakid akçe ve esbâb getirip evinde gizleyip fevt olucak senin kabzında kaldı deyû da'vâ edip ve Cansefer nâm câriye mezkûr Keyvan'ın mülküdür deyû da'vâ eylemiş idim hâlâ zikr olunan esbâba ve câriyeye müte'allik olan da'vâdan mezbûre Hümâ'nın zimmetini ibrâ eyledim dediği sebt olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Çelebi b. Mahmud el-Mübâşir ve Mustafa b. Hüseyin ve Hasan b. Halil ve Mustafa b. Yusuf el-Muhzır ve Mustafa b. Kerim el-Muhzır

144 [46-3, Arapça] Mihri Hatun bt. el-Hâc Hızır'ın Kıbrıs asıllı kölesini sözleşmeli olarak âzat ettiği

Mihri Hâtun bt. el-Hâc Hızır kıbelinden âti'z-zikr mükâtebe ikrârına vekâleti el-Hâc Piyâle b. Abdullah ve Hasan b. Abdullah şehâdetleri ile sâbit olan Havyar Mustafa Reis b. Abdullah müvekkile-i mezbûresinin, sarışın, elâ gözlü, açık kaşlı, orta boylu, Kıbrısiyyü'l-asl, sağ kaşında et beni olan hâmil-i kitâb Nikola v. Yani nâm abd-i memlûkünü üç bin akçe meblağ-ı muayyenle zeyldeki târihden i'tibâren her ay yüz akçe edâ etmek ve cemî'-i bedel-i kitâbeti ödediğinde sâir ahrâr gibi hür olmak üzre kitâbete kesdiğini bi'l-vekâle ikrâr etti. Abd-i mezbûr kitâbet-i mezkûreyi kabûl etti.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çelebi b. Pîrî el-Kâtib, Ali b. Memi, Mehmed b. Hızır ve Ömer b. Durmuş ve Hasan b. Abdullah

145 [47-1] Hümâ bt. Mahmud'un, Mehmed Çelebi b. Ali'yle olan davalarından feragati

Hümâ bt. Mahmud nâm hâtun meclis-i şer'de müteveffâ zevci Keyvan b. Abdullah'ın mevlâsı olan Mehmed Çelebi b. Ali mahzarında ikrâr ve takrîr-i merâm edip bundan akdem zevcim mezkûr Keyvan fevt oldukda hâric-i Galata'da Yeni Mahalle'de vâki' olup bir tarafı dellâl Hasan b. Abdullah mülküne ve taraf-ı âharı İmâm Nurullah Halîfe mülküne ve bir tarafı Baba mülküne ve taraf-ı âharı dahi şerbetçi Murad mülküne müntehî olan menzilinin nısf binâsı benim mülkümdür deyû da'vâ etmiş idim ve bundan mâ'adâ mezkûr Mehmed Çelebi evim basıp te'addî eyledi deyû da'vâ eylemiş idim hâlâ zikr olunan da'vâlardan ferâgat edip ve mezbûr Mehmed Çelebi'nin zimmetini ibrâ eyledim min ba'd da'vâ edersem inde'l-hükkâm mesmû' olmaya dedikde mukırra-i mezbûrenin ikrârı mezbûr Mehmed Çelebi talebiyle kayd olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Çavuş b. Mehmed el-Mübâşir ve Mustafa b. Hüseyin ve Hasan b. Halil ve Mustafa b. Yusuf el-Muhzır ve Mustafa b. Kerim el-Muhzır

146 [47-2] Zeyni Hatun bt. Hüdaverdi Reis'in, babasının Ferhad Paşa mahzeninde kalan ve sonradan satılan iki topunun bedeli olan seksen altını aldığına dair

Fahrü'l-muhadderât Zeyni Hâtun bt. Hüdâverdi Reis'in zevci ve vekîl-i mutlakı idiği şer'le sâbit ola[n] Mehmed Ehlî Çelebi b. Tayyib Efendi meclis-i şer'de merhûm Ferhad Paşa oğulları Mehmed Bey ve Mustafa Bey taraflarından vekîl-i şer'î olan Süleyman Ağa b. Abdullah ve Hüseyin Kethüdâ b. Abdullah mahzarlarında ikrâr

ve i'tirâf edip bundan esbak merhûm Hüdâverdi Reis'in Ferhad Paşa mahzeninde tahmînen birer vakıyye demir atar iki tuç topları kalıp mezkûr Süleyman Ağa el-Hâc Reis nâm kimesneye seksen altına bey' eylemiş hâlâ zikr olunan topların bahâsı seksen altını mezkû[r] Süleyman Ağa yedinden kabz eyledim dedikde mukırr-ı mezbûrun ikrârı mezkûrân talebiyle kayd olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Bey b. Abdullah ve Midillili Ali ve Kız Mustafa ve Mustafa b. Yusuf el-Muhzır

147 [47-3, Arapça] Hasan Reis b. Abdullah'ın Yanol v. Nikolo'da olan alacağını tahsil ettiği

Hasan Reis b. Abdullah, Yanol v. Nikolo Reis'te karz-ı şer'îden iki yüz akçe alacağı olduğunu ve elân mesfûr zimmîden cemî'-i meblağı aldığını ve üzerinde bir habbesi kalmadığını ikrâr etti.

Şuhûdü'l-hâl: Murad b. Abdullah ve Mustafa b. Kerim el-Muhzır ve kâtibü'l-hurûf

148 [47-4] Ferhad Paşa oğullarının vekillerinin Zeyni Hatun'un babasından kalan iki top bedelinden kalanı, masraflarını düşüp verecekleri

Süleyman Ağa b. Abdullah ve Hüseyin Kethüdâ b. Abdullah meclis-i şer'de Zeyni Hâtun bt. Hüdâverdi'nin vekîl-i şer'îsi olan Ehlî Mehmed Çelebi mahzarında ikrâr edip mezbûr Hüdâverdi'nin muhallefâtından seksen filoriye iki tuç top bey' eylemiş idik altmış altını mezbûr Mehmed Çelebi'ye teslîm edip bâkī yirmi filori topladık harc etmeyip alıkoyup ba'de'l-hesâb harcdan artığı yine teslîm oluna dedikleri Mehmed Çelebi talebleriyle kayd olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Sâbıkūn

149 [48-1] Abaza asıllı kölenin âzat edildiği

İşbu ak benizli, orta boylu, çatık kaşlı, elâ gözlü, burnunda çiçek bozuğu ve başında ve burnunda bir mikdâr eğrilik var Abazaviyyü'l-asl Rıdvan b. Abdullah nâm gulâm meclis-i şer'a mevlâsı merhûm Abdullah'ın eytâmına vasiyy-i muhtâr olan Pîrî Çavuş'un vekîl-i şer'îsi olan Mahmud Çelebi b. Mehmed merhûm-ı mezbûrun zevce[si] Cemile bt. Sefer tarafından vekîl-i şer'îsi olan Ömer b. Sefer'i ihzâr ve mahzarlarınd[a] takrîr-i da'vâ edip bundan akdem mevlâm mezkûr Abdullah beni malından âzâd edip ve mülkünden reddeylemişdir şer'le tahliyye-i sebîl taleb ederim dedikde mezkûrân Mahmud Çelebi'ye ve Ömer Çelebi'ye suâl olundukda inkâr ile cevâb verdiklerinde mezbûr Rıdvan'dan sıdk-ı makāli üzerine

beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden el-Hâc Ahmed b. Mustafa ve el-Hâc Ferhad b. Abdullah nâm kimesneler da'vâsına mutâbık edâ-i şehâdet ettiklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' [olup] hürriyetine hükm olundukdan sonra temessük taleb etmeğin kayd-ı sicil olundu.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Mehmed Çelebi ve Şâmî Mehmed Çelebi ve Bursevî Ramazan Çelebi ve Tarakçı-zâde Hamza Çelebi ve kâtibü'l-hurûf ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

150 [48-2, Arapça] Ali Bâli b. Memi Reis'in, kız kardeşi Sitti Hatun'la olan ihtilafına Mehmed b. el-Hâc Ali'yi vekil ettiği

Bülûğunu i'tirâf eden ve yaşı da bunu mütehammil olan Ali Bâli b. Memi Reis, Beşiktaş Sinan Paşa mahallesinden hâmil-i kitâb Mehmed b. el-Hâc Ali'yi, kız karındaşı Sitti Hâtun bt. Memi Reis ile olan da'vâ ve husûmetine vekîl ta'yîn etti.

Şuhûdü'l-hâl: Abdurrahman b. Mustafa ve Hasan b. Abdullah ve Cafer b. Abdullah ve Mustafa Bey el-Cündî ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

151 [48-3, Arapça] Mustafa b. Ahmed'in, Megril asıllı câriyesini âzat ettiği

Mahmiye-i Galata mahallâtından Sinan Reis mahallesinden azeb Mustafa b. Ahmed nâm kimesne, sarışın, açık kaşlı, orta boylu, Megriliyyü'l-asl ve sol elinde eser-i cirâha olan hâmile-i hâze'l-kitâb Kadem bt. Abdullah nâm câriye-i memlûkesini hasbeten lillâhi te'âlâ âzâd ettiğini ikrâr etti.

Cerâ zâlike fî evâhiri Ramazân.

Şuhûdü'l-hâl: Kasım b. İskender, Ahmed b. Hızır ve Mustafa b. Ramazan ve gayruhüm

152 [48-4, Arapça] Haydar Bey b. Abdullah'ın, Ferhad Bey b. Abdullah'ı sülüs-i malına vasî atadığı

Canbâz Mustafa Bey b. Abdullah ve müezzin Mustafa b. Sevindik nâm kimesneler, müteveffâ Haydar Bey b. Abdullah'ın zevcesi Âfitâb bt. Abdullah ve Galata'da Ebî Eyyûb el-Ensârî beytülmâl-i hâssı emîni olan Ümmet b. Ahmed mahzarlarında, hâmil-i kitâb Ferhad Bey b. Abdullah'dan sâdır olan da'vâda gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müteveffâ-yı mezbûr, merkūm Ferhad'da eser-i diyânet ve alâmet-i istikāmet görünce onu sülüs-i malına vasiyy-i muhtâr kıldı. Şehâdetleri ba'de şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' mu'teber ve makbûl olmağın mûcebince hükm edildi.

Şuhûdü'l-hâl: Musa Bey b. Abdullah, Hüseyin b. Hasan, Musa [b.] Abdullah er-Râcil ve gayruhüm

153 [49-1, Arapça] Haydar b. Abdullah'ın ölüm hastalığında sülüs-i malını vasiyet ettiği

Musa Bey b. Abdullah ve müezzin Mustafa b. Sevindik nâm kimesneler, müteveffâ Haydar Bey b. Abdullah'ın zevcesi Âfitâb bt. Abdullah ve müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtına vâzı'u'l-yed olan Ebî Eyyûb-i Ensârî beytülmâl-i hâssı emîni Ümmet b. Ahmed mahzarlarında hâmil-i kitâb vasî Ferhad Bey b. Abdullah'dan sâdır olan da'vâda gıbbe'l-istişhâdi'ş-şer'î şöyle şehâdet ettiler ki, müteveffâ-yı mezkûr Haydar'a vefât emri geldiğinde ve memât göründüğünde sülüs-i malının hayrâta ahsen-i vücûhla sarfını vasiyyet etti.

Cerâ fî evâhiri Ramazân.

Şuhûdü'l-hâl: el-Mezbûrûn

154 [49-2, Arapça] Mihriban Hatun'un Ferhad b. Firuz'u, beytülmâl emini ve Âişe bt. Abdullah ile olan husumetine vekil ettiği

Mustafa Çavuş b. Ferha[d] Çavuş ve imâm Mehmed b. Mehmed nâm kimesneler, beytülmâl emîni Merdi Bey ve müezzin Memi Çelebi'nin zevcesi Âişe bt. Abdullah mahzarlarında, Ferhad b. Fîruz'dan sâdır olan da'vâda gıbbe'l-istişhâd, Mihriban Hâtun'un mezbûr Ferhad'ı, emîn-i mezbûr ve mezbûre Âişe ile da'vâ ve husûmetine vekîl ettiğine şehâdet ettiler.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed b. Mehmed el-İmâm, Ahmed b. Zeynelabidin ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

155 [49-3, Arapça] Memi Reis b. Abdullah'ın, terekeden ödünç alacağını talep ettiği

Oruc Reis b. İmirze ve Mustafa Bey b. Abdullah nâm kimesneler, müteveffâ Memi Reis'in oğlu Ali Bâli ve Memi Reis'in zevcesi Şem'î bt. Memi Reis kıbelinden vekîl-i şer'î olan Mustafa Bey b. Abdullah mahzarlarında, hâmil-i kitâb Memi Reis b. Abdullah'dan sâdır olan da'vâda gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müteveffâ-yı mezkûr, zimmetinde müddeî-i mezbûrun karz-ı şer'î cihetinden üç bin alacağı var iken öldü ve meblağ-ı mezbûr üzerinde kaldı. Şehâdetleri ba'de ri'âyeti şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' makbûl ve mu'teber olmağın mûcebince hükm edildi.

Şuhûdü'l-hâl: Veli b. Abdullah, Ahmed b. Halil ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

156 [49-4, Arapça] Sinan Paşa Vakfı'nın terekede alacağı olduğu ve müteveffanın evinin vakıfta rehin bulunduğu

el-Hâc Mehmed b. el-Hâc Ahmed ve Cafer b. Abdullah nâm kimesneler, babası vefât eden Ali Bâli b. Memi Reis ve Safiye bt. Memi Reis nâm sagīreyne vasî olan Cafer Halîfe mahzarlarında, Sinan Paşa vakfı'na mütevellî olan bâ'is-i sicil Abdurrahman Çelebi b. Mustafa'dan sâdır olan da'vâda, vakf-ı mezbûrun müteveffâ-yı mezkûr zimmetinde karz-ı şer'î cihetinden on iki bin akçe alacağı var iken mezbûr öldü ve meblağ-ı mezkûr üzerinde kaldı. Onun Sinan Paşa mahallesindeki menzili vakıfda rehindir deyû şehâdet ettiler.

Şuhûdü'l-hâl: Hüsrev Bey b. Abdullah, el-Hâc Mehmed b. Ahmed ve Mustafa b. Kerim ve gayruhüm

157 [49-5] Mustafa Çelebi b. Osman'ın Ali Ağa b. Abdullah'tan satın aldığı kölenin ayıplı çıktığı

Mustafa Çelebi b. Osman meclis-i şer'de Ali Ağa b. Abdullah mahzarında ikrâr edip mezbûr Ali Ağa'dan üç yıl mukaddem Matya nâm bir gulâm iştirâ edip hâlâ bir âhar kimesneye bey' etmiş idim ayıbı zâhir olucak re'y-i hâkimsiz kabûl ettim dediği ve mezkûr gulâmın ayıbına muttali' olduğumdan sonra bir hafta mikdârı evimde hizmet eyledi dediği Ali Ağa talebiyle kayd-ı sicil olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Çelebi el-İmâm, Ahmed b. Zeynelabidin, Cafer b. Abdullah

158 [50-1] Beytülmâl emininin, eşin terekeden mal sakladığı iddiasının sabit olmaması

Kasaba-i Ebû Eyyûb el-Ensârî'de Kiremitçi Süleyman mahallesinde fevt ol[up] muhallefâtı beytülmâle kalan Haydar Bey b. Abdullah'ın muhallefâtını kabz eden Ümmet b. Ahmed mezbûr Haydar'ın zevcesi Âfitâb bt. Abdullah nâm hâtuna muhallefâtdan ba'zı nakid ve esbâb ketm eyledin taleb ederim dedikde mezbûre Âfitâb inkâr edip mezbûr Ümmet beyyineden âciz olucak mezbûre Âfitâb'a inkârı üzerine yemîn verilip kayd-ı sicil olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Musa Bey b. Abdullah, Ferhad Bey b. Abdullah, Mustafa b. Sevindik, Hasan b. Hüseyin el-Attâr ve gayruhüm

159 [50-2, Arapça] Âişe bt. Sinan'ın Rus asıllı câriyesini âzat ettiği

Sâhibe-i hayrât Âişe bt. Sinan kıbelinden âti'z-zikr âzâd ikrârına vekâleti Mehmed b. Cafer ve İskender b. Abdullah şehâdetleriyle sâbit olan vekîl Cafer b. Abdullah,

müvekkile-i mezbûresinin sarışın, açık kaşlı, orta boylu, elâ gözlü, Rûsiyyetü'l-asl ve alt dudağında eser-i cerh olan hâmile-i hâze'l-kitâb Servinaz bt. Abdullah nâm câriye-i memlûkesini hasbeten lillâhi te'âlâ ve taleben li merzâtihi âzâd ettiğini ikrâr ve i'tirâf etti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâhiri Ramazâni'l-mübârek.

Şuhûdü'l-hâl: Berber Yakub b. Abdullah, Ferruh b. Abdullah el-Bakkal, Ferruh b. Abdullah el-Bakkal ve Berber Mahmud ( ), Mus[tafa] b. (…) Muh[zır?]

160 [50-3, Arapça] Âişe Hatun bt. Abdullah'ın zevcelik haklarının davasına Mehmed b. el-Hâc Mehmed'i vekil etmesi

Âişe Hâtun bt. Abdullah, hâmil-i kitâb Mehmed b. el-Hâc Mehmed'i hasm-ı şer'î mahzarında zevceliğe müte'allik hukūk-ı şer'iyyesini da'vâya vekîl etti. O da bunu kabûl edip hizmet-i lâzımesini edâyı müte'ahhid oldu.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Mehmed, Ahmed b. Zeynelabidin ve Hasan b. Kasım ve Hasan Bâli

161 [50-4] Âişe bt. Derviş'in mirasının, mirasçıları olan annesi Nazenin bt. Abdullah'a ve anne bir kardeşi Mustafa'nın babası Hürrem b. Abdullah'a teslim edildiği

Hasan Reis b. Abdullah meclis-i şer'de müteveffiye Âişe bt. Derviş'in vâlidesi Nâzenin bt. Abdullah ve li üm karındaşı Mustafa'nın babası Hürrem b. Abdullah mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i merâm edip mezbûre Âişe'ye babası Derviş'den dokuz buçuk altın intikāl edip ben kabz etmiş idim hâlâ zikr olunan meblağdan bi hasebi'l-kısme altı altın ile zikr olunan akçe[yi] mezbûre Nâzenin'e teslîm edip ve mezkûr Mustafa'ya bi hasebi'l-kısme üç altın ile on akçe düşüp babası mezbûr Hürrem'e teslîm ettim mezbûre Âişe'nin muhallefâtından bir habbe kalmadı dedikde mezbûre Nâzenin ile mezkûr Hürrem mesfûr Hasan Reis'i vicâhen tasdîk ettiklerinden sonra Hasan Reis talebiyle kayd olunup sûreti yed-i tâlibine vaz' olundu.

Tahrîren fî evâili Şevvâli'l-mükerrem sene hamse ve semânîn ve tis'a mi'e.

Şuhûdü'l-hâl: Hasan b. Abdurrahman el-Müezzin ve Ahmed b. Zeynelabidin el-İmâm, Mehmed b. Abdullah

162 [51-1, Arapça] Hayreddin Paşa Vakfı kâtibi İskender b. Abdullah'ın Gürcü asıllı kölesini âzat ettiği

Hayreddin Paşa vakfı kâtibi olan İskender b. Abdullah, esmer, açık kaşlı, orta boylu, Gürciyyül-asl ve sağ gözünde halel olan hâmil-i kitâb Yusuf b. Abdullah nâm

abd-i memlûkünü hasbeten lillâhi te'âlâ ve taleben li merzâtihi âzâd ettiğini ikrâr ve i'tirâf etti. Abd-i mezbûr bu sûretle sâir ahrâr-i asliyyîn gibi hür oldu.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâhiri Ramazân sene hamse ve semânîn ve tis'a mi'e.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Veli el-İmâm, Hayreddin b. Hızır el-İmâm, Mehmed b. Behram, Nebi b. Mustafa el-İmâm, İbrahim b. Sâdık, el-Hâc Hürrem b. Abdullah, Mehmed b. Hayreddin, Mehmed b. Şehabeddin ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

Gurre-i Şevvâlü'l-mükerrem sene 985

163 [51-2, Arapça] Mehmed Reis b. Ali'nin, Frenk asıllı kölesini sözleşmeli olarak âzat ettiği

Mehmed Reis b. Ali, sarışın, açık kaşlı, elâ gözlü, orta boylu, Efrenciyyü'l-asl ve ensesinde eser-i cerh olan hâmil-i kitâb Cilormi v. Cuvan nâm abd-i memlûkünü üç yıl hizmet etmek üzre kitâbete kesdiğini ikrâr etti. Abd-i mezkûr kitâbet-i mezbûreyi kabûl etti ve hizmet-i mezbûreyi edâ edince sâir ahrâr-ı asliyyîn gibi hür oldu. Vâki' ikrâr, abd-i mezkûr tarafından bi'l-muvâcehe tasdîk edildi.

Cerâ zâlike fî evâili Şevvâl sene 985.

Şuhûdü'l-hâl: Elvan Reis b. Mehmed ve Ahmed Reis b. Ali Reis, Murad Reis b. Abdullah ve Murad Bey b. Abdullah Sipâhi, el-Hâc Kerim el-Haffâf ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

164 [51-3, Arapça] Günlük dört akçe olan yetimin nafakasının yarım akçe arttırılması

İbrahim Çelebi b. Timurhan Çavuş ve Mesud Bey b. Abdullah ve yetîm İsmail Çelebi b. Timurhan Çavuş'un vasiyy-i şer'îsi İskender b. Abdullah, mezbûr İsmail'in nafakası günlük dört akçedir; hizmetçiyle birlikte kâfî değildir deyû şehâdet ettiklerinde annesi Âişe bt. Mehmed Bey talebiyle hâkim nafakayı yevmî yarım akçe artırdı ve annesine istidâneye izin verdi.

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Çelebi b. Timurhan ve Mesud b. Abdullah ve İskender b. Abdullah ve gayruhüm

165 [51-4, Arapça] Mehmed Çelebi b. Kaptan Murad Reis'in Frenk asıllı kölesini sözleşmeli olarak âzat ettiği

Mehmed Çelebi b. kapudân Murad Reis, uzun boylu, elâ gözlü, açık kaşlı, buğday tenli, Efrenciyyü'l-asl hâmil-i kitâb Cuvan v. Cuvan nâm abd-i memlûkünü dört sene hizmet etmek üzre kitâbete kesdiğini ikrâr etti. Elân hizmet-i mezbûreyi edâ etti ve sâir ahrâr-i asliyyîn gibi hür oldu.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin b. Halil, Mehmed b. Ali, Şaban b. Abdullah, Memi b. Abdullah, İbrahim b. Ali ve Nakışlı? Memi Reis ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

166 [52-1, Arapça] el-Hâc Ubeydullah'ın Rus asıllı câriyesini âzat ettiği

el-Hâc Ahmed b. Mustafa ve el-Hâc Ferhad b. Abdullah nâm kimesneler, merhûm el-Hâc Ubeydullah eytâmına vasiyy-i muhtâr olan Pîrî Çavuş b. Mehmed Çavuş kıbelinden bimâ hüve tarîkü's-sübût şer'an vekâleti sâbit olan Mahmud Çelebi [b.] el-Hâc Mehmed ve müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi ve vârisi olan kız karındaşı Cemile bt. Sefer kıbelinden bimâ hüve tarîkü's-sübût vekâleti şer'an sâbit vekîl-i şer'î olan Ömer Çelebi b. Sefer mahzarlarında hâmile-i kitâb Cansever bt. Abdullah'dan sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, sarışın, gök gözlü, açık kaşlı, uzun boylu, Rûsiyyetü'l-asl ve sol kaşında eser-i cerh bulunan Cansever bt. Abdullah nâm câriye-i memlûkesini mezbûr Ubeydullah katımızda ve yanımızda âzâd ve tahrîr eyledi. Şehâdetleri ba'de şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' mu'teber ve makbûl olmağın mûcebince hükm edildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâili Şevvâl sene 985.

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Murad [b.] Mehmed Çelebi ve Şâmî Mehmed Çelebi ve el-Hâc Ferhad b. Abdullah ve el-Hâc Ahmed b. Mustafa ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

167 [52-2, Arapça] Memi Reis b. Abdullah'ın Frenk asıllı kölesini vasiyet yoluyla âzat ettiği

Memi Reis b. Abdullah, sarışın, açık kaşlı, uzun boylu, elâ gözlü, Efrenciyyü'l-asl hâmil-i kitâb Bastiyan v. Migel nâm abd-i memlûkünü mevtimden kırk gün mukaddem benden hürsün diyerek mutlak tedbîr ile âzâd eylediğini ikrâr ve i'tirâf etti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâili Şevvâli'l-mükerrem sene 985.

Şuhûdü'l-hâl: Şaban b. Abdullah, Receb b. Abdullah, Ali b. Abdullah, Şaban b. Receb ve Haydar b. Abdullah ve Mustafa b. Yusuf Muhzır ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

168 [52-3, Arapça] Hayreddin Reis b. Hacı'nın Frenk kölesini âzat ettiği

Hayreddin Reis b. Hacı, orta boylu, açık kaşlı, koyun gözlü, buğday tenli, hâmil-i kitâb Şaban b. Abdullah nâm Efrenci abd-i memlûkünü hasbeten lillâhi te'âlâ âzâd ettiğini ikrâr etti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâsıtı Şevvâl sene 985.

Şuhûdü'l-hâl: Kapudân Muslihiddin Reis eş-şehîr bi Sancakdâr ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

169 [52-4, Arapça] Ahmed b. Abdullah'ın Kıbrıs asıllı kölesini âzat ettiği

Ahmed b. Abdullah Reis, açık kaşlı, elâ gözlü, orta boylu, esmer, Kıbrısiyyü'l-asl, ensesinin ve göğsünün sağ yanlarında eser-i cerh bulunan hâmil-i kitâb Kiryakoz v. Andrahmi nâm abd-i memlûkünü hasbeten lillâhi te'âlâ ve taleben li merzâtihi âzâd ettiğini ikrâr etti.

Şuhûdü'l-hâl: Cafer b. Abdullah, Mustafa b. Abdullah ve Memi b. Hüseyin ve Mustafa b. Yusuf el-Muhzır

170 [53-1, Arapça] Safiye adlı çocuğa vasî tayin olunduğu

Hâkim, hâmil-i kitâb Cafer b. Abdullah'ı, Safiye bt. Memi Reis nâm sagīreye emvâlini hıfz için vasî nasb etti. O da vesâyet-i mezbûreyi kabûl etti.

Şuhûdü'l-hâl: Abdurrahman Çelebi, Hacı Mehmed b. el-Hâc Ali ve Oruc Reis b. İmirze ve gayruhüm

171 [53-2, Arapça] Memi Reis b. Abdullah'ın, müteveffada ödünçten alacağı kaldığı

Oruc Reis b. İmirze ve Mustafa Bey b. Abdullah nâm kimesneler, babası bundan akdem vefât eden Ali Bâli b. Memi Reis ve Safiye bt. Memi Reis nâm sagīreye kıbel-i şer'den mansûb vasî olan Cafer Halîfe b. Abdullah ve zevcesi Sitti bt. Memi Reis kıbelinden vekîl olan Mustafa Bey b. Abdullah mahzarlarında, hâmil-i kitâb Memi Reis b. Abdullah'dan sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müddeî-i mezbûrun müteveffâ-yı mezkûr zimmetinde karz-ı şer'îden üç bin akçe alacağı vardı; öldü ve meblağ-ı mezbûr üzerinde kaldı. Müdde'î-i mezbûra meblağ-ı merkūmu almadığına ve mezbûrun zimmetini ibrâ etmediğine dâir yemîn verilmesinin ve şehâdetlerin ba'de şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' mu'teber ve makbûl olmasının ardından mûcebince hükm edildi.

Şuhûdü'l-hâl: Veli b. Abdullah, Ahmed [b.] Halil, el-Hâc Mehmed b. el-Hâc Ali ve Abdurrahman Çelebi el-Mütevellî ve Mustafa b. Yusuf el-Muhzır

172 [53-3] Merhum Memi Reis'in borcuna yeter menkul malı olmaması sebebiyle Yalakâbâd'daki çiftliğinin satılması

Merhûm Memi Reis'in deynine vefâ eder menkūlâtı olmamağın Yalakābâd'da vâki' olan çiftliğini bey'a kıbel-i şer'den izin verilip mezbûr Memi'nin oğlu Ali

Bâli ve sagīre Safiye'nin vasîsi olan Cafer Halîfe b. Abdullah meclis-i şer'de işbu hâmilü'l-kitâb Kamer bt. İskender (…) tarafından şirâ-i âti'z-zikre Hayredd[in] b. İlyas el-İmâ[m] ve Yakub b. Mehmed el-Müezzin şehâdetleriyle vekâleti [sâ] bit olan Ramazan b. Abdullah es-Sipâhi mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip mezkûr [Mem]i Reis'in Yalakābâd'a tâbi' Katırlı köyü ve kazâ-i Kite'ye tâbi' Bozburun sınırları müttehid olduğu Çaylıdere nâm mevzi'de vâki' olup bir tarafı Keres nâm zimmî çiftliğine ve bir tarafı kāid Şaban çiftliğine ve bir tarafı dağa ve bir tarafı leb-i deryâya mülâsık olan bir çiftliğini bir kule ve dört bâb evleri ve bir fırını ve bir ahırı ve cemî'-i bağ ve bahçe ve sâir eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire ve zirâ'at olunan yerleri ve çayırları ve dört baş öküzleri ve iki saban demiri ile ve iki güğüm ve on dâne fıçıları ve dört dâne kazma ve altı dâne harbesi ile ve iki tiftik ve üç balta ve iki bel ve bir köseği ve bir bakraç ve iki kulaç demir zincir ve yirmi dört keyl mikdârı buğday ve on keyl bakla ve dört keyl kestane ve beş keyl zeytin ve seksen vakıyye soğanıyla ve bundan mâ'adâ on altı zirâ' mikdârı bir gemisi ve bir sandalı ve iki demiri ve üç yelkeni ve sâir âlâtıyla mezkûr Ramazan Bey'e müvekkilesi mezkûre Kamer için kırk iki bin akçeye bey' edip otuz bir bin akçesini mezbûr Ramazan yedinden kabz eyledik dediklerini mezbûr Ramazan tasdîk eyledi meblağ-ı mezkûrun sebebi zikr olunan bağ ve bağçe harâba müşrif olup ve müteveffâ-yı mezbûrun zarûretî deyni esvâk-ı müslimînde üç ay mikdârı mezâd olunup rağbet-i nâs münkatı' olup kıymeti kırk bin akçede karâr [kılıp] bey'a izin verilip bey' olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Yavaşça Mehmed Çavuş, Üveys Bey b. Timurhan, Mehmed Çelebi b. şeyh Haydar, Mahmud Bey b. Abdullah, Okçu Cafer b. Abdullah ve Sefer b. Sinan ve Süleyman b. Sinan ve Hasan b. Ali, Mehmed b. Mustafa ve Ramazan b. Hüseyin, Muslihiddin Halîfe el-İmâm, Mehmed b. Üveys, uncu Mehmed Çelebi ve Yusuf b. Sefer, Abdi b. Mehmed ve [Ra]mazan b. Mehmed, Abdurrahman Çelebi [Müte]vellî-i Sinan Paşa, Ramazan b. Ahmed el-Müezzin bi câmi'-i Galata, el-Hâc Mehmed b. İlyas, el-Hâc Hüseyin b. Halil, Sancakdâr Ali Reis

173 [54-1] Ümmühan bt. Satılmış'ın terekesinin mirasçılar arasında taksimi

Sebeb-i tahrîr-i hurûf oldur ki bi kasabati hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî aleyhi'r-rahmetü'l-Bârî mahallâtından Takyecibaşı mahallesi sâkinlerinden Mehmed b. Yusuf nâm kimesnenin zevc[es]i Ümmühan bt. Satılmış sene 985 Şa'bânı'nın üçüncü günü vefât edip zevci olan mezbûr Mehmed cemî'-i muhallefâtını sûk-ı sultânîde füruht edip ve kendi zimmetinde mehirde[n] bin beş yüz akçe-i Osmânî olup ve merkūme Ümmühan nâm hâtunun babası Satılmış nâm kimesneden irsle intikāl eden hâneyi tahmînen altı bin akçeye tutup cem'an on bir bin üç yüz elli

sekiz akçe-i Osmânî olup beyne'l-verese taksîmi için haber verildik[de] varılıp cemî'-i harc-ı lâzımından sonra beyne'l-verese bu minvâl üz[re] kısmet olundu gaflet olunmaya sene 985.

Cem'an 11.358

Minhâ harc-ı lâzım beher yekûn? 693

El-Bâ[kī] ba'de'l-harc beyne'l-verese 10.665

Nakidden hisse-i zevc 1.150 ve hâneden hisse 1.555 cem'an 2.650

Nakidden hisse-i ibn 1.406 ve hâneden hisse 1.800 cem'an 3.206

Nakidden hisse-i ibn-i diğer 1.406 ve hâneden hisse 1.800 cem'an 3.206

Nakidden hisse-i bint 703 ve hisse-i hâ[ne] 900 cem'an 1.603.

174 [54-2] Mehlika bt. Abdullah'ın muhallefâtı

Hazret-i Ebâ Eyyûb-i Ensârî -aleyhi rahmetü'l-Bârî- mahallâtından Çavuş Kasım mahallesinde vefât eden ve geriye topçu Kasım b. Abdullah nâm zevcini bırakan merhûme Mehlika bt. Abdullah'ın muhallefâtıdır.

El-vâki' fî şehri Ramazâni'l-mübârek sene hamse ve semânîn ve tis'a mi'e.

Bakır sini	70
Köhne pirehen	16
Köhne hamam döşemesi	8
El leğeni	31
Şerbet tası	17
Tepsi aded 3	36
Çini tabak	6?
Def'a çini tabak ve kâse	4?

Hamam tası ve bedensiz sahan ve küçük sahan bedeni	25
Köhne futa-i hamam	12
Beyaz balini rû	8
Köhne pirehen-i hamam	13
Sülüklü bohça	11
Turuncu vele zıbın	67

[**55**] Minhâ techîz ve tekfîn ber mûceb-i vasiyyet, meblağ: 10.700

el-Bâkī beyne'l-verese, meblağ: 8.171

Minhâ:

Hisse-i zevc Şeyh nısf: 4.085

Hisse-i ah li üm Ramazan südüs: 1.362

Hisse-i üm sülüs: 2.724.

175 [55-1] Seyyid Hüseyin b. Seyyid Mustafa'nın, amcası Seyyid Ahmed b. Seyyid Yusuf'un karısı Gazal'ı muhallefâta ilişkin davada ibrâ ettiği

Seyyid Hüseyin b. Seyyid Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfde işbu hâmilü'l-kitâb müteveffâ ammisi Seyyid Ahmed b. Seyyid Yusuf'un zevcesi Gazal bt. Abdullah mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip mukaddemâ mezbûr Seyyid Ahmed fevt oldukda mezkûre Gazal beytülmâlci yüzüne Rûşen nâm câriye ve altı bin akçe ve kendiye sâlih ba'zı esbâb isbât edip eline hüccet aldıkdan sonra bâkī kalan[ı] dahi ikimiz bey' edip şer'le taksîm eyledik hâlâ zikr olunan câriye ve akçe ve sâir esbâba ve muhallefâta müte'allik olan da'vâlardan ibrâ ve iskāt eyledim mezbûre Gazal ile [mi]n ba'd mezkûr Seyyid Ahmed'in muhallefâtına müte'allik da'vâm ve nizâ'ım yoktur [da]'vâ dahi edersem inde'l-hükkâm mesmû' olmaya dedikde mukırr-ı merkūmu [me]zbûre Gazal vicâhen tasdîk edib bi't-taleb kayd olunup sûreti yedine def' olundu.

Tahrîren fî evâili Saferi'l-muzaffer sene sitte ve semânîn ve tis'a mi'e.

Şuhûdü'l-hâl: Şeyh Ahmed b. Mehmed el-İmâm, Ahmed Bey b. Mehmed el-Câbî, Mustafa Çavuş b. Ali Çavuş, Mehmed Çavuş b. Kasım Bey, Hüseyin Çelebi b. Mustafa Destârî, Gāzi Mustafa b. [A]bdüllatif, Hasan b. Nebi Topal, Behram Dede b. Abdullah Türbedâr ve Ahmed b. İsa ve gayruhüm

176 [55-2, Arapça] Ali b. Veli'nin, Kıbrıs asıllı kölesini sözleşmeli olarak ve vasiyetle âzat ettiği

Ali b. Veli nâm kimesnene, buğday tenli, açık kaşlı, koyun gözlü, orta boylu, Kıbrısiyyü'l-asl, sağ yanağında kara beni olan Yusuf b. Abdullah nâm abd-i memlûkünü, târih-i kitâb gününden i'tibâren üç sene hizmet etmek üzre kitâbete kesdi. O da kitâbet-i mezkûreyi bi'l-muvâcehe kabûl etti . Mukırr-ı mezbûr sonra maraz-ı mevtimden kırk gün mukaddem benden hürsün diyerek akd-i mükâtebeyi fesh etmeksizin mezkûr kulunu mukayyed tedbîrle âzâd etti.

Fî evâhiri Safer sene 986.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Mahmud b. Abdullah, el-Hâc Memi b. Abdullah Reis, Murad b. Abdullah, Cafer b. Abdullah, Cavid Bey b. Abdullah, Ali Reis b. Abdullah, Memi Reis b. Nuri, Mahmud b. Abdullah ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

177 [56-1] el-Hâc Ali b. Veli'nin öldüğü gün yapılacak işlerle ilgili vasiyeti

el-Hâc Ali b. Veli meclis-i şer'de vasiyyet edip fevt olduğum gün techîz ve tekfînimden sonra üç yüz akçe iskāt-ı salâtıma ve üç yüz akçe tesbîhe ve beş yüz

akçe ta'âm ve sâir levâzıma verile ve yedinci günde beş yüz akçe verile iki hatm-i şerîf tilâvet olunup ve ta'âm tabh [oluna] ve kır[k]ıncı günde yedi yüz akçe verile iki hatm-i şerîf tilâvet olunup ta'âm tabh oluna ve sene başında sekiz yüz akçe verile üç hatm-i şerîf tilâvet olunup ta'âm tabh oluna ve mu'takım Mustafa'ya üç bin akçe verilip otuz hatm-i şerîf tilâvet edip sevâbın rûhuma ihdâ eyleye ve zimmetimde asla borcum yoktur.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Mahmud b. Abdullah, el-Hâc Memi Reis b. Abdullah, Murad b. Abdullah, Cafer b. Abdullah, Cavid Bey b. Abdullah, Ali Reis b. Abdullah, Memi Reis b. Nuri ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

178 [56-2] Muhterem Hatun bt. Hamza'nın, evini oğluna bey' bi'l-vefâ yoluyla sattığı

Muhterem Hâtun bt. Hamza, oğlu Mustafa b. Kasım mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip hâric-i Galata'da Piyâle Paşa mahallesinde vâki' olup bir beyt-i süflî ve iki beyt-i ulvî ve bir sofayı ve bir kuyuyu ve cüneyneyi ve muhavvatayı müştemil olup bir cânibi Bıçakçı ( ) mülküne ve bir cânibi Turhan ( ) mülküne ve bir cânibi Kalafatçı mülküne ve bir cânibi tarîk-i âma müntehî olan mülk menzilimi işbu hâmilü'l-kitâb oğlum mezkûr Mustafa'ya olan sekiz bin beş yüz akçeye bey' bi'l-vefâ tarîkiyle bey' edip menzil-i mezkûrun semenini zimmetimde mezbûr Mustafa'ya olan sekiz bin beş yüz akçe deynime takās eyledim üç yıla dek meblağ-ı mesfûru edâ edersem menzil-i mezkûru yine bana vere dedikde mukırra-i merkūmeyi mezkûr Mustafa vicâhen tasdîk edip kayd olundu.

Tahrîren fî evâhiri Safer sene 986.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Selamet el-İmâm, Musa b. Servet er-Reis, Sefer Reis b. Hamza, el-Hâc Memi b. İskender, el-Hâc Sefer ( ), Mustafa b. Ahmed, Cafer b. Abdullah, Memi b. Abdullah, el-Hâc İlyas b. Abdullah ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

179 [56-3] el-Hâc Memi Reis b. Abdullah'ın, amcasının oğlunun kendi mirasçısı olduğunu beyan ettiği

el-Hâc Memi Reis b. Abdullah meclis-i şer'-i şerîfde Hamza b. Haydar mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip mezbûr Hamza'nın babası mezkûr Haydar benim ammim oğludur benim min ciheti'l-usûbe vârisimdir verâsetim ona münhasırdır dedikde mezkûr Hamza tasdîk edip kayd olundu.

Tahrîren fî evâhiri Muharrem sene 986.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Mahmud b. Abdullah, Murad b. Abdullah, Cafer b. Abdullah, Cavid Bey b. Abdullah, Ali Reis b. Abdullah, Memi Reis b. Nuri ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

180 [57-1] Atanas v. Yorgi'nin donanmaya gitme taahhüdü

Atanas* v. Yorgi nâm zimmî meclis-i şer'de Hasan Reis b. Abdullah nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip sene 986 târihinde vâki' olan donanmaya bedel akçesi alıp gitmezsem beyliğe bin akçe deynim olsun ve anası Ergiri bt. Kalura nefsine kefil olup eğer gitmezse mezkûr Atanas ve Ergiri ve Dimitri Müslüman olalar inşâallah.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin b. Abdullah, Ferhad Reis b. Abdullah ve Mehmed b. Mustafa el-Kâtib ve Mustafa b. Yusuf el-Muhzır

181 [57-2, Arapça] Derviş Mehmed b. Subhi Ali Reis'in Rus asıllı câriyesini âzat ettiği

Derviş Mehmed b. Subhi Ali Reis, sarışın, açık kaşlı, orta boylu Rûsiyyetü'l-asl, şakağında iki et beni olan hâmile-i kitâb Gülşen bt. Abdullah nâm câriye-i memlûkesini hasbeten lillâhi te'âlâ ve taleben li merzâtihî âzâd etti.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Selamet el-İmâm, Midillili Ali Reis b. Abdullah, Nasuh Reis b. Abdullah, Musa Reis b. Mürüvvet, Ahmed Çelebi b. Zeynelabidin el-İmâm, Hasan b. Abdullah el-Müezzin ve Mustafa b. Yusuf el-Muhzır ve gayruhüm

182 [57-3, Arapça] Hümâ bt. Abdullah'ın, câriyesini âzat ettiği

Hümâ bt. Abdullah, buğday tenli, açık kaşlı, kara gözlü, orta boylu ve yüzünde lisân-ı Türkî'de çiçek bozuğu deyû bilinen bir illet bulunan hâmile-i kitâb Gülizar bt. Abdullah nâm câriyesini hasbeten lillâhi te'âlâ ve taleben li merzâtihî âzâd ettiğini ikrâr etti.

Şuhûdü'l-hâl: es-Sâbikūn el-mezbûrûn

183 [57-4] Todor v. Todor nam zimmî ile Haydar Ağa b. Abdurrahman'ın aralarındaki bağ satışından çıkan ihtilafta sulh olmaları

Todor v. Todor nâm zimmî, meclis-i [şer'de] işbu hâmilü'l-kitâb fahrü'l-a'yân müteferrika zümresinden Haydar Ağa b. Abdurrahman mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip mukaddemâ mezkûr Haydar Ağa'dan hâric-i Galata'da Pelitçik kurbunda vâki' olup bir cânibi kapıcı Sinan b. Abdullah mülküne ve bir cânibi dahi Derviş Çelebi b. Hasan mülküne ve bir cânibi Martin Yahudi mülküne ve bir cânibi tarîk-i âma müntehî olan bir bağı cemî'-i tevâbi' ve levâhıkıyla yirmi bin akçeye iştirâ edip üç bin akçesin verip bâkī on yedi bin akçesin sene hamse ve semânîn ve tis'a mi'e'de

* Metinde "Atanos".

vâki‘ olan Kasım gününde verecek olup eğer zikr olunan Kasım gününde vermezsem bey‘imiz bey‘ olmasın deyû hîn-i akidde şart eylemiş idik zikr olunan Kasım gününde teslîme kādir olmayıp âciz olmağın zikr olunan bağdan şart-ı mezkûr üzre ferâgat mezkûr Haydar Ağa dahi sene-i mezbûrede kabz ettiğim mahsûle müte‘allik da‘vâdan benim zimmetimi ibrâ eyleyip ve teslîm ettiğim üç bin akçeyi dahi bana yine teslîm eyledi ben kabz edip ve sene sitte ve semânîn ve tis‘a mi’e’de zikr olunan bağın bel‘ine ve zirâ‘atine ettiğim harcdan arz-ı hâliyesine ekdiğim hubûbâtdan ferâgat edip husûs-ı mezbûra müte‘allik da‘vâdan ve bi’l-cümle küllî ve cüz’î zikr olunan bağ harcına ve hubûbâta vesâir umûra müte‘allik olan da‘vâlardan zimmetini ibrâ ve iskāt eyledim mezkûr Ağa dahi bağ mahsûlüne vesâir husûsa müte‘allik olan da‘vâdan benim zimmetimi ibrâ eyledi biri birimiz ile min ba‘d da‘vâmız ve nizâ‘ımız yoktur dedikde mukırr-ı merkūmu mukarrun lehü’l-mezbûr vicâhen tasdîk eyleyip kayd olundu.

Fî evâhiri Safer sene 986.

Şuhûdü’l-hâl: Mehmed b. Selâmet el-İmâm, Ahmed Çelebi b. Şeyh Mehmed, Ali b. Abdullah el-Kâtib, Ahmed Bey b. Abdullah el-Kâtib, Mahmud b. Abdullah, Sefer Kethüdâ Kâtib-i mahzen, Hüsrev Ağa b. Abdullah, Ahmed Bey b. Abdullah, Mustafa b. Yusuf el-Muhzır ve gayruhüm mine’l-hâzırîn

184 [58-1] Fâtıma bt. Memi Reis ve Âişe bt. İskender’in kendilerine intikal eden evdeki hisselerini Ali Çelebi b. Memi Reis’e sattıkları

Fâtıma bt. Memi Reis ve Âişe bt. İskender taraflarından husûs-ı âti’z-zikri ikrâra Mehmed b. Abdullah er-Reis ve Mustafa Reis b. Abdullah şehâdetleri ile vekâleti sâbit Mustafa b. İbrahim meclis-i şer‘-i şerîfde işbu hâmilü’l-kitâb Ali Çelebi b. Memi Reis mahzarında ikrâr ve i‘tirâf edip mahrûse-i Galata’da Şehsuvar mahallesinde vâki‘ olup iki beyt-i süflî ve üç beyt-i ulvî ve muhavvatayı müştemil olup bir cânibi Nisâ Hâtun bt. Sinan mülküne ve iki tarafı Fâtıma Hâtun bt. Veli mülküne ve bir cânibi tarîk-i hâssa müntehî olan menzillerin müvekkilem mezbûre Fâtıma’ya babasından intikāl eden rub‘ hissesi mezbûr Ali Çelebi’ye dört bin iki yüz kırk dört akçeye bey‘ edip semen-i merkūmu bi’t-tamâm alıp kabz ve menzil-i mezbûrdan Naime’ye intikāl eden rub‘ hisse mezbûre Naime fevt olup mezkûretân müvekkilelerim ile merkūm Ali Çelebi’ye intikāl etmiş idi zikr olunan Naime hissesin dahi mezbûre Naime’nin nafakası deyni için mesfûretân müvekkilelerim rızâlarıyla mezkûr Ali Çelebi’ye kendi hissesiyle bile dört bin iki yüz kırk dört akçe hesâbı üzre verip mezbûre Âişe Naime’nin nafaka-i mefrûzası için kendiye âid olacak bin yedi yüz kırk akçesin alıp kabz eyledikden sonra bâkī kalan meblağdan bi hasebi’l-kısme dört yüz kırk beş akçe dahi südüs alıp ve mezbûre Fâtıma dahi bâkī kalan meblağdan bi hasebi’l-kısme nısf hisse bin üç yüz otuz yedi akçe alıp menzil-i

mezbûrda mezkûretân müvekkilelerimin bi vechin mine'l-vücûh hisseleri kalmadı zikr olunan menziller ve sâir muhallefâta müte'allik olan da'vâdan mezkûr Ali Çelebi'nin zimmetini ibrâ eylediler dedikde mukırr-ı merkūmu mukarrun-leh vicâhen tasdîk edip kayd olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Mehmed el-Müezzin, Mustafa b. Hasan, Ömer b. Ali, Mehmed b. el-Hâc Abdullah, Mehmed Reis b. Bâli, el-Hâc Mehmed b. Habib el-Muhzır, Mustafa b. Yusuf el-Muhzır

185 [58-2, Arapça] Aynî Hatun bt. Ali'nin, Rus asıllı câriyesini âzat ettiği

Aynî Hâtun bt. Ali, sarışın, açık kaşlı, gök gözlü, orta boylu, Rusiyyetü'l-asl ve sağ yanağında eser-i cerh bulunan Kâmile bt. Abdullah nâm câriyesini hasbeten lillâhi te'âlâ âzâd etti.

Şuhûdü'l-hâl: Kurd Çelebi b. Menteş, Mehmed b. Abdullah Türbedâr, Mehmed b. Sefer el-Hâfız, Yusuf b. Sefer Sütçü, Hasan b. Abdullah, Ahmed Çelebi b. Aynî, Cafer b. Mustafa Müezzin, Hasan b. Cafer ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

186 [58-3, Arapça] el-Hâc Nasuh b. Ahmed'in, kölesini sözleşmeli olarak âzat ettiği

El-Hâc Nasuh b. Ahmed, sarışın, açık kaşlı, gök gözlü, uzun boylu, sol gözü yanında kızıl ben bulunan Ferhad b. Abdullah nâm abd-i memlûkünü sekiz bin akçeye kitâbete kesdiğini, şu anda ise meblağ-ı merkūmu kendi eliyle tâm ve kâmil olarak ödediğini ve üzerinde kitâbet bedelinden bir akçe kalmadığını ikrâr etti. Abd-i mezbûr bu sûretle sâir ahrâr-ı asliyyîn gibi hür oldu.

Şuhûdü'l-hâl: Nurullah b. Mustafa, Hasan Halîfe b. Mehmed, Mustafa b. Abdullah, Ahmed Çelebi b. İsa, Mustafa b. Sevindik el-Müezzin, el-Hâc Süleyman b. Abdullah, Mahmud b. Abdullah

187 [59-1, Arapça] Müteveffa Mesud'un maraz-ı mevtindeki borç ikrarının sübutu

Mehmed b. Abdullah ve İbrahim Çelebi b. Timurhan nâm kimesneler, müteveffâ Mesud'un Mahmud nâm sagīr oğlunun vasîsi Ali Bey b. Abdullah mahzarında, Servinaz bt. Abdullah'dan sâdır olan da'vâda şöyle şehâdet ettiler ki, müteveffâ-yı mezbûr maraz-ı mevtinde, zimmetinde karz-ı şer'îden altı yüz altmış akçe borcu olduğunu bizim yanımızda ikrâr ve i'tirâf etti. Şehâdetleri ba'de ri'âyeti şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' makbûl ve mu'teber olmağın mûcebince hükm edildi.

Evâhiri Safer sene 986.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa b. Yusuf el-Muhzır ve Mustafa b. Kerim el-Muhzır ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

188 [59-2, Arapça] Ali Bey b. Abdullah'ın vasî nasbedildiği

Hâkim, hâmil-i kitâb Ali Bey b. Abdullah'ı, babası bundan akdem fevt olan Mahmud b. Mesud nâm sagīre hıfz-ı emvâl ve zabt-ı ahvâli için vasî nasb etti. Ali Bey de vesâyet-i mezbûreyi kabûl etti.

Evâhiri Safer sene 986.

Şuhûdü'l-hâl: Ramazan b. Karaca, Yusuf b. Abdullah el-Müezzin ve Ali Bey b. Abdullah ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

189 [59-3, Arapça] Şâkire bt. Ali Bey'in üç bin akçe mehir alacağı iddiasının kabulü

Ramazan b. Karaca ve Yusuf b. Abdullah nâm kimesneler, babası bundan akdem fevt olan Mahmud b. Mesud nâm sagīrin vasîsi Ali Bey b. Abdullah mahzarında, Şâkire bt. Ali Bey'den sâdır olan da'vâda şehâdet ettiler ki, müdde'iyye-i mezbûrenin müteveffâ-yı merkūmun zimmetinde nikâhı esnâsında ma'kūdun aleyh olan mehr-i müecceli cihetinden râyicü'l-vakt üç bin akçe hakkı vardır.

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâhiri Safer sene 986.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Sâbikūn

190 [59-4, Arapça] Mesud isimli kişinin vasiyeti

Ramazan b. Karaca ve Yusuf b. Abdullah nâm kimesneler, babası bundan akdem fevt olan Mahmud b. Mesud nâm sagīrin vasîsi Ali Bey b. Abdullah mahzarında şöyle şehâdet ettiler ki, müteveffâ-yı mezbûr Mesud, techîz ve tekfîni ve Kur'ân-ı azîm tilâveti ve ta'âm ve eyyâm-ı mu'tâdede fukarâya tasadduk için dört bin akçe vasiyyet etti ve sonra vasiyyeti üzre öldü. Şehâdetleri ba'de şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' mu'teber ve makbûl olmağın mûcebince hükm edildi.

Şuhûdü'l-hâl: es-Sâbikūn

191 [59-5, Arapça] Mahmud b. Mesud adlı çocuk için nafaka takdir edildiği

Hâkim, babası fevt olan Mahmud b. Mesud nâm sagīrin nafakası, kisvesi ve sâir ihtiyâcları için babasından kendisine intikāl eden mallardan alınmak üzre

annesi Şâkire bt. Ali'nin talebiyle, zeylde geçen târihden i'tibâren yevmî üç akçe farz ve takdîr etti ve annesi Şâkire bt. Ali'ye vasî Ali Bey b. Abdullah mahzarında istidâneye izin verdi.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Abdullah Reis-i muhzırân, es-sâbikūn

192 [60-1] Haydar Ağa b. Abdülmennân'ın içinde ev de olan bahçesini Derviş Çelebi b. Hasan'a sattığı

Fahrü'l-a'yân Haydar Ağa b. Abdülmennân meclis-i şer'de Derviş Çelebi b. Hasan mahzarında ikrâr edip hâric-i Galata'da Pelitçik kurbunda vâki' olup üç beyt-i süflî ve üç beyt-i ulvî ve iki cüneynesi ve altında su kuyusuyla bir köşkü ve iki kapıyı ve eşcâr-ı müsmirre ve gayr-ı müsmirreyi ve sülüsân mikdârı bağ ve sülüs mikdârı arz-ı hâliyeyi ve muhavvatayı müştemil olup bir cânibi kapıcı Sinan b. Abdullah mülküne ve bir cânibi müşterî-i mezbûr mülküne ve bir cânibi Martin Yahudi mülküne ve bir cânibi tarîk-i âma müntehî olan bahçeyi cemî'-i tevâbi' ve levâhıkıyla mezkûr Derviş Çelebi'ye yirmi bin akçeye bey' edip meblağ-ı mezbûru bi't-tamâm alıp kabz eyledim dedikde mukırr-ı merkūmu mezkûr Derviş Çelebi vicâhen tasdîk edip kayd olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi b. Selamet el-İmâm, Ahmed Çelebi b. Mehmed, Ali b. Abdullah el-Kâtib, Sefer Kethüdâ Kâtib, Ahmed b. Derviş el-Hayyât, Memi b. Abdullah Bâd-bân[î], el-Hâc Memi b. İskender el-Hayyât, el-Hâc Mehmed b. Abdullah, Mehmed Çelebi b. Dâye, Hasan b. Hüsam el-Müezzin, Hasan b. Abdullah el-Müezzin, Mustafa Bey b. Abdullah es-Sipâhi ve Mustafa b. Yusuf el-Muhzır ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

193 [60-2, Arapça] Ahmed Reis b. Mehmed Reis'in Frenk asıllı kölesini sözleşmeli olarak âzat ettiği

Ahmed Reis b. Mehmed Reis asâleten ve merhûm Mehmed Reis'in eytâmına vasî olan İskender Reis b. Abdullah vesâyeten ikrâr ve i'tirâf ettiler ki, sarışın, açık kaşlı, koyun gözlü, orta boylu Efrenciyyü'l-asl ve başında eser-i cerh ve sol kaşı tarafında iki et beni bulunan hâmil-i hâze'l-kitâb Mustafa b. Abdullah nâm abd-i memlûklerini bin iki yüz akçesini kabz ederek cem'an üç bin akçe meblağ-ı mu'ayyen karşılığında asâleten ve vekâleten âzâd ettiler.

Şuhûdü'l-hâl: Siyâmi b. Mehmed, Ali Hoca b. Mehmed ve Derviş b. Mustafa ve Mustafa b. Yusuf Muhzır

194 [60-3, Arapça] Sümeyye bt. Hamza'nın, câriyesini âzat ettiği

Sümeyye bt. Hamza kıbelinden âzâd etmeye vekâleti el-Hâc Mehmed b. Yusuf ve Ali b. Yusuf'un şehâdetleriyle sâbit olan vekîl Veli Reis b. Yunus ikrâr etti ki, müvekkile-i mezbûresi, hâmile-i kitâb esmer, açık kaşlı, orta boylu, parlak yüzlü, alnında ve sol şakağında eser-i cerh bulunan Fâtıma bt. Abdullah nâm câriyesini hasbeten lillâhi te'âlâ âzâd etti.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Abdullah, Mehmed Çelebi b. Murad İmâm ve Mahmud Hoca ve Hüseyin b. Abdullah ve Mustafa b. Yusuf Muhzır ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

195 [61-1, Arapça] Şaban Bey b. Yahya Paşa'nın, Frenk asıllı kölesini âzat ettiği

Şaban Bey b. Yahya Paşa kıbelinden vekâleti Ahmed Çelebi b. Mehmed ve Mahmud b. Mehmed'in şehâdetleriyle sâbit olan vekîl-i mutlak Cafer Çelebi b. Mehmed ikrâr etti ki, müvekkil-i mezbûru, sarışın, açık kaşlı, gök gözlü, orta boylu, Efrenciyyü'l-asl ve kafasında eser-i cerh olan hâmil-i kitâb Cano v. Anton nâm abd-i memlûkünü hasbeten lillâhi te'âlâ ve taleben li merzâtihî âzâd etti.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi Müderris, Mehmed Çelebi b. Mustafa, Sefer Kethüdâ b. Abdullah, İbrahim Çelebi, el-Hâc Yakub b. Evren, Mustafa b. Yusuf el-Muhzır ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

196 [61-2] Arazi ihtilafının sulh yoluyla halli

Veli b. Hayreddin ve vâlidesi Züleyha bt. İskender nâm Hâtun meclis-i şer'-i şerîfde işbu hâmiletü'l-kitâb merhûm Süleyman Reis'in zevcesi Fâtıma bt. Sinan'ın vekîl-i şer'îsi olan Ahmed Halîfe b. Abdullah mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip mukaddemâ Kasım[paşa] kurbunda Çatma Mescid mahallesinde vâki' olup bir cânibi mezbûre Fâtıma ve bir cânibi Haydar b. Abdullah el-Kayyım mülküne ve bir cânibi mezbûr Veli mülküne ve bir cânibi Belkıs Hâtun bt. Kasım Paşa mülküne müntehî olup bin sekiz zirâ' tûlü ve on zirâ' arzı olan arz-ı hâliye[yi] mezkûr Süleyman Reis'e altı bin akçeye bey' edip meblağ-ı mezbûru alıp kabz eyleyip birkaç yıl mürûr ettikden sonra mezkûr Reis mezbûre Fâtıma'ya bey' edip fevt oldukdan sonra mukaddemâ ettiğimiz bey' şart ile ve gabn-i fâhişle olmuşdur deyû arz-ı mezkûreye müte'allik da'vâ ve nizâ' eylemiş idik hâlâ mezbûre Fâtıma'nın vekîli Ahmed Halîfe elinden iki bin akçe bedel-i sulh alıp mezbûre Fâtıma'nın zimmetini ibrâ ve iskāt eyledik min ba'd arz-ı mezkûreye müte'allik da'vâmız ve nizâ'ımız yoktur dediklerinde mukırr-ı merkūmu mukarrun-lehü'l-mesfûr vicâhen tasdîk edip kayd olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin b. İlyas el-Müezzin, el-Hâc Mehmed b. Mahmud el-Müezzin, el-Hâc Murad b. Abdullah el-Kassâb, usta Ali b. Mahmud, usta Hüsrev b. Abdullah ve usta Pervâne b. Abdullah

197 [61-3, Arapça] Memi Reis b. Abdullah'ın terekesinin üçte biriyle insanlara hayır ve hasenatta bulunulması için vasiyeti

Ali Çelebi b. Ahmed ve Hüsrev b. Abdullah nâm kimesneler, müteveffâ Memi Reis b. Abdullah'ın zevcesi Senâ Hâtun bt. Hüsam Reis kıbelinden vekâleti, Muslihiddin Reis b. Abdullah ve Mustafa b. Yusuf'un şehâdetleriyle sâbit olan vekîl İskender b. Abdullah mahzarında, hâmil-i kitâb Ahmed Reis b. Mehmed Reis'ten sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müteveffâ-yı mezbûr ölmeden önce sülüs-i malını vasiyyet etti ve mezbûr Ahmed'i vasiyyetinin tenfîzine vasiyy-i muhtâr nasb etti ki eyyâm-ı mu'tâdede insanlara hayır ve hasenâtda bulunsun ve sonra vasiyyeti üzre vefât etti. Şehâdetleri ba'de şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' mu'teber ve makbûl olmağın mûcebince hükm edildi.

Şuhûdü'l-hâl: Abdülcelil b. İbrahim, Hasan b. Hamza Müezzin, Memi b. Abdullah, Siyâmi b. Mehmed, Derviş b. Mustafa ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

198 [62-1, Arapça] Perviz Bey'in, Frenk asıllı câriyesini âzat ettiği

Merhûm Perviz Bey'in oğulları Mustafa Çelebi ve Mahmud, mezbûr babalarının hâl-i sıhhat ve kemâli aklında hâmile-i hâze'l-kitâb buğday tenli, açık kaşlı, orta boylu, koyun gözlü, Efrenciyyetü'l-asl ve alnında eser-i cerh bulunan Mihriban bt. Abdullah nâm câriye-i memlûkesini hasbeten lillâhi te'âlâ ve taleben li merzâtihî âzâd ettiğini ikrâr ettiler.

Şuhûdü'l-hâl: Rıdvan Bey b. Abdullah, Mahmud b. Abdullah, Şaban Bey b. Abdullah, Süleyman b. Abdullah, Hızır b. Abdullah, Behram b. Abdullah ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

199 [62-2] Mahreme bt. Hamza ve vasîsi olduğu oğlunun birbirinin zimmetlerini karşılıkla ibrâ ettikleri

Mahreme bt. Hamza, meclis-i şer'de oğlu Mustafa b. Kasım Reis mahzarında ikrâr ve i'tirâf [edip] mukaddemâ mezbûr Mustafa'ya vasiyye olduğumda vasiyy-i sâbık elinden otuz iki bin akçe ba'zı nakid ve ba'zı zimem-i nâsdan kabûl ettiğimden sonra mezkûr Kurd yevmî dört akçe nafaka takdîr ettirip yedi sekiz yıl mikdârı asl-ı mâldan ve murâbahadan infâk eyledim ve kendi bâliğ oldukdan

sonra ba'zı zimemden akçe kabz edip kaftanlar ve esbâblar edinmişdir ve bi'l-cümle hâlâ benim zimmetimde asl-ı mâldan ve ribhden yirmi dört bin akçeden gayrı nesne kalmadı zikr olunan yirmi dört bin akçeyi tahsîl ediverin deyû mültezim olup zikr olunan yirmi dört binden ziyâde mezbûr Mustafa'nın benim zimmetimde hakkı ve benim dahi mezbûr Mustafa zimmetinde nafakadan vesâir vücûhdan min ba'd hakkım yoktur zikr olunan yirmi dört bin akçeye müte'allik olan da'vâdan gayrı sâir hukūka müte'allik olan da'vâdan biribirimizin zimmetini ibrâ eyledik dediklerinde mukırr-ı merkūmu mukarrun-lehü'l-mesfûr vicâhen tasdîk edip kayd olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Selamet el-İmâm, el-Hâc Memi b. İskender, Sefer Reis b. Hamza, Musa Reis b. Servet, Mustafa b. Ahmed, Cafer b. Abdullah, Memi b. Abdullah, Sefer b. Ferhad, Muslihiddin Reis, Süleyman Reis, Mustafa b. Yusuf el-Muhzır ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

200 [62-3, Arapça] Mahmud Bey b. Abdullah'ın Çerkez asıllı kölesini âzat ettiği

Mahmud Bey b. Abdullah, sarışın, açık kaşlı, koyun gözlü, orta boylu, Çerkeziyyü'l-asl, kel ve alnında eser-i cerh bulunan Süleyman b. Abdullah nâm abd-i memlûkünü hasbeten lillâhi te'âlâ ve taleben li merzâtihî âzâd etti.

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Bey b. Abdullah ve Hasan b. Abdullah ve Murad b. Abdullah ve Murad b. Mahmud el-Müezzin ve Mehmed b. Mustafa el-İmâm ve Ali b. Abdullah yaya, Mahmud b. Pîrî, Bayezid Bey b. Abdullah, türbeci Hacı ve Mustafa b. Yusuf el-Muhzır

201 [63-1, Arapça] İbrahim Reis b. Mehmed'in, Arnavut asıllı kölesini âzat ettiği

İbrahim Reis b. Mehmed kıbelinden âzâd ikrârına vekâleti, Abdurrahman b. Mehmed ve el-Hâc Ömer b. Abdülvâhid şehâdetleriyle sâbit olan vekîl Ahmed b. Abdülcelil müvekkil-i mezbûrun sarışın, açık kaşlı, koyun gözlü, orta boylu, Arnavudiyyü'l-asl ve alnında eser-i cerh bulunan ve sağ eli sakat olan hâmil-i kitâb Ali b. Abdullah nâm abd-i memlûkünü hasbeten lillâhi te'âlâ ve taleben li merzâtihî âzâd ettiğini ikrâr etti.

Şuhûdü'l-hâl: Ali Reis b. Abdullah el-Kâtib, İskender b. Abdullah, el-Hâc b. Mesud, el-Hâc Ömer ve Perviz Bey ibney Abdullah ve Mustafa b. Yusuf el-Muhzır ve Mustafa Çelebi

202 [63-2] Taşçıoğlu Hasan'ın el-Hâc Hüseyin Vakfı'ndan aldığı ödüncü ödediği

El-Hâc Mehmed b. Habib nâm kimesne meclis-i şer'de ikrâr edip mütevellîsi olduğum el-Hâc Hüseyin vakfı'ndan Taşçıoğlu Hasan zimmetinde mütevellî-i sâbık verip sâbit olan bin akçeyi alıp kabz eyledim dediği kayd-ı sicil olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Bey b. Abdullah, Mahmud b. Ahmed ve Mustafa b. Yusuf el-Muhzır ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

203 [63-3, Arapça] el-Hâc Hüseyin Vakfı'nın, Hasan'a ödünç verdiği

Mehmed b. Abdullah ve Mehmed b. Ali, babası vefât eden Ahmed b. Hasan nâm sagīrin vasîsi Hamza Bey b. Abdullah ve müteveffâ Hasan'ın zevcesi Nesli Hâtun mahzarlarında, merhûm el-Hâc Hüseyin vakfı'nın önceki mütevellîsi Ferhad b. Abdullah'dan sâdır olan da'vâda şöyle şehâdet ettiler ki, vakf-ı mezbûrun merhûm Hasan'ın zimmetinde karz-ı şer'î cihetinden bin akçe hakkı olduğu hâlde mezbûr Hasan fevt oldu ve meblağ-ı merkūm üzerinde kaldı. Müddeî-i mezbûra meblağ-ı merkūmu herhangi bir şekilde almadığına dâir yemîn verilmesinden ve şâhidlerin şehâdetlerinin ba'de şerâiti'l-kabûl inde'ş-şer' mu'teber ve makbûl olmasının ardından mûcebince hükm edildi.

Evâhiri Safer sene 986.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Mehmed b. Habib Muhzır, Mustafa Bey b. Abdullah, Mahmud b. Ahmed ve Mustafa b. Yusuf el-Muhzır ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

204 [63-4] Nesli Hatun'un müteveffa kocasından intikal eden hisseyi ve mehr-i müeccelini aldığı

Nesli Hâtun bt. Tâî meclis-i şer'-i şerifde sagīr oğlu Ahmed b. Hasan'ın vasîsi olan Hamza Bey b. Abdullah mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip sâbıkan zevcim iken mezbûr Hasan fevt olup mehr-i müeccelimden zimmetinde bin akçe kalmış idi hâlâ zikr olunan bin akçeyi ve mezbûr Hasan'dan intikāl [eden] sümün hisse altı yüz doksan dokuz akçeyi ve oğlum Mahmud'dan intikāl eden sülüs hisse dört yüz yirmi akçeyi mezbûr Hamza Bey elinden bi't-tamâm ve'l-kemâl alıp kabz eyledim min ba'd da'vâm kalmadı dediği kayd olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa b. Abdullah, Ahmed b. Abdullah Topçu, el-Hâc Hasan b. Kılağuz, Musa Çelebi b. Mustafa ve Mehmed Çelebi b. Mustafa ve Mustafa b. Yusuf

205 [64-1] Merhum Mesud Bey b. Abdullah'ın muhallefâtı

Merhûm Mesud Bey b. Abdullah'ın Galata'ya tâbi' Hasköy'de bulunan muhallefâtı. El-vâki' tahrîruhû fî evâhiri Safer sene 986.

Serâserî	283
Kırmızı dolama	192
Üç makrama	55
Kılıç bir	50
Sahan iki	10
Kırmızı ferâce	302
Şalvar siyah	92
Köhnece bir çakşır	3
Bir don bir gömlek	29
Sandık bir	20
Sürmâî kutnî	195
Yeşil mukaddem kuşak	57
Tülbent bez	16
Tülbent-i diğer	18
Bir mücevveze ve bir kavuk	12
Bir sandık	10
Yeşil ferâce	110
Zıbın kırmızı	9
Üç dâme? Tabak	28
İki sadak	13
Kuşak-ı Acemî	75
Ferâce köhne	62
Yağmurluk	172
Dizlik köhne	11
Don ma'a gömlek	39
Tülbent örtüsü	15
Sürmâî çakşır	12
Sürmâî dolama	205
Tülbent	22
Köhne gecelik	5

Destmâl vele	9
…?	28
Çizme ma'a pabuç	70
Feres-i …? 1	90
Keman ma'a tîrkeş	50
Eyer oyan	15
Abayî	70
Kolan	10
Matara …?	15
Kırba bez	70
Çadır-ı nısf	320
Câriye Peymâne	3.000
Nakdiyye mevcûd	10.000
Cem'an yekûn	17.269
Minhâ ed-deyn el-müsbet li mehri'z-zevce Şâkire bt. Ali Bey meblağ	3.000
ed-Deyn el-müsbet li Servinaz bt. Abdullah meblağ	660
Dellâliyye ve hammâliyye	101
el-Bâkī ba'de'd-deyn meblağ	13.503
Minhâ ber mûceb-i vasiyyeti sülüs-i mâl meblağ	4.501
el-Bâkī beyne'l-verese meblağ	9.006
Minhâ hisset-i zevce Şâkire	1.125
Hisset-i ibn Mahmud	7.875
Minhâ resm-i hüccet meblağ	45
Minhâ resm-i hüccet li vechi vesâyet ve resm-i kısmet meblağ	75
el-Bâkī	7.800

206 [64-2] Mahmud b. Mesud'a nafaka takdir olunduğu

Sebeb-i tahrîr budur ki Mahmud b. Mesud'a mezbûre Şâkire talebiyle yevmî üç akçe nafaka takdîr olundu.

Tahrîren fî evâhiri Saferi'l-muzaffer sene sitte ve semânîn ve tis'a mi'e.

207 [64-3] Peymâne adlı câriyenin vasiyet yoluyla âzat edildiği

Sebeb-i tahrîr-i hurûf oldur ki müteveffâ-yı mezbûr Peymâne nâm câriyesini veresem âzâd etsinler deyip vasiyyet ettiği şer'le sâbit olup müfti-i enâmın fetvâsı mûcebince sülüs-i malından âzâd olması mukarrer olmuşdur.

Şuhûdü'l-hâl: Ramazan b. Karaca el-İmâm ve Yusuf b. Abdullah el-Müezzin ve Ali Bey b. Abdullah ve İbrahim Çelebi b. Timurhan ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

208 [65-1] Aynî bt. Abdülmennân'ın alacak iddiasının kabulü

Aynî bt. Abdülmennân nâm hâtun müteveffâ zevci Sinan b. Hasan'ın kızı Şem'î ve Ahmed b. Hasan b. Sinan nâm sagīrinin kıbel-i şer'den vasîsi olan Hamza Bey b. Abdullah'ı meclis-i şer'-i şerîfe ihzâr ve mahzarında da'vâ ve takrîr-i merâm edip mukaddemâ mezbûr Sinan'dan mahrûse-i Kostantıniyye'de Davud Paşa mahallesinde altı bin akçeye bir menzil iştirâ edip meblağ-ı mezbûr teslîm edip ve menzil-i mezkûru kabz edip ba'dehû mezkûr Sinan fevt olucak menzil-i mezkûra Hasan nâm kimesne müstehık çıkıp menzil-i mezbûr şer'le mezkûr Hasan'a hükm olunup zikr olunan altı bin akçe mesfûr Sinan'ın zimmetinde kalmışdır hâlâ muhallefâtından taleb ederim deyip mezbûrân Hamza Bey ve Şem'î'ye suâl olundukda inkâr birle cevâb vermeğin müddeiyye-i mezbûreden sıdk-ı makāli üzre beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden ve sikāt-ı muvahhidînden Hasan Halîfe b. Ali el-İmâm ve Ahmed Halîfe b. Abdullah da'vâsına mutâbık ve takrîrine muvâfık edâ-i şehâdet-i şer'iyye ettiklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olup meblağ-ı mezbûr mezkûr Sinan'ın muhallefâtından hükm olunup bi't-taleb kayd olunup sûreti yed-i tâlibe def' olundu.

Tahrîren fî evâhiri Saferi'l-muzaffer sene 986.

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim b. Abdullah en-Nâzır, el-Hâc Ali b. Abdullah, Memi Reis b. Abdullah, Mehmed Çelebi b. Mustafa ve Mustafa b. Mehmed ve Mustafa b. Yusuf el-Muhzır

209 [65-2] Aynî Hatun bt. Abdullah'ın alacağını kısmen aldığı

Aynî Hâtun bt. Abdullah meclis-i şer'de Şem'î bt. Sinan ve Ahmed b. Hasan b. Sinan nâm sagīrin vasîsi olan el-Hâc Hamza b. Abdullah nâm kimesne mahzarında

ikrâr ve iʻtirâf edip zevcim mezkûr Sinan zimmetinde iki bin akçe mehr-i müeccelden ve altı bin akçe dahi mezkûr Sinan'dan iştirâ edip istihkāk-ı şerʻî elimden aldıkları ev bahâsından sekiz bin akçe olmuş idi hâlâ mezbûr Sinan fevt olup muhallefâtı deyne vefâ etmeyip kesr gelmeğin yedi bin yedi yüz altmış akçe alıp kabz ettim dedikde mukırra-i mezbûreyi mezkûrân Hamza Bey ve Şemʻî vicâhen tasdîk ettiklerinden sonra bi't-taleb kayd olundu ve sûreti yed-i tâlibe defʻ olundu.

Tahrîren fî evâhiri Saferi'l-muzaffer fî sene 986.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çavuş b. Ahmed, Mehmed b. Mustafa, Musa b. Mustafa, İbrahim Halîfe el-Kâtib

210 [65-3] Şemʻî bt. Sinan ile Ümmügülsüm bt. Mehmed'in nafaka, mehir ve evle ilgili davalarda sulh oldukları

Şemʻî bt. Sinan meclis-i şerʻde Ümmügülsüm bt. Mehmed mahzarında ikrâr [edip] mezbûre Ümmügülsüm sagīre iken nafaka takdîr ettirip iki bin sekiz yüz akçe nafaka-i mefrûze isbât edip ve altı bin akçe dahi sâbıkan zevcim Mehmed zimmetinde mehr-i müeccelimden kalıp cemʻan sekiz bin sekiz yüz akçe olur mezbûre Ümmügülsüm mesfûr Mehmed'in muhallefâtın kabz eylemeğin Ümmügülsüm'den taleb etmiş idim hâlâ muslihûn tavassutuyla Ümmügülsüm elinden bin sekiz yüz akçe bedel-i sulh alıp zikr olunan nafakaya ve mehr-i müeccele ve Eyyûb-i Ensârî'de vâkiʻ olan Ümmügülsüm elinde olan menzile müteʻallik daʻvâ [dan] zimmetini ibrâ eyledim dedikde Ümmügülsüm dahi mezkûr Sinan sâbıkan bana vasî olup baʻzı kitâblar ve esbâblarını beyʻ [edip] iki bin yedi yüz akçe hâsıl olup zimmetinde kalmışdır deyû daʻvâ eylemiş idi hâlâ ol dahi babası mezkûr Mehmed'in cemîʻ-i muhallefâtına müteʻallik daʻvâdan benim zimmetimi ve Aynî Hâtun'un zimmetini ve Ahmed b. Hasan'ın zimmetini ibrâ eyledi dedikde mukırra-i merkūmeyi mesfûre Ümmügülsüm cemîʻ-i ikrârında tasdîk edip bi't-taleb kayd olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Hamza Bey b. Abdullah el-Mütevellî, Receb b. Abdurrahman, Ahmed b. Abdullah, Musa Çelebi b. Mustafa, Mehmed Çelebi b. Mustafa, İbrahim Halîfe el-Kâtib

211 [66-1] Mustafa b. Bâli'nin Şemʻî bt. Sinan'ın zimmetini ibrâ ettiği

Mustafa b. Bâli nâm kimesne meclis-i şerʻ-i şerîfde işbu hâmiletü'l-kitâb Şemʻî bt. Sinan nâm hâtun mahzarında ikrâr ve iʻtirâf edip hazret-i Ebî Eyyûb Ensârî tevâbiʻinden Kasımpaşa mahallesinde vâkiʻ olup bir cânibi Ahmed Bey b. Abdullah mülküne ve bir cânibi Yasemin bt. Abdullah mülküne ve bir cânibi tarîk-i hâssa ve bir cânibi tarîk-i âma müntehî olan menzili mukaddemâ mezbûre Şemʻî,

Hızır Çelebi b. ( ) nâm kimesneye bey‘ edip ve mezbûr Hızır Çelebi dahi yedi bin akçeye bana bey‘ edip ba‘zı binâlar ihdâs ettiğimden sonra Ümmügülsüm bt. Mehmed nâm Hâtun menzil-i mezkûra müstehık çıkıp şer‘le elimden aldıkdan sonra menzil-i mezbûrun semenine ve binânın kıymetine mezbûr Hızır Çelebi’ye mürâca‘at ettiğimde mezbûre Şem‘î’den altı bin yedi yüz akçe ev bahâsından ve dört bin iki yüz doksan akçe binâ kıymetinden cem‘an on bin dokuz yüz doksan akçe olur cümlemizin rızâsıyla havâle-i şer‘iyye edip ben dahi havâleyi kabûl etmiş idim hâlâ mezbûre Şem‘î elinden yedi bin üç yüz yetmiş akçe alıp bâkīsinden zimmetini ibrâ eyledim ve bi’l-cümle menzil-i mezbûra ve binâya ve sâir mu‘âmelâta müte‘allik olan küllî ve cüz’î da‘vâlardan mezbûre Şem‘î’nin zimmetini ibrâ ve iskāt eyledim min ba‘d bi vechin mine’l-vücûh ve sebebin mine’l-esbâb da‘vâm ve nizâ‘ım yoktur dediği kayd olundu.

Şuhûdü’l-hâl: Mustafa b. Abdullah, Ahmed b. Abdullah Topçu, Mahmud b. Abdullah, el-Hâc Hasan b. Kılağuz, Hamza Bey b. Abdullah, Musa Çelebi b. Mustafa, Mehmed Çelebi b. Mustafa, Mustafa b. Yusuf el-Muhzır ve Mustafa b. Kerim el-Muhzır ve gayruhüm mine’l-hâzırîn

212 [66-2, Arapça] Merhume Âişe Hatun bt. Cafer Reis’in mirasçılarının kendilerine intikal eden evi Ali Bey b. Mahmud’a sattıkları

Baba bir karındaşlar olup mahmiye-i Galata mahallâtından A‘mâ el-Hâc mahallesinde fevt olan merhûme Âişe Hâtun bt. Cafer Reis’in mîrâsçıları olan Mehmed ve Haydar ve İbrahim ve Seydi Mehmed nâm kimesneler ve merhûme-i mezbûrenin annesi Fâtıma bt. Abdullah nâm hâtun, meclis-i şer‘-i şerîf el-masûn ani’t-tağyîr ve’t-tahrîfde ikrâr ve i‘tirâf ettiler ki adı geçenler müteveffâ-yı mezbûreden irs-i şer‘î ile kendilerine intikāl eden, mahalle-i mezbûrede vâki‘ fevkānî ve tahtânî ikişer bâb evleri, selâmlığı, tahtânî diğer bir bâb evi, gölgelik, kule ta‘bîr edilen bir oda, kiler, üç bölme, mahzen, fırın, su kuyusu, helâ, içinde meyveli ve meyvesiz ağaçlar bulunan bahçeyi hâvî, bir tarafdan mahalle-i merkūme mescidi, diğer tarafdan Acem Hüseyin mülkü ve el-Hâc Cuma’nın Ahmed ve Mehmed nâm iki oğlunun mülkü diğer tarafdan Hasan Reis b. Abdullah ve mesfûr Cafer ve Cum‘a Reis mülkleri ve Ahmed Reis [b.] Abdullah mülkü ile ve tarîki’l-âm ile mahdûd cemî‘-i menzili cümle tevâbi‘ ve levâhıkı ve âmme-i menâfi‘ ve merâfıkı ile râyicü’l-vakt seksen bin akçe-i Osmanî semen-i mu‘ayyen-i makbûz ile hâfiz-ı hâze’l-kitâb Sancakdâr Ali deyû meşhûr Ali Bey b. Mahmud’a bey‘ ettiler. Ali Bey b. Mahmud da kendi malıyla ve kendisi için onlardan iştirâ etti. Teslîm-i mebî‘ ve kabz-ı semen eylediler.

Cerâ zâlike ve hurrire min şehri Şa‘bâni’l-mu‘azzam sene 985.

Şuhûdü’l-hâl: Ali Halîfe el-İmâm, Ahmed Halîfe b. Abdurrahman el-Müezzin,

Mehmed Çelebi b. el-Hâc Mansur, Ahmed Reis b. İlyas, Ali Halîfe b. Ahmed el-İmâm, Mustafa b. Yusuf el-Muhzır, Mustafa b. Kerim el-Muhzır

213 [67-1] Müezzin Sinan b. Hasan'ın muhallefâtı

<<Müezzin merhûm Sinan b. Hasan'ın hâric-i Galata'daki Kasımpaşa mahallesindeki muhallefâtı

El-vâki' tahrîruhû fî şehri Şa'bâni'l-mu'azzam sene hamse ve semânîn ve tis'a mi'e>>

Hâne nısf	10.200
Ve sâir muhallefât	1.093

214 [67-2] Merhume Sitti Hatun'un muhallefâtı

Kasımpaşa mahallesinde vefât eden merhûme Sitti Hâtun'un muhallefâtı.

El-vâki' tahrîruhû fî şehri Şa'bân sene 985.

Nısf-ı hâne der mahalle-i mezbûre meblağ	14.714
ed-Deynü'l-müsbet li Şem'î bt. Sinan	4.000
el-Bâkī	10.714
Ve tereket zevcen ve ibnen ve binten	
Minhâ hisse-i zevc	2.676
Hisse-i ibn Hasan	5.352
Hisse-i bint	2.676

215 [67-3] Vefat edip mirası zevcesine, babasına ve üç oğluna kalan Hasan'ın muhallefâtı

Mezbûr Hasan öldü ve bir zevce, baba ve üç oğlunu bırakdı.

Muhallefât	5.352
Minhâ ed-deynü's-sâbit li mehri'z-zevce	1.000
ed-Deynü'l-müsbet li'l-vakfi el-Hâc Hüseyin	1.000

el-Bâkī beyne'l-verese meblağ	3.352
Minhâ hisse-i zevce sümün	431
Hisse-i eb südüs	575
Hisse-i ibn Mehmed	814
Hisse-i Mahmud	814
Hisse-i Ahmed	814

216 [67-4] Vefat edip mirası annesine, dedesine ve iki erkek kardeşine kalan Mehmed'in muhallefâtı

Mehmed öldü ve geride annesini, dedesini ve iki erkek karındaşını bırakdı.

Muhallefât meblağ	814
Minhâ hisse-i üm südüs	136
Hisse-i ced bâkī	682
Ahan li eb Mahmud	Mahrûm
Ahan li eb Ahmed	Mahrûm

217 [67-5] Vefat edip mirası annesine, dedesine ve ana baba bir erkek kardeşine kalan Mahmud'un muhallefâtı

Mahmud öldü ve geride annesini, dedesini ve ana baba bir erkek karındaşını bırakdı.

Bu mes'elede imâmeyn hazretleri kavliyle amel olundu	
Meblağ	814
Minhâ hisse-i üm sülüs	262
Hisse-i ced südüs	132
Hisse-i ah Ahmed	418

218 [68-1] Sinan Çelebi b. Hüseyin'in muhallefâtı

<<Sinan Çelebi b. Hüseyin öldü ve geride zevcesini, kızını ve oğlunun oğlunu bırakdı.

el-Muhallefât nısf hâne fî mahalleti Kasımpaşa ve sâir muhallefât	
Nısf hâne meblağ	15.100
Sâir esbâb	1.093
Cem'an	16.193
Minhâ ed-deynü'l-müsbet li vakfi Kasımpaşa meblağ min asli'l-mâl ve'l-icâre	8.550
ed-Deynü'l-müsbet li zevceti'l-müteveffâ ve hiye Aynî bt. Abdullah mine'l-mehri ve'l-karzi meblağ	8.000
Techîz ve tekfîn ve'd-dellâliyye ve'l-hammâliyye meblağ	1.780
Cem'an	18.330>>

219 [68-2] Sinan'ın muhallefâtı

Mezbûr Sinan öldü ve geriye zevcesini, kızını ve oğlunun oğlunu bırakdı.

Nısf hâne meblağ	15.100
Sâir esbâb	1.093
Nakid intikāl eden akçe meblağ	4.065
Cem'an	20.258
ed-Deynü'l-müsbet li Aynî bt. Abdullah elletî hiye zevcetü'l-müteveffâ el-mezbûr mine'l-mehri ve'l-karzi [meblağ]	8.000
ed-Deynü'l-müsbet li vakfi Kasımpaşa meblağ min asli'l-mâli ve'r-ribh	8.550
ed-Deynü'l-müsbet li Ümmügülsüm bt. Seyyid Mehmed meblağ	2.700
Et-techîz ve't-tekfîn ve'd-dellâliyye	1.780
Cem'an	20.980

220 [69-1, Arapça] Yaya Osman Bey b. Abdullah'ın evini vakfettiği

Ammâ ba'd, işbu mazmûnunda vakıf ikrârından bahseden sahîh ve şer'î bir hüccetdir. Râcil Osman Bey b. Abdullah, meclis-i Nebevîde, vakfın sudûruna kadar sâhibi ve mâliki olduğu, elinde ve taht-ı tasarrufunda bulundurduğu, hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -aleyhi rahmetü'l-Bârî- mahallâtından Çavuş Kasım mahallesinde kâin tahtânî ve fevkānî iki bâb evi, fırın, su kuyusu, helâ, meyve ağaçlı bahçe ve avluyu hâvî, taşçı Ahmed b. Abdullah mülkü ve Keşkek deyû meşhûr Nimetullah mülkü ve Abdülkādir b. Mehmed mülkü ve tarîk-i hâs ve vâkıf-ı mezbûrun zevcesi Ümmühan bt. Mehmed mülkü ve vâdi ile mahdûd olan cemî'-i menzilini, niyet-i hâlise ile cümle hudûdu ve kâffe-i hukūkuyla vakf ve haps edip sebîl kılıp tasadduk ettiğini ikrâr ve i'tirâf etti. Sonra menzil-i mezbûru

müddet-i hayâtınca kendisine, sonra evlâdına ve evlâd-ı evlâdına, sonra zevcesi mezbûre Ümmühan bt. Mehmed'e sonra onun evlâdına ve evlâd-ı evlâdına şart etti. Sonra kendisinin âzâdlı Müslim kölelerine ve bunların evlâdına sonra ve sonra batnen ba'de batnin ve karnen ba'de karnin soyları kesildikden sonra -eliyâzü billâh- menzil-i mezbûrun mahalle-i mezbûre imâmı için mu'tâdı üzre kirâya verilmesini şart etti. İcâreden hâsıl olan meblağın menzil-i merkūmun ta'mîrine sarf edilmesini, kalanın da her gece akşam namazından sonra Mülk sûresini okuyup sevâbını rûhuna hediye etmesi kaydıyla mahalle-i mezbûre mescidi imâmına verilmesini şart etti. Vakfiyede yapılacak tebdîl, tağyîr, ziyâde ve noksân, idhâl ve ihrâcı alâ vechi'ş-şer' sadece kendine hasr etti. Aynı şekilde tevliyyeyi de müddet-i hayâtınca kendinde tuttu. Sonra sadece tevliyyeyi mescid-i merkūme imâmına şart etti. Sonra cemî'-i menzil-i mezbûru, tahliyye-i şer'iyyenin akabinde, tescil maksadıyla mütevellî olarak nasb ettiği Ahmed Çelebi b. İsa'ya teslîm etti. O da menzili kendisinden teslîm alıp kabz etti. Hâl bu minvâl üzre iken vâkıf-ı mezbûr vakfından rucû' etti ve eimme-i ihtiyârın vakf-ı akārın adem-i lüzûmuna ilişkin ictihâdlarına dayanarak menzilin kendi mülküne i'âdesini taleb etti. Mütevellî-i mezbûr buna razı olmadı ve redden imtinâ' etti. Hâkimin huzûrunda mürâfa'a olunduklarında mütevellî, İmâmeyn indindeki özellikle vakıf malın mütevelliye teslîminden sonra sıhhatin lüzûmdan ayrılamayacağı ictihâdına istinâden hâkimden vakfın sıhhat ve lüzûmuna hükm etmesini taleb etti. Hâkim de vakfın sıhhat ve lüzûmuna hükm etti. Böylece vakıf müttefekun aleyh hiçbir şekilde ve hiçbir sebeble tebdîl ve tağyîrinin câiz olmayacağı lâzım hâle geldi. "Fe-men beddelehû ba'de mâ semi'ahû fe-innemâ ismuhû ale'llezîne yübeddilûnehû inna'llâhe semî'un alîm ve ecrü'l-vâkıfı ale'l-hayyi'l-cevâdi'l-kerîm".

Cerâ zâlike ve hurrire fî evâhiri Rebî'ilevvel sene hamse ve semânîn ve tis'a mi'e.

Şuhûdü'l-hâl: Abdülkādir b. Mehmed el-İmâm, Cafer b. Mustafa, mevlânâ Mehmed b. İlyas, Mehmed b. Üveys, usta Sefer b. Pîrî, Mahmud b. Mustafa, Mustafa b. el-Hâc İskender, Cafer b. Abdullah, Hasan b. Cafer, Mahmud Çelebi b. İlyas, Ferhad b. Abdullah ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

[70-71] Varaklar boştur

221 [72-1] Hayreddin b. Musa'nın küçük çocuklarının vasîsi Rıdvan Bey b. Abdullah'ın zimmetinin diğer mirasçılarca ibrâ edildiği

Sebeb-i tahrîr-i hurûf oldur ki bundan akdem müteveffâ olup verâseti kızları Râziye ve Fâtıma ve Âişe nâm hâtunlar ile Murad ve Mehmed nâm sagīr

oğulları ile Emine nâm sagīre kızına ve zevcesi Alime bt. Sinan nâm hâtuna münhasıra olan mevlânâ Hayreddin b. Musa'nın evlâdından mezbûre Râziye bi nefsihâ ve merkūme Fâtıma Hâtun kıbelinden husûs-ı âtîye Nasuh b. Abdullah ve Abdurrahman b. Su nâm kimesneler şehâdetleri ile vekâlet-i mutlakası sâbit olan Ali Bey b. Abdullah nâm sipâhi, meclis-i şer'-i şerife hâzırân olup merhûm-ı mezbûrun evlâdından mezbûrûn sagīrlere vasiyy-i muhtâr olup vesâyeti tarîk-i şer' ile sâbit olan Rıdvan Bey b. Abdullah mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i merâm edip sâbıkan mezbûr babamız mevlânâ Hayreddin fevt oldukda merkūm vasî, merhûm-ı mezbûrun muhallefâtından iki bin beşyüz akçeyi mezbûrûn sagīrler için alıp kabz edip mahrûse-i Galata'da Kuloğlu mahallesinde vâki' olup bir tarafından tercümân Hasan Bey mülkü ile ve [bir] tarafından Ali Bey b. Abdullah mülkü ve bir tarafından mezbûre Râziye mülkü ve iki tarafından tarîk-i hâs ile mahdûd olan evi kabz edip ve üç bin akçe bahâlı bir gulâm kabz edip ba'de zamân mezbûrûn sagīrler fevt olup zikr olunan esbâb bize intikāl eylemişdir; şer'le mezbûre Râziye'ye ve müvekkileye âid olan hakkı taleb ederiz dediklerinde gıbbe's-suâl mezbûr vasî istintâk olundukda fi'l-vâki' zikr olunan meblağ ve ev ve gulâm makbûzum olmuşdur lâkin merhûm fevt oldukda zikr olunan gulâm, mezbûr sagīrlerden Murad nâm sagīrin idiği sâbit olup ve merhûm-ı mezbûrun fahrü'l-vüzerâi'l-kirâm Mütekā'id İbrahim Paşa hizmetlerinin kethüdâları Mahmud kethüdâya yedi bin akçe deyni sâbit olup zikr olunan ev on bin akçeye bey' olunup yedi bin akçesi deyne verilip bâkīsi mâbeynlerinde taksîm olunmuş ve zikr olunan iki bin akçe mezbûr sagīrlere hayâtlarında nafakalarına ve esbâblarına ve ba'de'l-memât techîz ve tekfînlerine sarf olunmuşdur. Benim zimmetimde ancak zikr olunan gulâm ve üç bin akçeye satılıp üç bin akçesi bâkī kalmışdır dedikde zikr olunan Râziye asâleten ve mezbûre Fâtıma'nın vekîli vekâleten ikrâr ve i'tirâf edip mezbûr vasînin vech-i meşrûh üzre tasarrufu makbûlümüz olmuşdur asla husûs-ı mezbûrdan mezbûr vasî ile da'vâmız ve nizâ'ımız yoktur hemen zikr olunan üç bin akçeyi vârislere teslîm eylesin dediklerinden sonra merkūm vasî zikr olunan meblağdan bin akçeyi bi'l-hâzıre ve'l-mu'âyene mezbûre Râziye'ye teslîm edip ol dahi alıp kabz ve tesellüm ettiğine min ba'd mezbûr vasî ile asla da'vâ ve nizâ'ı yok idiğine ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î ettikden sonra mezbûre Fâtıma Hâtun kıbelinden tarîk-i şer'î ile husûs-ı âtîye vekâleti sâbit olan Mehmed Bey b. Abdullah meclis-i şer'a hâzır olup mezbûr Rıdvan Bey'de olan müvekkilemin bin akçe hakkını [**73**] müvekkile-i mezbûre bi't-tamâm kabz eyledi min ba'd mezbûr Rıdvan Bey ile da'vâ ve nizâ'ı ve husûmeti yoktur Rıdvan Bey'in zimmetini cemî'-i da'vâdan ibrâ-i âm ile ibrâ eyledi dedikde mezbûr Rıdvan Bey dahi ibrâ-i mezbûru kabûl edip ve kelâmlarını tasdîk edicek mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu.

222 [73-1] Mehmed b. Mustafa'nın, vasîsi İbrahim b. Ahmed'den tüm alacaklarını aldığına dair ikrarı

Bundan akdem fevt olup verâseti oğlu Mehmed nâm sagīre münhasıra olan Mustafa b. Abdullah nâm reisin oğlu mezbûr Mehmed, meclis-i şer'-i şerîfde bülûğa lâyık olan sinde olduğu hâlde bülûğuna ikrâr-ı sahîh-i şer'î ile ikrâr ve i'tirâf ettikden sonra vasiyy-i muhtârı olan İbrahim b. Ahmed mahzarında meclis-i şer'de ikrâr ve takrîr-i kelâm edip sâbıkan mezbûr babam Mustafa fevt oldukda bana irs-i şer'î ile kassâm defteri mûcebince on üç bin akçe intikāl edip mezbûr vasî meblağ-ı mezbûru kabz etmiş idi. Hâlâ zikr olunan meblağdan mezbûr vasînin hâric-i Galata'da Balıkpazarı'nda vâki' olup bir tarafdan sâhil-i bahr ile ve bir tarafından tarîk-i âm ile ve bir tarafından Reyhan b. Abdullah dükkânı ile ve bir tarafından demirci Andriye dükkânı ile mahdûd olan dükkânda olan attâr esbâbı ki cem'îsi tafsîlen ma'lûm olmağın ta'ayyünden müstağnîlerdir ve dükkân-ı mezbûrun harc-ı ma'kūlünü beş bin yüz akçesine tuta alıp kabz eyledim ve beş bin üç yüz on dokuz akçesin dahi nakid alıp kabz eyledim ve üç bin dört yüz altmış akçesin dahi vasiyy-i mezbûr üzerine nâzır olan Haydar Reis b. Abdullah zimmetinden kabûl eyledim ve bi'l-cümle vasiyy-i mezbûr yedinde babamdan bana irs ile intikāl eyleyen malımın cem'îsi tarîk-i mezbûr ile alıp kabz edip mezbûr vasîmin zimmetinde bir habbe bâkī kalmadı dedikde mukırr-ı mezbûru mezkûr vasî bi'l-muvâcehe tasdîk edicek mâ hüve'l-bâkī bi't-taleb ketb olunup kayd olundu.

223 [74-1] Noksan hüccet

Budur ki, Fâtıma bt. Ali kıbelinden vekâleti sâbit olan Eyüb b. Mustafa nâm kimesne (…) Hamza Reis b. Mustafa nâm kimesne Yenice Karesi kadısı olup husûs-ı kaziyye (…) olan mevlânâ İshak b. Hasan mahzarına ihzâr ve mahzarında takrîr-i da'vâ (…) mahrûse-i Galata'da Yolcu oğlu mahallesinde olup bir tarafdan İsa b. Ali ve (…) Zeyneb Hâtun bt. Ahmed mülkleri ile ve iki tarafdan tarîk-i âmla mahdûd (…) cânib-i Kıblîsinde tarîk-i âma bir kapı açılır ve kapıdan içeri girdikde (…) cânibinden bir nerdübân ve bir yer evi ve üstünde bir çardak ve (…)